



SAMEN VOOR GOED ONDER WIJS.

Stichting

kom
Leren

JAARVERSLAG
2021

Vooraf

De samenleving verandert in rap tempo. Maatschappelijke ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Terwijl de onderwijsarbeidsmarkt krap is en steeds krapper wordt, werken wij iedere dag aan goed onderwijs en hebben we te maken met nieuwe technologieën, nieuwe leermethoden, onderwijsresultaten die er anders uitzien in coronatijd, het tegengaan van kansongelijkheid en het bieden van passend onderwijs.

In dit bestuursverslag lichten we toe hoe we hiermee zijn omgegaan. Hoe we die ontwikkelingen hebben ingebed in ons beleid. En hoe we opnieuw hebben waargemaakt waar wij voor staan: Samen voor goed onderwijs. We zijn trots op wat we met elkaar in 2021 hebben bereikt. Met onze medewerkers, met ouders, leerlingen en partners.

In dit jaarverslag vind je achtereenvolgens:

Deel A: Bestuursverslag

Hierin vertellen we eerst wie zijn en waar we voor staan. Vervolgens verantwoorden we ons beleid en daarna onze financiën. Bedragen vermelden we in dit verslag in hele euro's, tenzij anders aangegeven.

Deel B: Jaarrekening 2021

In dit deel vind je de jaarrekening inclusief accountantsverklaring. Bedragen vermelden we in dit deel in duizenden euro's.

Vragen?

Heb je vragen of opmerkingen over dit jaarverslag, neem dan contact op met ons College van Bestuur via info@kom-leren.nl.

Publicatie

Wij publiceren dit jaarverslag intern via e-mail en extern op onze website.

Disclaimer

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het College van Bestuur van Stichting Kom Leren.





Inhoud

Voorwoord College van Bestuur 7

DEEL A: BESTUURSVERSLAG

DEEL B: JAARREKENING

78

Het schoolbestuur 9

1. Ons profiel
2. Onze organisatie

Verantwoording van het beleid 17

3. Onderwijs & kwaliteit
4. Innovatie
5. Personeel & professionalisering
6. Huisvesting & facilitaire zaken
7. Financieel beleid

Verantwoording van de financiën 41

8. Financiële resultaten
9. Continuïteit
10. Analyse toekomstige risico's

Bijlagen 59

- A. Denominaties in ons onderwijs
- B. Verslag van de Raad van Toezicht
- C. Verslag van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
- D. Verantwoording Passend Onderwijs

Voorwoord

Met plezier bieden we je dit verslag over 2021 aan. Dit was het eerste volledige kalenderjaar voor ons als bestuur. We begonnen dat in januari in een lockdown én we eindigden daarmee. Scholen waren dicht, soms open of halfopen. Dat maakte het er opnieuw niet makkelijk op om goed onderwijs te blijven geven. En toch is ons dat gelukt. We hebben grip gekregen op het bieden van onderwijs tijdens een pandemie.

Het onderwijs kon doorgaan en we zijn erin geslaagd om alle leerlingen letterlijk en figuurlijk te blijven zien. We hebben ze laten groeien én we zijn zelf gegroeid. We vinden elkaar steeds beter, we benutten elkaars kennis en kwaliteiten. Daardoor kunnen we kinderen klaarstomen voor de wereld van morgen. Daar zijn we trots op!

De inzet en betrokkenheid van onze medewerkers is ongekend. De stappen die we in 2021 samen hebben gezet, geven daarom vertrouwen in de toekomst. Onze scholen staan er goed voor. En de NPO-gelden

geven een boost om daar waar het onderwijs wat extra's kan gebruiken, als gevolg van de coronacrisis, die extra's ook te kunnen bieden. Uiteraard blijven we stevig vasthouden aan de pijlers van ons strategisch beleidsplan. Die helpen ons om het hoogst haalbare te bereiken: goed onderwijs voor ieder kind, elke dag weer.

We wensen je veel leesplezier. Heb je vragen? Dan beantwoorden we ze graag!

Hartelijke groeten,

Stef Niekamp en Inge Ambaum-Jordens
College van Bestuur Stichting kom Leren



DEEL A BESTUURS- VERSLAG

Het school- bestuur

1. Ons profiel

Kom Leren is een stichting voor primair onderwijs met 19 scholen in de gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen en Valkenburg aan de Geul. We hebben op 1 oktober 2021 389 medewerkers en bieden onderwijs aan 3.757 leerlingen.

Missie en visie

Onze missie en visie zijn een integraal onderdeel van ons strategisch beleidsplan 2019-2023. We hebben ze verwoord in drie pijlers:

- De mens centraal
- Talentontwikkeling & Diversiteit
- Leer & leefgemeenschap in transitie

Met deze richtinggevers kan elke school invulling geven aan eigen, specifieke doelen, zonder daarbij de gezamenlijke koers uit het zicht te verliezen. De

richtinggevers gaan niet alleen over kinderen; ze zijn vertaalbaar naar ieder mens binnen onze organisatie. Samen voor goed onderwijs!

Kernactiviteiten

Onze belangrijkste kernactiviteiten zijn: kwalitatief goed (passend) onderwijs, goed werkgeverschap en daarbij horende de aanpak van duurzame inzetbaarheid, een gedegen financieel beleid voeren, en het besturen en leiden van de scholen in de organisatie.

Toegankelijkheid en toelating

Op de scholen van kom Leren is iedereen welkom. We zorgen voor zo goed mogelijk passend onderwijs voor iedere leerling. Dat doen we door een zorgvuldige afweging te maken als het gaat om de ondersteuningsbehoefte van de leerling én het ondersteuningsprofiel van de school.

Strategisch beleidsplan

Het volledige strategisch beleidsplan 2019-2023 is te vinden op [onze website](#).

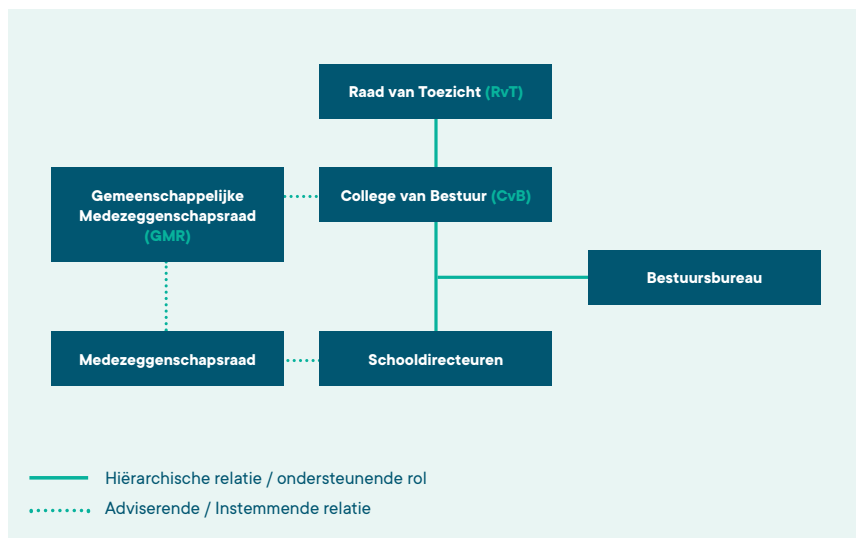


2. Onze organisatie

2.1 Contactgegevens

Onderwijsstichting	Stichting kom Leren
Bestuursnummer	42669
Kamer van Koophandel	59649097
Adres	Oranjeplein 201, 6224 KV Maastricht
Telefoon	043-4100300
E-mail	info@kom-leren.nl
Website	www.kom-leren.nl

2.2 Organisatiestructuur



Afgelopen jaar hebben geen significante veranderingen plaatsgevonden binnen onze organisatie. De enige te benoemen wijziging is de nieuwe samenstelling van de GMR per september 2021.

2.3 Bestuur

De centrale leiding en het dagelijks bestuur is in handen van het College van Bestuur (CvB).

Naam	Functie	Nevenactiviteiten
De heer S.A. (Stef) Niekamp	Voorzitter CvB	• Voorzitter Stichting Cultuur in Maastricht (CiM) (onbezoldigd)
Mevrouw I.H.H. (Inge) Ambaum-Jordens	Lid CvB	• Bestuurslid SWV Passend Primair Onderwijs Maastricht-Heuvelland (onbezoldigd) • Lid Pettelaar-overleg (onbezoldigd) • Lid Raad van Advies Maastricht Vitale Stad (onbezoldigd) • Bestuurslid Playing for Success Maastricht (onbezoldigd) • Onafhankelijk voorzitter Adviescommissie Sociaal Domein Beesel (onbezoldigd)

Zij vormen samen een collegiaal bestuur. Beiden zijn actief in hun eerste termijn die loopt van 1-10-2020 tot 1-10-2024.

Code Goed Bestuur

Wij onderschrijven de Code Goed Bestuur 2020 in het primair onderwijs. Wij wijken niet af van deze code.

Functiescheiding

De Code Goed Bestuur benadrukt de verplichte scheiding van de functie bestuur en de functie intern toezicht. Binnen kom Leren is sprake van een organieke scheiding tussen bestuur (College van Bestuur) en toezicht (Raad van Toezicht). Ook bekend als two-tier model.

Verantwoording

Met dit bestuursverslag legt het CvB verantwoording af over het gevoerde beleid. Het beleid en de activiteiten op onze scholen verantwoorden we met de schoolplannen en de jaarlijkse evaluatie. Het CvB zorgt dat met alle betrokkenen zinvol kan worden gediscussieerd over de bedrijfsvoering en de behaalde resultaten.

“Wij zijn de Collega's van Bestuur. Wij staan niet boven onze medewerkers, we staan naast hen. Want goed onderwijs maken wij niet met z'n tweeën, dat doen we allemaal samen.”

Stef Niekamp en Inge Ambaum-Jordens, CvB

2.4 Onze scholen

Bij kom Leren hebben we scholen voor katholiek, openbaar en algemeen bijzonder onderwijs. Dankzij die verscheidenheid is bij kom Leren plek voor ieder kind. Een uitgebreide toelichting over de denominaties staat in bijlage A. Onze scholen per 1 oktober 2021:

School	Directeur	Aantal leerlingen
Openbare Basisschool Berg	Peter Otermans	225
Openbare Basisschool Binnenstad	Astrid Claessens	240
Openbare Basisschool Broekhem	Eefje de Wever	138
Openbare Daltonschool De Bundeling	Astrid Claessens	183
R.K. Basisschool De Cramignon	Inge Bischoff	242
R.K. Basisschool De Den	Vivian Lenssen	145
Kindcentrum Dynamiek	Nicole Dauss	215
R.K. Basisschool De Keerkring	Roger Frijns	198
Montessori Basisschool De Poort	Lineke De Kruijf	165
Openbare Basisschool De Regenboog	Désirée Jorissen	76
Openbare Basisschool De Spiegel	Charles Dello	145
R.K. Basisschool Maurice Rose	Judith Close	325
Algemeen Bijzondere Basisschool Nutsschool	Désirée Jorissen	191
R.K. Basisschool Op de 10 Bunder	Eefje de Wever	191
R.K. Basisschool Sint Gertrudis	Jessica Schuil	97
R.K. Basisschool Sint Jozef	Afina Verschuren	76
R.K. Basisschool Sint Martinus	Afina Verschuren	174
Algemeen Bijzondere Basisschool Tangram	Christel Houwen	423
IKC ZIEZO!	Susanne Hannen	308
Totaal		3.757

2.5 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) van Stichting kom Leren telde in 2021 vijf leden:

- de heer Erwin Debie
- de heer mr. Marcel Hukkelhoven
- de heer Harm Mulder
- de heer Paul Vossen (voorzitter)
- mevrouw drs. Rieneke van Zutphen

Zij hebben in 2021 zeven keer met het CvB vergaderd. Daarnaast hebben individuele leden in commissieverband vergaderd met het CvB. De RvT heeft veel respect voor de wijze waarop kom Leren met de coronacrisis is omgegaan. Met veel flexibiliteit en professionaliteit is het onderwijs zowel op afstand als met gepaste maatregelen in de klas vormgegeven.

Het volledige verslag van de RvT is te lezen in bijlage B van dit bestuursverslag.

2.6 Medezeggenschap

Een goede medezeggenschap zorgt voor scherpte, gedragenheid en een gezonde dynamiek van openheid, en gevraagd en ongevraagd advies krijgen. Medezeggenschap is op scholen geregeld in de MR'en en op stichtingsniveau door de GMR (gemeenschappelijke medezeggenschapsraad). De leden worden via verkiezingen rechtstreeks gekozen door medewerkers en ouders. In 2021 vonden verkiezingen plaats. Per schooljaar 2021-2022 veranderde daardoor de samenstelling van zowel de ouder- als de personeelsgeleding.

Maandelijks vonden GMR-overleggen plaats, met en zonder aanwezigheid van het CvB. Daarbij waren er steeds terugkerende onderwerpen, zoals Covid-19, de begroting en formatie. De belangrijkste aandachts- en besprekpunten in 2021 waren:

- Samenwerking met CvB verkennen en vormgeven
- Nieuwe GMR-leden werven / GMR-verkiezingen
- Communicatieplan GMR
- Invloed Covid-19 en de gevolgen daarvan
- Begroting en nieuwe systematiek

Het volledige verslag van de GMR is opgenomen in bijlage C van dit bestuursverslag.

2.7 Horizontale dialoog en verbonden partijen

Kom Leren is voortdurend in gesprek met een groot aantal organisaties en overlegorganen.

Gesprekspartners

	Samenwerkingsvorm / dialoog
Ministerie	Informatief overleg, waar nodig leggen we verantwoording af.
Inspectie	Periodiek bezoek, inhoudelijk.
Gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen en Valkenburg aan de Geul	Overleg over onderwijsvoorzieningen voortvloeiend uit wet- en regelgeving. Voor jaarverslag en begroting kennen gemeenten met openbaar onderwijs een overlegrecht.
Samenwerkingsverbanden	Bovenschoolse beleidsbepaling en verdeling van landelijke middelen.
Onderwijsinstellingen	Collegiaal overleg over het onderwijs in de regio.
Kinderopvangorganisaties	Collegiaal overleg over aansluiting kinderopvang en onderwijs.
Raad van Toezicht	Vanuit two-tier systeem, toezichhoudende rol, sparringpartner en werkgever van het College van Bestuur.
GMR	Overleg over zaken waarbij vanuit regelgeving sprake is van advies en/of instemming van de GMR.
MR	Overleg over zaken waarbij vanuit regelgeving sprake is van advies en/of instemming van de MR.
Medewerkers	Vanuit werkgeversrol van bestuur naar medewerkers.
De Nieuwste Pabo	Als partner en werkgever medeverantwoordelijk voor het opleiden van nieuwe medewerkers.
Leerlingen	Vanuit verantwoordelijkheid voor de onderwijskwaliteit in de breedste zin van het woord.
Ouders	Vanuit verantwoordelijkheid voor de onderwijskwaliteit in de breedste zin van het woord.

Samenwerkingsverbanden

	Samenwerkingsvorm / dialoog
Passend onderwijs	Wij maken deel uit van samenwerkingsverband 3105 en werken nauw samen met de samenwerkingsverbanden 3104 en 3106.
Opleiden in School	Bestuurlijke samenwerking.
STEAM	Bestuurlijke en schoolniveau-samenwerking en projectmatige realisatie.
PO-raad werkgroepen	Werkgroep Governance, Actielearnetwerk Verantwoording, Werkgroep Bestuurlijke Visitatie.
PO-tafel	Bestuurlijk overleg besturen Zuid-Limburg.
Gemeentelijk	Integrale Huisvestingsplannen, Vorming van Integrale Kind Centra.
Regioplatform	Samenwerking bestuurders PO, VO, MBO en gemeenten (wethouders).

2.8 Klachtenbehandeling

Ontvangt een school een klacht, dan zorgt een goed gesprek meestal voor een oplossing. Elke school heeft een contactpersoon die optreedt als tussenpersoon: hij (of zij) begeleidt de persoon met een klacht en probeert binnen school een oplossing te zoeken. Leidt dit niet tot een positief resultaat, dan neemt de interne klachtenfunctionaris van kom Leren de klacht in behandeling, samen met de klager(s) en de schooldirectie. De klacht kan zo nodig worden doorgeleid naar het CvB. Ouders kunnen ook een klacht indienen bij de Landelijke Klachten Commissie (LKC). Dat mag rechtstreeks zonder dat bij de betrokken partijen te melden. De LKC informeert het CvB dat er een klacht is ontvangen.

In 2021 bood onze externe vertrouwenspersoon in één situatie ondersteuning. Daarin is schriftelijk en telefonisch contact geweest met de klager. Die heeft de informatie tot zich genomen en geen vervolgstappen genomen. Meer informatie over onze [externe vertrouwenspersoon](#) is te lezen op onze website. Hier publiceren we ook onze [volledige klachtenregeling](#).

2.9 Privacybescherming

Clement Bauduin is de Externe Functionaris Gegevensbescherming (EFG) binnen Stichting kom Leren. Hij is positief over het jaar 2021. Hij ziet dat er, ondanks de voortdurende coronacrisis, stappen zijn gezet op het vlak van Algemene verordening gegevensbescherming (AVG):

- De kwaliteit van het verwerkingsregister is substantieel verbeterd.
- Op twee fundamentele systemen zijn Data Protection Impact Assessments (DPIA) uitgevoerd, op het leerlingvolgsysteem ParnasSys en Google Workspace for Education.
- De Privacymanager is geactualiseerd. Met deze tool monitort kom Leren de verplichte voortgang en status van de AVG. Hiermee worden ook data-lekken en klachten geregistreerd.
- Met een interactieve quiz zijn de scholen zich bewuster geworden van regelgeving rondom privacy.
- Kom Leren heeft zich aangesloten bij het landelijk kennisnetwerk Informatiebeveiliging en Privacy. Dit netwerk is een initiatief van Kennisnet.

Er komt steeds meer aandacht voor informatie-beveiliging. De verplichte onderdelen zijn ingevuld, dus de basis hebben we op orde. Nu is het onderhoud (en het doorontwikkelen c.q. verbeteren) daarvan aan de orde.

Verantwoording van het beleid

3. Onderwijs en kwaliteit

Onze ambitie

Bij kom Leren is iedereen is welkom. Wij zorgen zo goed mogelijk voor passend onderwijs voor ieder kind. Dat doen we door kwalitatief goed onderwijs te bieden, dat aansluit bij de behoeften en talenten van elk kind. We zorgen dat kinderen dicht bij huis naar school kunnen gaan. We stimuleren dat ze van elkaar leren en samen werken aan een optimale cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling.

3.1 Reflectie op onze ambitie: wat hebben we in 2021 bereikt?

Afgelopen jaar zijn drie regiegroepen met directeuren en andere interne deskundigen gestart. Zij hebben de opdracht om de drie richtinggevers van ons strategisch beleidsplan (zie hoofdstuk 1) te operationaliseren.

Onze scholen hebben de opdracht om zo goed mogelijk onderwijs te bieden. Onze richtlijnen voor kwaliteit en passend onderwijs vormen daarvoor een stevige basis. Alle leerkrachten, directeuren, intern begeleiders, medewerkers van het Ondersteuningsteam Passend Onderwijs (OPO), ambulante begeleiders en medewerkers van het bestuursbureau dragen deze normen en waarden uit in hun communicatie en handelen. Bovendien hebben we de expertise en vaardigheden van leerkrachten verder vergroot door scholing, samenwerking en zelfreflectie.

Conclusies 2021

- Vanwege de coronamaatregelen hebben we op veel scholen geen continu onderwijsproces kunnen bieden. Door observaties, het toetsen van leerlingen en het analyseren van deze toetsen hebben we wel voldoende zicht op de ontwikkeling van onze leerlingen.
- Alle scholen hebben meegedaan aan de eindtoets Route 8.
- Alle scholen halen de 1F normen.
- Het percentage leerlingen dat de 2F/1S streefniveaus heeft behaald, ligt bij de meeste scholen boven de signaleringswaarde van de inspectie.
- Bijna alle scholen scoren met deze streefniveaus rond het landelijk gemiddelde. Drie scholen scoren lager en twee significant hoger.
- Met een analyse zijn de streefniveaus van de laatste jaren vergeleken met vergelijkbare scholen. Iets minder dan de helft van onze scholen scoort boven het gemiddelde.
- In het kader van de kwaliteitscyclus worden de opbrengsten van de scholen normaal gesproken geanalyseerd, besproken en van adviezen voorzien. Deze gezamenlijke analyse is dit jaar vervallen. De scholen hebben een eigen analyse gedaan.

3.2 Onderwijsresultaten

Bij kom Leren kijken we niet alleen naar toetsresultaten. We kijken naar het hele kind in al zijn facetten, met al zijn talenten, in iedere fase van zijn ontwikkeling.

Onderwijs en corona

Dankzij de flexibiliteit van onze scholen lukt het om het onderwijs zo goed mogelijk vorm te geven. Tijdens de lockdowns en quarantaines van groepen geven we veelal online les. We kiezen bewust voor dagelijks contact met alle leerlingen. We bieden intensievere begeleiding aan kinderen die extra zorg nodig hebben. Scholen zorgen ook voor de noodopvang van kinderen van ouders met een cruciaal beroep.

Door de coronamaatregelen konden op de meeste scholen sociale activiteiten, zoals vieringen en feesten, niet doorgaan. We zijn ons bewust van de weerslag die dit op kinderen heeft. De teams letten daarom extra op het sociaal welbevinden van de leerlingen.

Opbrengsten van het onderwijs

Onze scholen houden de opbrengsten van het onderwijs goed in de gaten. Naast methodegebonden toetsen, nemen we twee keer per jaar een landelijk genormeerde toets af. De leeropbrengsten analyseren en evalueren we op drie niveaus: de school, de groep en de leerling. De scholen verwerken de analyses in het verantwoordingsdocument Kwinkleren (Kwaliteits Instrument kom Leren). De jaarlijkse centrale evaluatie van dit document is door corona komen te vervallen. Wel is het op schoolniveau ingevuld en geëvalueerd.

Alle scholen hebben dit jaar de eindtoets van Route 8 afgenomen. De opbrengst daarvan is in elke schoolgids gepubliceerd.

Doorstroom naar het VO

De uitstroom van leerlingen naar het Voortgezet Onderwijs (VO) monitoren we zorgvuldig.

Ook houden we de bestendinging van het uitstroomadvies in de gaten.

Onze scholen adviseren over het algemeen passend. Meer dan de helft van de scholen heeft een groten-deels passend advies gegeven: na drie jaar zitten deze leerlingen nog steeds op het geadviseerde vervolgonderwijs. Voor de leerlingen die niet meer op het geadviseerde vervolgonderwijs zitten, geldt dat wij voornamelijk te laag hebben geadviseerd. Dit zijn vooral leerlingen van een school met kleine groepen schoolverlaters of met een gemêleerde populatie.

Het is bijna onmogelijk om een onderbouwde analyse te maken van het verschil tussen advies en bestendinging. De wisseling van schoolsoort in het vervolgonderwijs is afhankelijk van een zeer groot aantal factoren. Denk aan verandering in de thuissituatie, verandering van onderwijsvorm, pubertijd, manier van aansturing, dubbele adviezen, begeleiding en nabijheid van docenten.

Onderwijsresultaten

De onderwijsresultaten van alle kom Leren scholen zijn te vinden op www.scholenopdekaart.nl.

3.3 Kwaliteit

Wij zien kwaliteitszorg als een dynamisch proces. In ons uitgebreide handboek 'Wij zijn kwaliteit' staan onze instrumenten en processen beschreven. Met de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act) doorlopen we cyclisch de verschillende stadia van de kwaliteitszorg. Zo krijgen we inzicht in de kwaliteit van ons onderwijs én kunnen we die kwaliteit borgen, bewaken en verbeteren.

Inzicht in kwaliteit

Een vast onderdeel is de jaarlijkse analyse van de opbrengsten van het onderwijs. Dat doen we met behulp van het handboek. Vervolgens bespreken we gezamenlijk de analyses van de individuele scholen. Dat gezamenlijke bespreken is door de coronamaatregelen helaas niet gelukt, wel hebben er individuele gesprekken plaatsgevonden.

Dat geeft ons stichtingsbreed inzicht in de kwaliteit van ons onderwijs. Die kwaliteit willen we zo hoog mogelijk krijgen. Ter ondersteuning zorgen we voor continue afstemming tussen directeuren, intern begeleiders en medewerkers van het bestuursbureau. Dit is de basis van een brede en succesvolle ontwikkeling.

Nieuwe kwaliteitszorgsystemen

In 2021 zijn we gestart met het invoeren van de gedigitaliseerde kwaliteitszorgsystemen ParnasSys en Ultimview. Het gebruik hiervan werken we in 2022 verder uit. Om onze opbrengsten te kunnen duiden, gebruiken we ook informatie uit Cito LOVS, PO Vensters en het Nationaal Cohort Onderzoek Onderwijs (NCO).

Adviseur Onderwijs en Kwaliteit

In augustus 2021 hebben we een adviseur Onderwijs en Kwaliteit aangesteld. Die zorgt voor de inbedding en versterking van de kwaliteitscyclus van kom Leren.

3.4 Internationalisering

De regiegroep 'Leer- en leefgemeenschap in transitie' zorgt ervoor dat wij onze leerlingen kunnen toerusten voor deelname aan de wereld van vandaag en morgen. Op onze scholen halen we daarom de wereld van buiten naar binnen. We brengen kinderen bewust in aanraking met de echte wereld en met echte problemen. De leerlingen gaan aan de slag met actuele thema's en vraagstukken uit de maatschappij. Ze onderzoeken hun eigen wereld en stellen onderzoeken-de vragen over zichzelf en de wereld waarin zij leven.

Wij leren kinderen ook wat het betekent om op te groeien in de unieke Euregio. We leveren een bijdrage aan een duurzame maatschappij, met aandacht voor elkaar, voor de omgeving, voor de natuur en de cultuur. De meertaligheid op onze scholen gebruiken wij bewust als kans voor taalsensibilisering.

3.5 Onderzoek

Kom Leren werkt mee aan het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO). Gegevens uit dit onderzoek worden gebruikt om relaties te leggen tussen opbrengsten, uitstroom en bestendinging. Komend jaar werken we ook mee aan de Onderwijs Monitor Limburg. Hierin onderzoeken we het verband tussen het welbevinden van kinderen, de resultaten van de eindtoetsen en de uitstroom naar het voortgezet onderwijs.

3.6 Inspectie

In 2021 heeft de Inspectie vanwege de coronamaatregelen geen bezoek gebracht aan de stichting.

3.7 Visitatie

In 2021 hebben door de coronamaatregelen geen bestuurskwaliteitsbezoeken plaatsgevonden. De focus lag op het veilig en goed kunnen openstellen van de scholen. En op het zo goed mogelijk borgen van onderwijs aan alle leerlingen.

3.8 Passend onderwijs

Knooppunten

Al onze scholen nemen deel aan Knooppunten. Dit zijn overleggen waar vaste ketenpartners als de GGD, Jeugdzorg en het Samenwerkingsverband (SWV) aansluiten. De deelnemers bespreken samen casussen rond de zorgbehoefte van kinderen. Over het algemeen zijn de scholen hierover positief. In 2021 hebben we de Knooppunten geëvalueerd. Daaruit bleek dat niet iedere partner (in coronatijd) mandaat had om snel besluiten te nemen. Daarom kijken we wat we daarin kunnen verbeteren. In 2022 presenteren we een vernieuwd plan.

Verantwoording SWV

Ieder jaar geeft ons bestuur een uitgebreide en specifieke verantwoording voor het passend onderwijs aan het Samenwerkingsverband. Deze verantwoording is in z'n geheel te lezen in bijlage D van dit bestuursverslag.

Ondersteuningsteam Passend Onderwijs

Kom Leren heeft een expertisenetwerk met vier orthopedagogen en psychologen. Zij ondersteunen onze scholen bij het bieden van passend onderwijs. De medewerkers van dit Ondersteuningsteam Passend Onderwijs (OPO) fungeren als consultant op de scholen. Zij ondersteunen en adviseren over een passend aanbod voor kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte. Het OPO neemt deel aan de Knooppunten en is het aanspreekpunt voor het aanvragen van toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) voor het Speciaal (Basis)Onderwijs.

Ambulante begeleiding

In overleg met het OPO kan een school ook een beroep doen op ambulante begeleiding (AB). Ambulante begeleiders bieden langdurige ondersteuning aan leerkrachten. Zij geven concrete handvatten om (nog) beter te kunnen aansluiten bij leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Voor deze leerlingen schrijven we individuele ontwikkelingsplannen. We evalueren alle trajecten om de kwaliteit te waarborgen.

IB-netwerk

Met een leernetwerk voor intern begeleiders (IB) zorgen we actief voor verbinding tussen onze professionals. Het netwerk zorgt voor intervisie: de IB'ers bespreken casussen om elkaar te helpen en van elkaar te leren. Het netwerk zorgt ook voor scholing, voorlichting en mogelijkheid tot discussie. Dat geeft IB'ers inzicht en handvatten voor diverse thema's. Tot slot wordt gewerkt in Leidende Coalities (LC). Die werken, samen met in- en externe deskundigen, beleid uit op het gebied van Passend Onderwijs. Dat gebeurt aan de hand van vijf thema's: NT2, Gedragsproblematiek, Groepsdoorbrekend werken, Eigenaarschap en Meeren hoogbegaafdheid.

Vroeg en Voorschoolse Educatie

In 2021 hebben we de Vroeg en Voorschoolse Educatie (VVE) verder uitgebouwd. Met gemeenten, kinderdagopvang en peuteropvang hebben we afspraken gemaakt over een nog intensievere samenwerking tussen basisscholen en partners. Onze scholen hebben samen met hun partners beleid geformuleerd waarmee we locatiespecifiek onderwijsachterstanden terugdringen en de kwaliteit van het onderwijs aan peuters en kleuters verbeteren.

De gemeenten zijn begonnen met het inzichtelijker maken van de opbrengsten van VVE, aan de hand van een digitaal monitorsysteem. De betrokken besturen zijn daarover eind 2021 geïnformeerd. In 2022 wordt dit systeem in gebruik genomen.

“Met materialen en spellen werk ik aan woordenschat. Net zo belangrijk is de aandacht voor vertrouwen en dagrimte. We laten kinderen zien dat het hier veilig is.”

Sandra Neuvel, leerkracht EOA-groepen

Nederlands als tweede taal (NT2)

De groei van het aantal expats en statushouders zorgt voor een uitdaging in het taalonderwijs. Hun kinderen beheersen vaak de Nederlandse taal nog niet. Kinderen die in het asielzoekerscentrum (AZC) wonen, kunnen terecht bij onze Eerste Opvang Anderstaligen (EOA). Dat is verbonden aan MBS De Poort en biedt een eigen leerprogramma dat kinderen onderdompelt in de Nederlandse taal.

Kinderen van expats kunnen geen gebruikmaken van de EOA. Andere onderwijsstichtingen in de regio delen deze problematiek. Daarom realiseren we samen met MosaLira op twee locaties in Maastricht

vier NT2-classes om deze doelgroep te bedienen. Hier zijn kinderen uit Maastricht en het Heuvelland welkom. De uitgangspunten en werkwijze zijn vergelijkbaar met de EOA. De NT2-classes starten begin 2022.

Kinderen die niet in aanmerking komen voor de EOA of de NT2-classes worden op de eigen school door de eigen leerkracht begeleid. Zo nodig kunnen we deze leerkrachten laten ondersteunen door een ambulant begeleider.

“De handvatten die we kinderen geven, zijn vaak klein maar groot genoeg om verder te komen in hun ontwikkeling.”

Karin Bouwens, IB'er en betrokken bij Playing for Success

4. Innovatie

Onze ambitie

Bij kom Leren willen we vanuit de scholen innoveren op het gebied van onderwijs, vaardigheden, kennis en technieken. Dat willen we terugzien in het DNA (en gedrag) van de leerkrachten en schoolleiding. Die koers willen we duurzaam uitbouwen: een geslaagde innovatie moet een plek krijgen in het reguliere onderwijsaanbod van de school én moeten we kunnen overdragen naar andere kom Leren scholen.

4.1 Reflectie op onze ambitie: wat hebben we in 2021 bereikt?

4.1.1 Nieuwe procedure aanvraag innovatieplannen

Budget voor innovatie aanvragen was voorheen complex, uitgebreid en omslachtig. Door de hoeveelheid criteria en toetsmomenten was er vaak weinig kans van slagen. Daarom hebben we de procedure in 2021 vereenvoudigd en middelen ruimhartiger ingezet.

Van eerste idee en pitch...

Een school die een aanvraag wil doen, brengt voortaan een idee in bij de toetsingscommissie. Dat kan met een korte beschrijving van het idee en de benodigde middelen. Is het idee in lijn met het schoolplan, jaarplan en het element duurzaamheid, dan geeft de toetsingscommissie een principeakkoord. Vervolgens geeft de school een pitch in het directeurenberaad om het idee aan te moedigen en de mogelijkheden, waar het kan, te vergroten. Er wordt feed forward gegeven, gericht op de toekomst. De pitch moet de school een gevoel van plezier opleveren en zorgt er wellicht voor dat een andere school aanhaakt of als leermeester kan fungeren.

... tot plan en akkoord

Na de pitch werkt de school het plan uit op papier. De toetsingscommissie die het plan waardeert, let daarbij op de urgentie en of er beweging zichtbaar is (wat is of doe je anders?). Het plan moet ook vermelden hoe je je doelen toetst en hoe je het verwachte effect bij kinderen ziet. Is het plan akkoord, dan geeft de toetsingscommissie akkoord aan het bestuur. Ingediende aanvragen en behandelde plannen publiceren we in de nieuwsbrief voor directeuren. Scholen kunnen op ieder moment in een schooljaar een aanvraag indienen.

Twee aanvragen in 2021

Afgelopen jaar heeft BS De Den een aanvraag gedaan. Het ging om de verlenging van een eerder ingediend plan voor het verder ontwikkelen van het nieuwe schoolconcept. Deze verlenging is los van bovenstaande procedure afgehandeld, omdat het plan eerder al was goedgekeurd. De verlenging is toegekend.

BS De Keerkring diende een aanvraag in voor het inzetten van nieuwe vormen van wereld-oriëntatie. Zij hadden dit plan al eens ingediend en teruggetrokken, in de tijd dat de oude procedure nog van kracht was. Het is afgelopen jaar opnieuw ingediend en toegekend.

4.1.2 Wetenschap en Technologie

We zetten actief in op ontwikkelingen van Wetenschap & Techniek, Onderzoekend & Ontwerpend & Ontdekkend & Ondernemend leren. We voldoen aan de eisen die zijn opgenomen in het Techniekpact (2018). De coördinator Wetenschap en Techniek is de verbindende factor en ondersteunt scholen bij hun W&T-onderwijs.

STEAM Limburg

Kom Leren is partner in STEAM Limburg (Science, Technology, Engineering, Art en Mathematics). STEAM stimuleert leerlingen en leerkrachten aan de slag te gaan met wetenschap en technologie. In 2021 hebben we de stand van zaken rondom wetenschap

en techniek op onze scholen in beeld gebracht. We hebben gekeken naar visie en beleid, de organisatie, inhoud, de externen waar we mee optrekken en de deskundigheid van onze medewerkers. Deze quickscan laat zien waar iedere school staat en welke vervolgstappen nodig zijn. Dit gebeurt met ondersteuning en begeleiding van de coördinator Wetenschap en Technologie.

Doe-lab Experileer

De coördinator Wetenschap en Technologie is ook betrokken bij het projectteam van het nieuwe doe-lab 'Experileer' in Maastricht. Hier kunnen

basisschoolleerlingen onder begeleiding antwoorden vinden op (zelfbedachte) onderzoeksvragen in de wereld van de wetenschap en (creatieve) techniek. In deze proeftuin kunnen ze ontdekken en experimenteren. Het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en bedrijfsleven werken hier samen rondom relevante thema's en projecten. Experileer is een initiatief van de gezamenlijke schoolbesturen en VMBO Maastricht en sluit aan bij de projecten van Sterk Techniek Onderwijs (STO) in Zuid-Limburg.

5. Personeel & professionalisering

Onze ambitie

Kom Leren wil een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven. Vanuit onze richtinggever 'De mens centraal' geven we invulling aan ons personeelsbeleid. Zowel op schoolniveau als op bovenschools niveau willen we zorgen voor voldoende gekwalificeerde medewerkers. Daarvoor zorgt niet alleen de afdeling HR, dat doen we samen met onze adviseur Onderwijs en Kwaliteit en de afdeling Financiën. Ons personeelsbestand stemmen we immers af op het onderwijskundige concept van scholen, en op stichtingsniveau op de ondersteuningsbehoeften van de scholen. Maatwerk, talentontwikkeling, diversiteit en het welbevinden van medewerkers spelen bij ons een grote rol.

behouden. De interesse vanuit de markt blijft intact. Ook stagiairs weten ons goed te vinden.

- Het welbevinden van medewerkers is hoog. Ze voelen zich gezien, gehoord en gewaardeerd. Er is oog voor persoonlijke ontwikkeling, preventieve (gezondheids)zorg, opleiding, coaching en begeleiding.
- Binnen onze kom Leren Academie kunnen medewerkers op verschillende manieren van en met elkaar leren. De ontwikkeling en inzet van de talenten van medewerkers staat hier centraal.
- De krappe arbeidsmarkt en het lerarentekort blijft een uitdaging. Het vernieuwde functiehuis helpt ons om hier op in te spelen. Door de NPO-middelen hebben we tijdelijke krachten kunnen aantrekken. We hebben ook meerdere 'noodscenario's' uitgewerkt, waardoor we creatief omgaan met het tekort. Zo proberen we zoveel mogelijk te voorkomen dat we groepen naar huis moeten sturen.
- De resultaten en actiepunten van de in 2020 uitgevoerde RI&E en Quickscan Personeel (ten aanzien van de psychosociale arbeidsbelasting) pakken we actief op.

5.1 Reflectie op onze ambitie: wat hebben we in 2021 bereikt?

Conclusies 2021

- Kom Leren is en blijft een aantrekkelijke werkgever. Dat helpt om medewerkers te werven en te

5.2.1 Medewerkers & mobiliteit

Aantal medewerkers per 31-12-2021

Functie	Aantal	FTE	FTE DI ⁽¹⁾
Leraar L10	224	163,72	2,26
Leraar L11	56	45,22	0,45
Vakleerkracht	7	4,63	0,02
OOP ⁽²⁾ scholen	63	46,64	0,09
Bestuursbureau	19	15,15	0,00
Adjunct-directeur	1	0,87	0,00
Directeur	17	15,39	0,42
College van Bestuur	2	2,00	0,00
Totaal	389	293,62	3,24

⁽¹⁾ DI = Duurzame Inzetbaarheid, betreft (verlof)regeling voor medewerkers vanaf 57 jaar conform CAO Primair Onderwijs

⁽²⁾ OOP = Onderwijs Ondersteunend Personeel

Instroom 2021

Functie	Aantal	FTE	FTE DI
Leraar	30	23,1	0
OOP scholen	31	22,4	0
Bestuursbureau	3	2,55	0
Directeuren	0	0	0
College van Bestuur	0	0	0
Totaal	64	48,05	0

De instroom was in 2021 hoger dan in 2020. Dit is te verklaren door het toegenomen aantal leerlingen, door de inzet van NPO-middelen voor nieuw personeel en door het verhoogde budget voor werkdrukverlaging. Dat laatste hebben we met name ingezet voor onderwijsondersteunend personeel en vakleerkrachten. Ook hebben we in 2021 in Maastricht, samen met Maastricht Sport, een impuls gegeven aan het bewegingsonderwijs: alle groepen

3 t/m 8 krijgen minimaal één beweegmoment per week les van een vakleerkracht gym.

Een benoemingsadviescommissie (BAC) met een wisselende vertegenwoordiging van directeuren en HRmedewerkers ziet er op toe dat we, ondanks de druk op de arbeidsmarkt, hoge eisen blijven stellen aan nieuwe medewerkers.

Uitstroom 2021

Functie	Aantal	FTE	FTE DI
Leraar	28	16,61	0,35
OOP scholen	2	0,7	0
Bestuursbureau	2	1,2	0
Directeuren	1	1	0,03
College van Bestuur	0	0	0
Totaal	33	19,51	0,38

De uitstroom is in 2021 nagenoeg vergelijkbaar met 2020. Medewerkers zijn vooral gestopt met werken vanwege pensioen of arbeidsongeschiktheid.

Omgaan met personeelstekorten

Het werven van nieuwe medewerkers is een continu proces geworden. Met de online campagne In Beeld zetten we in 2021 in op employer branding: door en met eigen medewerkers positioneren we ons op de arbeidsmarkt. In 2022 geven we dat een vervolg met de campagne Een wereldbaan bij kom Leren.

Het lerarentekort proberen we op te vangen met vervangers. Maar zowel de interne vervangerspool als ook vervangingsbank Clooser zijn nagenoeg leeg. De scholen vangen de tekorten meestal intern op. Daarmee doen we een groot beroep op de flexibiliteit van onze medewerkers. Door bijspringen in (andere) groepen, blijft hun (ambulante) werk liggen.

Om het tekort op te vangen, zetten we ook mijlpalers zelfstandig voor de groep. Zij zitten in het laatste jaar van opleiding, zijn bekwaam gebleken, maar nog niet volledig bevoegd. We zetten hen dus sneller voor de groep dan we normaliter zouden doen. Toch is dat soms de enige optie. Het alternatief is dat we een groep naar huis moeten sturen. Dat is het laatste dat we willen.

We maken nieuwe praktijk door ons onderwijs op een andere manier te organiseren. Zo zetten we via Qrabbl mensen in. Dit is een organisatie die onbevoegden inzet die lessen verzorgen op het gebied van ICT, kunst, muziek en cultuur. Zij verrijken kinderen met talentlessen en workshops. Zo zorgen we dat er iemand voor de groep staat én werken we aan de talentontwikkeling van leerlingen.

De Pabo-opleidtrajecten hebben we flink opgeschaald. In 2021 boden we meer studenten een stageplek. Aan ons opleidteam hebben we vier opleidscholen en twee nieuwe schoolleiders toegevoegd.

5.1.2 Gezondheid & duurzame inzetbaarheid

Maatwerk & aandacht

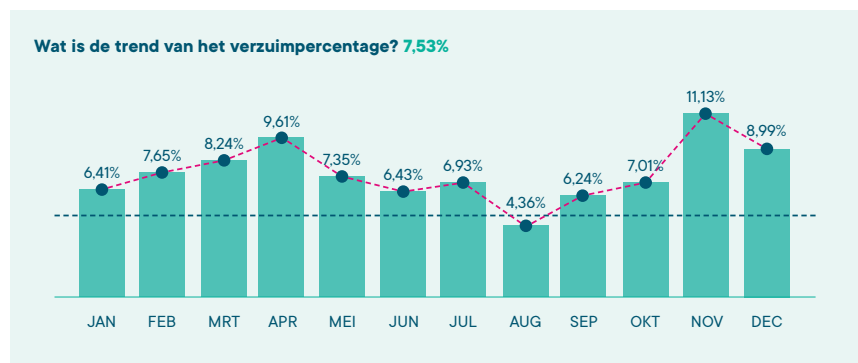
We hechten grote waarde aan de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers. In 2021 hebben we daarom opnieuw geïnvesteerd in goed personeelsbeleid, ziektepreventie en arbozorg. We bieden aandacht, vangen signalen op en gaan met medewerkers in gesprek. Nagenoeg iedere (verzuim)situatie is anders en vraagt om maatwerk. Onze focus ligt op een optimale samenwerking tussen medewerkers, hun leidinggevende, onze HR-adviseurs en de bedrijfsarts.

Verzuimpercentage & meldingsfrequentie

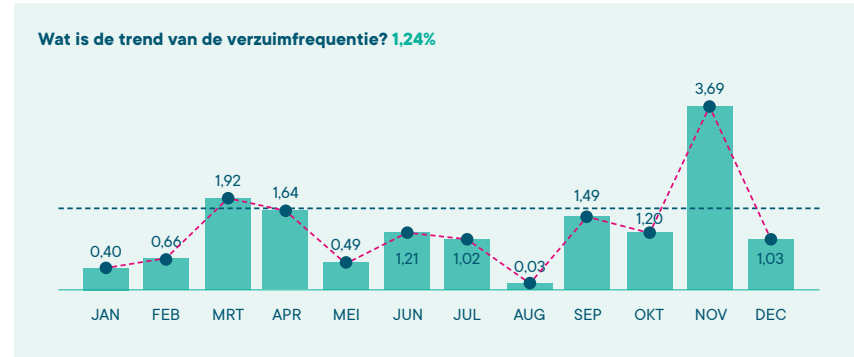
Kalenderjaar	Verzuimpercentage	Meldingsfrequentie	Gemiddeld verzuimduur in dagen
2018	5,54%	0,9	31,9
2019	5,00%	1,0	19,5
2020	7,23%	1,3	21,95
2021	7,53%	1,2	27,6

De coronacrisis had in 2021 opnieuw grote invloed op de verzuimcijfers. Dat maakt het moeilijk om de cijfers met eerdere jaren te vergelijken.

Verzuimpercentage 2021 per maand

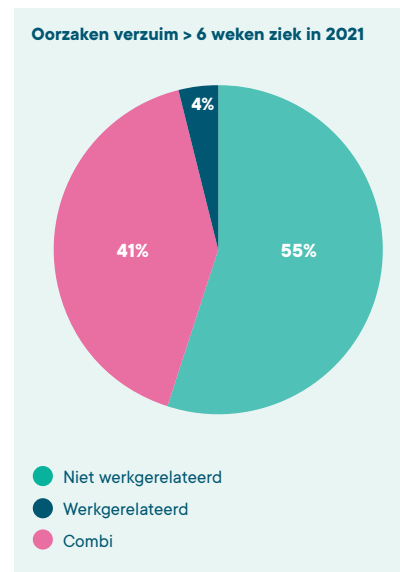


Vooraf in april en november was het verzuimpercentage relatief hoog (ter vergelijking: in 2020 was het verzuimpercentage in april 6,83% en november 8,01%). De overige maanden zijn grotendeels vergelijkbaar met 2020. Wel zijn de percentages in 2020 en 2021 hoger dan in 2019. Dit heeft te maken met corona en vooral met het verplicht thuisblijven in afwachting van het testresultaat.



De gemiddelde meldingsfrequentie is 1,2. Dit is vergelijkbaar met de meldingsfrequentie in 2020 (1,3%). In beide jaren is de meldingsfrequentie hoger dan in 2019 (0,99%). Dit komt door corona gerelateerde ziekmeldingen, vooral in november 2021 (3,69%).

Oorzaken verzuim > 6 weken



Onder de niet-werkgerelateerde ziekmeldingen vallen ook de medewerkers die vanwege corona langer dan zes weken niet hebben gewerkt (55%). Ter vergelijking: in 2020 was het percentage niet-werkgerelateerde ziekmeldingen hoger (66%), het combinatie-percentage was lager (26%) en het werkgerelateerde percentage iets hoger (8%). De werkgerelateerde ziekmeldingen zijn veelal beïnvloedbaar. Met maatwerk zetten we hier stevig op in.

5.1.3 Ontwikkeling & professionalisering

Functiehuis

In het tweede kwartaal van 2021 hebben we ons functiehuis geëvalueerd en geactualiseerd. We hebben de functie van leraarondersteuner (A en B) toegevoegd. De functie leraarondersteuner A biedt onderwijsassistenten de kans om zich verder te ontwikkelen. De functie van leraarondersteuner B is passend voor Pabo-studenten van de deeltijdopleiding. Zo kunnen zij (onder supervisie) zelfstandig voor de groep staan en hebben we de mogelijkheid een passend salaris te bieden. Bij de evaluatie is de functiereeks voor directeurs vervallen. Er is nog maar één functie voor deze rol: van alle directeurs verwachten we eenzelfde kwaliteit en deskundigheid.

Zin in Bewegen

Aan het roer van elke school van kom Leren staat een kundige directeur. Toch is de ene leider de andere niet. Iedereen heeft andere kwaliteiten en ontwikkelbehoeften. Net als de scholen zelf. Daarom besloot het CvB die behoeften te verkennen en vroeg wie oren had naar een nieuwe start op een andere werkplek. Meerdere directeurs reageerden enthousiast. Daarop creëerden zij samen een uniek mobiliteitsprogramma: Zin in Bewegen. Het heeft een enthousiaste dynamiek losgemaakt, voor een verschuiving van maar liefst acht directeurs naar een nieuwe werkplek gezorgd én voor meer onderlinge verbinding en zicht op elkaars kwaliteiten.

Gesprekkencyclus & talentontwikkeling

Wij willen zorgen voor goede gesprekken met en tussen medewerkers en leidinggevend. Daarom bevorderen wij de communicatie

over taken en talenten. In 2021 hebben we de gesprekkencyclus verder ontwikkeld. Medewerkers praten via werkgroepen mee over onze ideeën om beoordelingsgesprekken anders vorm te geven en dynamischer te maken. Onze focus ligt daarbij op ontwikkelingsgericht werken en talentontwikkeling, en op meer ruimte voor eigen regie en verantwoordelijkheid.

Starters

Startende leerkrachten bieden we coaching, intervisie, specifieke scholing, extra uren vanuit duurzame inzetbaarheid en een vast maatje. Drie jaar lang nemen zij deel aan dit inductietraject, waarbij we altijd uitgaan van maatwerk dat is gericht op de professionele ontwikkeling van onze nieuwe collega's. Zij zijn (vanwege corona) in een vreemde periode afgestudeerd én voor het eerst gestart met werken. Meer dan ooit blijkt deze ondersteuning (via coaching en scholing) waardevol en noodzakelijk.

Mijlpalers en herintreders

Er zijn geen nieuwe zij-instroom trajecten opgestart. Wel hebben we het mijlpaaltraject meer omarmd. Dat betekent dat Pabo-studenten, deeltijd versneld, onder bepaalde voorwaarden (mijlpalen) als zelfstandig leerkracht aan de slag mogen. Binnen afzienbare tijd en met aangepaste salariering en begeleiding maken ze hun studie af om tot een volledige bevoegdheid te komen. Herintreders hebben we met maatwerktrajecten begeleid en ondersteund. Het aannemen van deze nieuwe medewerkers vraagt veel van de scholen, medewerkers en begeleiders, maar het zorgt wel voor een kleiner tekort.

“Ook met dertig jaar ervaring kun je bij kom Leren nog steeds iets nieuws beginnen. Ik heb invloed op mijn eigen werkplezier.”

Peter Otermans, directeur OBS Berg

“Als stagiair word ik gezien en gewaardeerd. Ik krijg veel ruimte voor eigen inbreng. Dat brengt me verder in mijn ontwikkeling als aankomend leerkracht.”

Max Vincken, stagiair De Keerkring (schooljaar 2021-2022)

De kom Leren Academie

We vinden het belangrijk dat onze medewerkers blijven bijscholen. Met onze kom Leren Academie houden we de leer- en leefgemeenschap in transitie. Door werken en leren te integreren, kunnen alle medewerkers zich verder professionaliseren. De scholing Human Dynamics is verplicht, verder maken medewerkers eigen keuzes. Dat gebeurt altijd in overleg met de directeur, zodat individuele (professionele) ontwikkeling de schoolontwikkeling versterkt en vice versa. Op basis van behoeftepellingen hebben we het aanbod uitgebreid en ingedeeld in drie overzichtelijke categorieën: must know, need to know en nice to know. Deze indeling is doorgevoerd op de [nieuwe website](#).

In 2021 telde de academie 259 deelnemers en 548 scholingsafnames. De PLG bijeenkomsten die de academie faciliteert, hebben geleid tot nieuwe

praktische producten, zoals strategiekaarten voor rekenonderwijs in groep 3 en 4.

Afgelopen jaar hebben ook collega-besturen en andere partners op onze uitnodiging gebruik gemaakt van ons scholingsaanbod. In de toekomst gaan we deze samenwerking intensiveren. De academie kent geen eindtermijn en raakt steeds meer verankerd binnen ons 'leerlandschap'. Dat maakt het voor nieuwe leerkrachten aantrekkelijk om bij ons te werken.

Impact corona op scholing

Enkele scholingsmomenten konden niet doorgaan, andere in gewijzigde vorm: online of in (veel) kleinere groepen. Het missen van de ontmoeting - het samenkomen met collega's van andere scholen en het persoonlijk delen van kennis en good practices - was opnieuw een groot gemis.

“De menselijke maat bij kom Leren verrast me. In het bedrijfsleven waar ik vandaan kom, kijken ze vaak naar wat de organisatie nodig heeft. Kom Leren kijkt naar wat jij als medewerker nodig hebt.”

Ilona van den Berg, mijlpaler Sint Gertrudis

5.2 Wat waren in de risico's?

In de begroting 2021 waren risico's rondom ziekteverzuim en interne vervangingspool geformuleerd. Waarbij de grootste zorg was dat er niemand zou zijn om voor de groep te staan. Dit risico hebben we op meerdere manieren zo goed mogelijk weten te ondervangen. Dit hebben we eerder in dit hoofdstuk beschreven onder het kopje 'Omgaan met personeelstekorten'.

5.3 Uitkeringen na ontslag

Ons personeelsbeleid is erop gericht medewerkers zo goed mogelijk te begeleiden en te faciliteren in hun werkzaamheden. Het draait erom de kwaliteit van het onderwijs en functioneren te optimaliseren. Doen zich onverhoopt toch situaties voor waarin medewerkers niet (meer) kunnen voldoen aan de eisen van hun werk, dan is ons beleid dat we hen van werk naar werk begeleiden. Zo voorkomen we zoveel mogelijk de instroom in een uitkerings situatie.

Kosten 2021

De kosten voor verplichte uitkeringen na ontslag in 2021 bedragen € 51.000,-.

5.4 Aanpak werkdruk

Aanpak

De overheid stelt extra gelden beschikbaar voor werkdrukverlaging binnen scholen. Bij kom Leren besteden we dat aan werkplezierverhogende interventies. De inzet van de middelen bepalen we op schoolniveau. Elke school heeft een plan gemaakt hoe ze deze middelen wensen te besteden. Streven is dat iedereen werkdrukverlaging voelt en dat hiermee het werkplezier toeneemt. De personeelsgeleding van de MR stuurt op schoolniveau op de juiste plannen voor het team en besluit in overleg met de directeur waarop de middelen ingezet worden.

Inzet van werkpleziermiddelen

Aan het begin van schooljaar 2021-2022 hebben wij op functieniveau werkplezierverhogende middelen ingezet.

Inzet werkplezierverhogende middelen per functie	fte
Leerkracht	2,4
Vakleerkracht muziek	0,7
Vakleerkracht beeldende vorming/creatief	0,8
Onderwijsassistent/leraarondersteuner	5,1
Conciërge	1,6*
Administratieve ondersteuning	1,2
Totaal	11,8

*exclusief 1,7 fte inhuur

We zetten geen niet-financiële maatregelen in. Wel roosteren we voltijdse leerkrachten af en toe uit, zodat zij administratie en voorbereidend werk kunnen verrichten. Op die momenten zetten we een onderwijsassistent in.

6. Huisvesting & facilitaire zaken

Onze ambitie

De wereld verandert in snel tempo. Dat komt door maatschappelijke ontwikkelingen, verdergaande digitalisering en wijzigingen in wetgeving. Wij willen kinderen optimaal voorbereiden op hun functioneren binnen die veranderende wereld. Daarom investeren we in (de inrichting van) onze gebouwen, de ICT-omgeving en verduurzaming. We willen zorgen voor huisvesting die voldoet aan de onderwijskundige visie en bouwkundige eisen van nu én van de toekomst. Bij nieuwbouwprojecten doen we dat in nauw overleg met de gemeente.

- We zorgden, vanwege groei, voor onderwijskundige aanpassingen in Op de Cour, het pand waarin ABB Tangram en BS De Cramignon zijn gevestigd.
- We onderzoeken voor Op de Cour en BS Maurice Rose naar uitbreidingsmogelijkheden, omdat hier het aantal leerlingen groeit.
- We hebben voorbereidingen getroffen voor de toekomstige verbouwingen van Kindcentrum Dynamiek, BS De Keerkring, OBS Broekhem, BS Op de 10 Bunder én voor de nieuwbouw van OBS Berg, ODS De Bundeling en kernkindcentrum De Groene Loper waar in de toekomst OBS De Regenboog en ABB Nutsschool intrekken.

Facilitaire zaken

De coronapandemie had het hele jaar grote invloed op de faciliteiten in het onderwijs. Met het oog op goede hygiëne hebben we voortdurend de benodigde hulpmiddelen ingezet, zoals desinfectie, papieren handdoekjes en mondkapjes. Ook hebben we onze schoonmaakleverancier extra ingezet. Kindcentrum Dynamiek en ABB Tangram hebben we voorzien van nieuw meubilair.

ICT

We hebben massief geïnvesteerd in de aanschaf van nieuwe computers voor onze nieuwe medewerkers. Met de NPO-gelden hebben we tevens geïnvesteerd in extra devices voor leerlingen. Alle lokalen, op alle locaties, hebben nu een eigentijds touchscreen. Eind 2021 zijn we begonnen met het vervangen van 270 laptops van medewerkers. Dit ronden we af in het eerste kwartaal van 2022. We hebben in 2021 een inventarisatie gemaakt om te komen tot meer eigentijdse hardware in alle scholen.

Aanbestedingsbeleid

Wij hebben een professioneel aanbestedingsbeleid waarin we de kaders hebben vastgelegd voor de inkoop van leveringen, diensten en werken. In 2021 hebben we Europese aanbesteding voor de schoonmaak (vanaf 2022) opnieuw uitgezet en kunnen gunnen. We zijn ook gestart met de aanbesteding van sanitaire voorzieningen.

6.1 Reflectie op onze ambitie: wat hebben we in 2021 bereikt?

Huisvesting en onderhoud

- Elke locatie heeft een meerjarenonderhoudsplan (MOP) dat we up-to-date houden. Daarin staan de te verwachten onderhoudsactiviteiten en een prognose van de kosten. Afgelopen jaar zorgden we voor planmatig onderhoud bij OBS De Spiegel, OBS Binnenstad, ODS De Bundeling, BS Sint Jozef, ABB Tangram en BS De Cramignon. Daarnaast verrichten we kleine aanpassingen en reparaties buiten het MOP om.
- Op al onze buitenterreinen zijn de jaarlijks verplichte keuringen uitgevoerd. De hieruit voortkomende actiepunten zijn opgevolgd.
- Ons bestuursbureau verhuist in 2022 naar een nieuwe locatie in Maastricht. De voorbereidingen hiervoor zijn in 2021 afgerond.

(Ver)bouwprojecten

- Het aantal leerlingen op BS De Cramignon is dusdanig gegroeid, dat er extra ruimte nodig was. Met een inspannende verbouwing hebben we drie kleutergroepen kunnen realiseren.

6.2 Wat waren de risico's?

Wat	Risicobedrag	Effectief in 2021
Voorziening groot onderhoud (effect veranderende regelgeving)	Onbekend, naar verwachting tussen € 100.000 en € 300.000	Dit was geen risico meer, omdat per 1 januari 2021 de voorziening is vrijgevalven ten gunste van de reserve groot onderhoud.
Afkoop huurcontract Bestuurskantoor	€ 60.000	Het risico heeft zich in 2021 niet voorgedaan. Verhuizing is gepland in 2022. De kans dat dit risico zich nog voordoet in 2022 schatten we erg laag in.
Ontwikkelingen in de bouwsector (gebrek aan capaciteit in de bouwsector)	€ 75.000	Voor 2021 waren voor de uitvoering van MOP-werkzaamheden prijzen afgesproken. Daardoor was het financieel risico nihil. We zien dat prijzen stijgen en zijn alert in de contractfase.
Energielasten (stijgende kosten mede als gevolg van overheidsheffingen)	Onbekend	In 2021 zijn deze kosten (nog) niet substantieel gestegen. Hoe dit verloopt per 2022, moeten we nog afwachten.

6.3 Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

Bij alle nieuwbouwprojecten die nu in voorbereiding zijn, is Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG) de standaard. Daar waar mogelijk voorzien we al zoveel mogelijk elementen van Energie Neutraal (ENG). Duurzaamheid en circulair bouwen zijn uitgangspunten die herhaaldelijk op tafel komen.

Op OBS De Spiegel en OBS Binnenstad hebben we in 2021 geïnvesteerd in duurzame verbeteringen, zoals ledverlichting en duurzame houten kozijnen. Bij het vervangen van die kozijnen is het verouderde dubbel glas vervangen door dubbel glas dat aan de huidige normen voldoet en beter isoleert.

Op de basisscholen De Keerkring, Sint Martinus en Sint Gertrudis is afgelopen jaar een Tiny Forest aangelegd, waardoor deze buitenterreinen substantieel zijn vergroend.

6.4 Toekomstige ontwikkelingen

In 2022 staat op de planning:

- Start nieuwbouw OBS Berg, ODS De Bundeling en KKC De Groene Loper.
- Uitbreiden / renoveren Kindcentrum Dynamiek en OBS Broekhem.
- Nieuwe ICT-investeringen om bij de tijd te blijven. Daar waar het past, pakken we meer regie.
- Verhuizing bestuurskantoor naar een nieuwe locatie in Maastricht.
- Aantrekken van een inkoopmanager om onze inkoop verder te professionaliseren op het gebied van inkoop. Hierbij krijgen duurzaamheid en lokaal inkopen de aandacht.
- We voorzien een afname van de maatregelen op het gebied van schoonmaak en preventieve hygiëne.

7. Financieel beleid

We optimaliseren het financieel inzicht binnen onze stichting. Zo hebben we in 2021 (online) afstemmingsmomenten georganiseerd tussen de medewerkers van de afdeling Financiën en de directeurs. Onze werkprocessen hebben we verder geoptimaliseerd. Denk daarbij aan de verdere uitrol van ProActive als online tool voor de (digitale) verwerking van facturen, schoolkassen en banken. Of aan het beschrijven van administratieve processen. Deze trajecten hebben vanwege corona langer geduurd, maar ze zijn in 2021 voltooid.

7.1 Treasury

Kom Leren heeft een omzet van afgerond € 27,2 miljoen en reserves van € 11,7 miljoen. Deze middelen beheren we op verantwoorde wijze, zodat een goed financieel resultaat en het voortbestaan van de stichting is verzekerd. Dit wordt onder meer gewaarborgd door het treasurystatuut, een verantwoording van het treasurybeleid in het jaarverslag, en risicomijdende beleggingen.

Treasurystatuut en procuratieregeling

Ons treasurystatuut is gebaseerd op de Regeling beleggen, lenen en derivaten van OCW uit 2016. Die stelt de kaders waarbinnen we ons financierings- en beleggingsbeleid inrichten en organiseren. De regeling kent voorschriften en instrumenten om de toegekende publieke middelen risicomijdend te kunnen beheren.

Het treasurystatuut is vastgesteld door de RvT en wordt uitgevoerd door het CvB. De interne volmachten voor het aangaan en/of beëindigen van verplichtingen hebben we geregeld in onze procuratieregeling. Die is te raadplegen op onze [website](#).

Beleggingen

Beleggen vraagt om de nodige expertise. Daarom hebben wij dat uitbesteed aan een professionele vermogensbeheerder, de Rabobank. De Rabobank voldoet aan alle ratingeisen die de beleidsregels voorschrijven. De bevoegdheid en beperkingen

van de vermogensbeheerder zijn vastgelegd in een overeenkomst. De fondsen waarin wordt belegd, staan op naam van Stichting kom Leren. Via internetbankieren van de Rabobank beschikken we over realtime informatie over de stand van de beleggingen. Per kwartaal ontvangen een verslag over de beleggingsportefeuille. Die wordt besproken en vastgesteld door de vermogensbeheerder en het CvB.

Risico's

De risico's die verbonden zijn aan financiële posities zijn:

- **Debiteurenrisico:** het risico dat belegde middelen niet worden terugontvangen. Dit risico beperken we door liquide middelen alleen onder te brengen binnen de kaders van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Een van de vereisten uit de regeling is een hoofdsomgarantie.
- **Renterisico:** het risico niet tijdig te kunnen inspelen op ontwikkelingen in het algemene renteniveau. Dit speelt vooral bij lang vastgezette middelen. Dit risico beperken we door fondsen en einddatums van de beleggingen te spreiden.
- **Intern liquiditeitsrisico:** het risico dat teveel middelen zijn vastgezet, waardoor we niet aan onze verplichtingen kunnen voldoen. Dit risico beperken we door het opstellen van een liquiditeitsbegroting, een passende verdeling over spaarrekeningen en beleggingen, en spreiding van einddatums van beleggingen. In het uiterste geval kunnen we fondsen tussentijds verkopen. Maar gezien het risico op een negatief koersresultaat moeten we dit zoveel mogelijk vermijden.

Scheiden publieke en private middelen

In de administratie scheiden we publieke (overheid) en private (ouders) middelen. Het beleid rondom beleggen en belenen heeft betrekking op beide soorten middelen. Voor de waardering van effecten zijn de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving van toepassing. Eventuele koersresultaten verantwoorden we in de staat van baten en lasten.

Obligatieportefeuille per 31 december 2021 (exclusief lopende interest)

Rating	Producten	Bedrag €	Prijs	Marktwaaarde €
AAA	BNG Bank 2011/2023 3.875%	230.000	106,10 %	244.023
AAA	Credit Agricole 2019/2028 0,01%	200.000	99,16 %	198.312
AAA	Credit Agricole 2020/2031 0,01%	200.000	97,10 %	194.196
AAA	DNB Boligkredditt 2017/2024 0,375%	100.000	101,61 %	101.607
AAA	European Investment Bank 2020/2030 0%	200.000	99,31 %	198.620
AAA	Ned Waterschapsbank 2011/2023 3%	230.000	106,37 %	244.644
AAA	Nederland 2013/2023 1,75%	225.000	103,73 %	233.393
AAA	Nederland 2014/2024 2%	100.000	106,55 %	106.550
AAA	Nederland 2021/2031 0%	250.000	100,39 %	250.975
AA	Autobahnen und Schnell 2010/2025 3,375%	180.000	112,95 %	203.312
AA	Caisse Francaise Fin Loc 2020/2030 0,01%	200.000	98,16 %	196.326
AA	Finnvera 2019/2029 0,375%	150.000	101,73 %	152.591
AA	Frankrijk 2010/2026 3,5%	200.000	116,77 %	233.540
AA	Nordea Bank 2017/2027 1,125%	150.000	104,96 %	157.446
AA	Nordea Bank 2020/2027 0,5%	200.000	101,52 %	203.032
AA	Oostenrijk 2006/2037 4,15%	100.000	157,09 %	157.092
AA	Svenska Handelsbanken 2015/2022 1,125%	400.000	101,49 %	405.956
A	ABN AMRO 2013/2023 2,5%	100.000	105,15 %	105.152
A	ABN AMRO 2015/2025 1%	50.000	103,22 %	51.611
A	ABN AMRO 2019/2024 0,875%	300.000	102,07 %	306.198
A	BFCM 2017/2027 1,25%	100.000	104,52 %	104.524
A	BFCM 2018/2025 0,75%	100.000	102,03 %	102.032
A	BNP Paribas 2016/2028 1,5%	200.000	107,27 %	214.544
A	BPCE 2020/2030 0,625%	200.000	99,80 %	199.598
A	BPCE 2021/2031 0,25%	100.000	95,53 %	95.531
A	Credit Agricole 2014/2024 2,375%	100.000	105,88 %	105.883
A	Danske Bank 2016/2023 0,75%	100.000	101,22 %	101.216
A	Rabobank Nederland 2013/2023 2,375%	150.000	103,68 %	155.513
A	Rabobank Nederland 2016/2026 1,25%	250.000	104,81 %	262.030
Subtotaal beleggingen				5.285.446
Lopende interest per 31 december 2021				34.399
Liquide middelen inzake beleggingen				325.797
Totaal beleggingen per 31 december 2021				5.645.642

De financiële vaste activa zijn in 2021 toegenomen van € 4.487.534 naar € 4.909.624. Deze stijging komt door de aankoop van diverse obligatieportefeuilles. De waarde van de totale beleggingsportefeuille (vastrentende waarden inclusief lopende interest en het saldo op de beleggingsrekening) bedroeg de afgelopen drie jaren:

Jaar	Totaal
2019	€ 4.900.112
2020	€ 4.990.357
2021	€ 5.645.642

De beleggingsresultaten per maand in 2021:

Maand	Waarde	Inleg en opnamen *	Koersresultaat	Coupon-rente	Rekening-rente	Kosten	Dividend-belasting	Netto resultaat	Netto rendement %	Index
Beginvermogen	4.990.357									100,0
Januari	5.733.641	750.000	-9.799	6.454	39	-2.887	-523	-6.716	-0,1	99,9
Februari	5.700.292		-39.179	5.830				-33.349	-0,6	99,3
Maart	5.705.189		-1.558	6.455				4.897	0,1	99,4
April	5.688.458		-18.760	6.247	-761	-2.926	-531	-16.731	-0,3	99,1
Mei	5.687.738		-7.093	6.373				-720	0,0	99,1
Juni	5.695.117		1.143	6.236				7.379	0,1	99,2
Juli	5.729.956		32.926	6.096	-610	-3.023	-550	34.839	0,6	99,8
Augustus	5.717.088		-18.712	5.844				-12.868	-0,2	99,6
September	5.683.474		-39.398	5.784				-33.614	-0,6	99,0
Oktober	5.642.406		-42.544	5.869	-695	-3.128	-570	-41.068	-0,7	98,3
November	5.675.897		28.188	5.678			-375	33.491	0,6	98,9
December	5.645.642		-36.122	5.867				-30.255	-0,6	98,3
Totaal periode		€ 750.000	€ -150.908	€ 72.733	€ -2.027	€ -11.964	€ -2.549	€ -94.715	-1,7%	

* Inleg en opnamen van de beleggersrekening en leveringen en ontvangsten van beleggingsproducten.

7.2 Coronacrisis

De coronacrisis had ook in 2021 gevolgen voor de bedrijfsvoering. Vooral op het gebied van schoonmaak en schoonmaakgerelateerde kosten.

In 2021 bedroegen de totale kosten in het kader van corona € 435.000 (2020: € 428.000).

- € 366.000 gaven we uit aan extra schoonmaakrondes
- € 60.000 aan extra schoonmaak, hygiëne en desinfectieartikelen
- € 9.000 betrof overige corona gerelateerde kosten (covidtesten, mondklappers en schermen)

In 2022 bouwt de overheid de coronamaatregelen af. Wij verwachten dat de hiermee gemoeide kosten daardoor beperkt blijven.

7.3 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

De scholensluiting tijdens de lockdowns heeft de continuïteit van het onderwijsleerproces onder druk gezet. Middelen die vanuit de overheid zijn vrijgemaakt in het NPO zetten wij in om optimaal aan te kunnen sluiten bij onze leerlingen en bij te kunnen passen, waar nodig of gewenst. Deze gelden kunnen we onder strikte voorwaarden (scan, analyse, keuze-menu, besluitvormingsprocedures) besteden aan het tijdelijk versterken van het onderwijs.

Bestuursscan

Wij hebben gekozen voor een bestuursscan, waarvoor de scholen de ingrediënten aanleveren. Hiermee onderstrepen we de eindverantwoordelijke rol voor onderwijskwaliteit van het bestuur én ontlasten we de (door corona overbelaste) directeuren.

Een belangrijke conclusie is dat de opbrengsten van het onderwijs niet achteruit zijn gegaan. Stichtingsbreed zien we dat de resultaten voor begrijpend lezen en spelling gelijk zijn gebleven. De resultaten voor rekenen zijn zelfs vooruitgegaan. We zien wel meer verschillen op het vlak van leerstijl (waaronder

executieve vaardigheden) en gedrag van kinderen.

Op basis van de bestuursscan hebben de scholen verschillende ontwikkelplannen opgesteld. Hiervoor hebben ze gesprekken gevoerd met kinderen, ouders, externen en het team. Ook zijn de resultaten van de methodegebonden toetsen en de Cito-toetsen geanalyseerd.

Inzet van de middelen

We moeten de NPO-gelden verantwoord besteden. Het ministerie heeft daarvoor een menukaart samengesteld met waardevolle interventies. Kom Leren heeft gekozen voor:

- Effectiever onderwijs door instructie in kleinere groepjes en het bespreken van groeps- en persoonlijke leerdoelen.
- Trainen van executieve functies.
- Professionalisering van het team op onder andere executieve functies en effectieve directe instructie.
- Verkleinen van groepen door het inzetten van onderwijsassistenten.
- Aanschaf van nieuwe methodes en leermiddelen.
- Aanschaf van digitale hulpmiddelen als tablets en Chromebooks.

Op elke school heeft de medezeggenschapsraad de inzet van de middelen besproken en geaccordeerd.

PNIL

We hebben 0,5% van de NPO-middelen besteed aan personeel dat niet in loondienst is (PNIL). Het betrof coaching en begeleiding door een kindercoach op ABB Tangram en de verlengde schooldag bij OBS Broekhem.

Eerste resultaten

Tussen september en december 2021 zijn we met een deel van deze interventies gestart. De aanschaf van methodes, lesmateriaal en digitale hulpmiddelen is al gerealiseerd. En op veel scholen zijn teamontwikkeltrajecten gestart.

Op de meeste scholen is gekozen voor extra ondersteuning door kleinere groepen te formeren of door groepen te ondersteunen met een onderwijsassistent. Aangezien het kortdurende trajecten zijn, is op

dit moment nog niet te bepalen wat de resultaten van de inzet van de NPO-gelden zijn. We hebben NPO-middelen gereserveerd voor het tweede traject dat in 2022 zal starten.

Financiën NPO

NPO 2021	€
Toekenning	1.191.629
Formatieve kosten	361.183
Overige kosten	114.249
Investerings	431.311
Resultaat	284.886

Toelichting: Het resultaat per 31 december 2021 is toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO. Deze middelen kunnen in de periode 2022 t/m 2024 worden besteed.

7.4 Allocatie van middelen

Bestuursformatieplan

De inzet van de personele formatie per schooljaar maken we transparant in het bestuursformatieplan (BFP). Op basis van de verwachte tellingen op 1 oktober van het komende schooljaar worden de verwachte rijksmiddelen en overige baten berekend. Vervolgens bepalen we aan de hand van de vastgestelde Gemiddelde Personeelslast (GPL) wat de formatie per school bedraagt.

Bij de verdeling van de lumpsummiddelen voorzien we bij de toewijzing van de middelen naar de scholen eerst in de kosten die we bovenschools maken om de bestuurlijke verantwoordelijkheid op stichtingsniveau in te vullen. Dit zijn kosten van het bestuursbureau, kosten voor medewerkers die schooloverstijgende werkzaamheden uitvoeren, stichtingskosten voor duurzame inzetbaarheid en bovenschoolse HR-kosten. Dat laatste betreft kosten voor personele risico's, coaching en begeleiding, en alle arboregerelateerde kosten.

Voorafgaand aan het schooljaar stemmen we geregeld met de directeuren de beschikbare formatieruimte af en de daadwerkelijke invulling van deze ruimte.

Waarderingskader financiële continuïteit

Stichting kom Leren hanteert voor de financiële continuïteit de uitgangspunten van vermogensbeheer en budgetbeheer. Voor de korte termijn adviseert het ministerie van OCW om te kijken naar budgetbeheer. De ontwikkeling van de exploitatie van baten en lasten van zowel de scholen als bovenschools rapporteren we periodiek. De kengetallen rentabiliteit en liquiditeit volgen we binnen onze stichting kritisch in een meerjarenperspectief. De signaleringswaarden van de Inspectie nemen we hierbij in acht. Bij vermogensbeheer staat de vraag centraal: wat is de kapitaalbehoefte van de stichting? We hanteren de kengetallen solvabiliteit en weerstandsvermogen om het vermogensbeheer inzichtelijk te maken.

Aan de hand van de kengetallen vermogensbeheer en budgetbeheer kunnen we een uitspraak doen over de financiële continuïteit van kom Leren. In dit jaarverslag verantwoorden we deze kengetallen. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting van de exploitatie en de balans komen deze beleidsmatige uitgangspunten ook aan de orde. Met meerjaren kasstroomprognoses schatten we in hoe de liquiditeit zich gaat ontwikkelen en of bijsturing noodzakelijk is.

Investeringsbeleid / meerjarenonderhoud

Binnen kom Leren werken we met een meerjareninvesteringsplan voor onderwijsleerpakket (OLP), ICT en inventaris. Deze waarden we als materiële vaste activa op de balans. De uitgangspunten voor 2021:

- De maand van aanschaf is bepalend voor het tijdstip waarop we starten met afschrijven.
- Alle investeringen boven de € 500 worden geactiveerd.
- Activering en afschrijving vindt plaats conform de met het bestuur bepaalde termijnen.

Tot en met 2020 werd groot onderhoud niet geactiveerd en niet afgeschreven. Per 1 januari 2021 is dit gewijzigd en doen we dit wel.

Bij activering als materiële vaste activa worden de kosten van groot onderhoud als afzonderlijk samenstellend deel van het desbetreffende actief opgenomen. Deze activering wordt dan afgeschreven voor de periode tot aan het moment dat het groot onderhoud opnieuw wordt uitgevoerd. Hierdoor is de jaarlijkse last gedurende de gehele gebruiksduur gelijk.

Rechtmatigheid en doelmatigheid

Binnen het financieel beleid zijn doelmatigheid en rechtmatigheid belangrijke thema's. Wij zien erop toe dat de gelden rechtmatig worden besteed en dat de middelen worden aangewend waar ze voor bedoeld zijn.

De ontvangen baten splitsen we in bekostiging Personeel regulier, Personeel & Arbeid inclusief werkplezierhogende middelen, Materiële Instandhouding, Onderwijsachterstandenbeleid en Professionalisering.

Aan de hand van de leerlingaantallen van onze scholen, verdelen we deze middelen evenredig op basis van de T=0 systematiek. De scholen krijgen hun bekostiging op basis van het feitelijk aantal leerlingen dat in dat schooljaar aanwezig is op school. Op deze manier krijgt elke school precies wat ze nodig heeft. We gaan ervan uit dat een begroting op schoolniveau budgetneutraal zal zijn.

Bij de opmaak van de meerjaren begroting 2022-2026 en de formatieplanning kijken we naar de allocatie van middelen.

Prestatiebox (t/m augustus 2021)

De bekostiging van de prestatiebox-gelden is voor 2020-2021 verhoogd naar € 203,68 per leerling. Deze gelden zijn bestemd voor opbrengstgericht werken, professionalisering van leraren en culturele activiteiten. Het CvB monitort of deze bedragen doelmatig worden besteed. Met ingang van schooljaar 2021-2022 heeft OCV de prestatiebox-gelden afgeschaft. Deze bekostiging is (budgetneutraal) herverdeeld. Deels door ophoging van het P&A-budget. Deels door ophoging van rijksbijdragen Personeel regulier voor de culturele component. En deels door de toekenning van de bijzondere bekostiging

professionalisering en begeleiding van starters en schoolleiders.

Bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders (2021-2022)

Vanaf schooljaar 2021-2022 vervangt een bedrag per leerling voor professionalisering en begeleiding startende leraren en schoolleiders, het bedrag per leerling voor de prestatiebox. Deze bijzondere bekostiging levert een bijdrage aan de professionalisering van personeel en de begeleiding van startende leraren en schoolleiders. Het bedrag voor schooljaar 2021-2022 is per leerling € 94,20. Voor alle (speciale) scholen voor basisonderwijs en scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs is het bedrag per leerling gelijk.

7.5 Onderwijsachterstandenmiddelen

Het CBS bepaalt per school de 'achterstandscore' op basis van databestanden. Die score is onder andere gebaseerd op het opleidingsniveau van ouders, hun land van herkomst en eventuele schuldsanering. Vervolgens bepaalt het ministerie van OCV het bedrag dat de stichting ontvangt. In 2021-2022 bedroegen de onderwijsachterstandsmiddelen € 600.338. Deze middelen zijn toegevoegd aan de formatie van de scholen.

In 2020-2022 geldt een overgangsregeling. Op basis van de oude systemisch zouden scholen wellicht een hogere vergoeding hebben gekregen. Die bekostiging wordt stapsgewijs afgebouwd. Zo kunnen scholen wennen aan de nieuwe bekostiging. Als scholen op basis van de nieuwe systematiek een hogere bekostiging ontvangen voor onderwijsachterstandsmiddelen, wordt dat stapsgewijs verhoogd.

Om onderwijsachterstanden weg te werken hebben de scholen in 2021 additionele NPO-gelden ontvangen. In totaal bedroeg dit € 103.000 (zie paragraaf 7.3).

7.6 Risicobeheersing

De P&C-cyclus start met de opmaak van de begroting. De begroting 2021 is opgesteld als onderdeel van de meerjarenbegroting 2021-2025. Onze RvT heeft deze goedgekeurd op 9 december 2020.

Periodiek bespreken de auditcommissie van de RvT, het CvB en de afdeling Financiën de financiële resultaten tot dan toe. Ook kijken ze naar de prognose voor de rest van het kalenderjaar om tijdig te kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen.

Met de digitale Btloop (Tigplatform) hebben alle directeuren realtime inzicht in de financiële status van hun school. Zo kunnen ze goed volgen wat er in hun school gebeurt, waar nog ruimte is voor extra uitgaven of waar ze juist op moeten bezuinigen. Het bestuursbureau ondersteunt hen hierin. Zo ontvangen de directeuren periodieke resultaatoverzichten van hun scholen om samen te bespreken. De afdeling Financiën heeft hen begeleid in het lezen en interpreteren van financiële informatie. Ook is uitgelegd hoe de jaarlijkse cyclus eruit ziet (van formatieplan via begroting tot jaarrekening) en welke invloed zij hierop hebben. Dit heeft geleid tot een kwaliteitsimpuls.

Alle administratieve krachten krijgen jaarlijks een training om hun financiële kennis up-to-date te houden.

De meerjaren begroting bestaat uit zeven resultaatgebieden: algemeen, onderwijs en kwaliteit, human resources, innovatie, huisvesting en facilitair, onderwijs aan nieuwkomers, en NPO. De thema's hebben allemaal dezelfde opbouw. Eerst geven we per thema een korte algemene beschouwing over de dagelijkse gang van zaken in het komende kalenderjaar. Daarna benoemen we per thema de highlights. Die beschrijven we aan de hand van de 3 W's:

- Wat doen we?
- Wat hebben we daarvoor begroot?
- Wat zijn de risico's?

We streven ernaar om alle middelen goed en doelmatig in te zetten. De opgebouwde algemene reserve

wordt komende jaren gevormd in lijn met de notitie Vermogensbeleid. Dit betekent dat wij er nadrukkelijk voor kiezen om in de planningsperiode negatief te begroten.

7.7 Signaleringswaarde bovenmatig vermogen

Onderwijsinstellingen moeten genoeg financiële armslag hebben om kwalitatief goed onderwijs te blijven geven. Maar besturen moeten niet onnodig geld oppotten. Er zijn besturen met een eigen vermogen dat (ruim) boven de signaleringswaarde (het normatief eigen vermogen) uitstijgt.

De Inspectie benadrukt dat dit normatief eigen vermogen geen harde norm is, maar een startpunt voor een gesprek. Een bestuur kan immers goede redenen hebben om tijdelijk meer eigen vermogen aan te houden. Dit gesprek vindt overigens plaats bij ieder bestuur.

Vanzelfsprekend krijgen besturen de tijd om de bovenmatige reserve af te bouwen. Maar komen ze de afspraken hierover niet na, dan treedt de Inspectie op. Dit gebeurt vanaf 2024, over boekjaar 2023.

De hoogte van het eigen vermogen, en hoe zich dat verhoudt tot de signaleringswaarde, komt terug in dit jaarverslag. We verantwoorden de hoogte van onze reserves aan de hand van de signaleringswaarde. Per 2021 voegen we de signaleringswaarde toe aan de digitale gegevensuitwisseling (XBRL).

Bovenmatig vermogen van kom Leren

Ons mogelijk bovenmatig vermogen ultimo 2021 bedraagt € 4,8 miljoen. In de begroting 2022 en de meerjaren begroting 2022-2026 hebben we op hoofdlijnen al aangegeven hoe wij deze middelen gaan aanwenden in de begrotingsperiode.

De overheid heeft vanaf schooljaar 2021-2022 additioneel NPO-middelen toegekend om coronage-releerde achterstanden op te lossen. Dit bedroeg in

2021-2022 € 701,- per leerling. Onder meer vanwege lerarentekorten zijn deze middelen niet volledig ingezet. De resterende middelen kunnen we in een periode van vier jaar alsnog inzetten. De niet-ingezette middelen worden als bestemmingsreserve jaarlijks toegevoegd aan het eigen vermogen.

Het eigen vermogen is in 2021 extra toegenomen door het omzetten van de voorziening groot onderhoud naar de bestemmingsreserve groot onderhoud.

We gebruiken deze bovenmatige middelen deels voor personele trajecten, zoals extra formatie in de klassen en het optimaliseren van de kwaliteit van het onderwijs. Verder zetten we ze in voor materiële trajecten, zoals het verder verduurzamen van schoolgebouwen en investeringen in onderwijskundige vernieuwingen.

Deze trajecten kennen veelal een looptijd van twee tot drie jaar, soms zelfs langer. Om te kunnen voldoen aan de richtlijnen van de Inspectie om het bovenmatige vermogen af te bouwen naar het niveau van het normatieve eigen vermogen, én omdat wij zelf vinden dat we ons eigen vermogen moeten terugbrengen, moeten we deze trajecten tijdig starten. Voor ons des te meer een reden om de bovenmatige reserves tijdig en verantwoord in te zetten.

Verantwoording van de financiën

8. Financiële resultaten

8.1 Staat van baten en lasten

Het bevoegd gezag ontvangt personele bekostiging per schooljaar. De vergoeding voor materiële instandhouding per kalenderjaar is gebaseerd op het aantal leerlingen per 1 oktober van

het voorgaande jaar. De financiële verslaggeving is gebaseerd op het kalenderjaar. Door een wijziging van het aantal leerlingen veranderen ook de baten. Om een gezond financieel resultaat te blijven realiseren, is kostenbeheersing van belang.

Staat van baten en lasten over 2021

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020	Vershil begroting 2021 vs. realisatie 2021	Vershil verslagjaar t.o.v. T-1
	€	€	€		
Baten					
(Rijks)bijdragen ministerie van OCW	23.863.397	24.124.321	23.863.397	9%	10%
Overige overheidsbijdragen	209.496	185.430	209.496	-38%	-45%
Overige baten	979.258	539.210	979.258	62%	-11%
Totaal baten	25.052.151	24.848.961	25.052.151		
Lasten					
Personele lasten	22.751.720	21.670.678	21.396.713	5%	6%
Afschrijvingslasten	719.961	618.942	554.777	16%	30%
Huisvestingslasten	1.860.410	1.396.332	2.322.123	33%	-20%
Overige lasten	910.284	1.120.000	1.071.035	-19%	-15%
Leermiddelen	1.128.732	1.010.366	930.979	12%	21%
Totaal lasten	27.371.107	25.816.318	26.275.627		
Saldo baten en lasten	-139.162	-967.357	-1.223.476		
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	72.116	40.000	101.988	80%	-29%
Financiële lasten	181.185	30.848	30.801	487%	488%
Saldo financiële baten en lasten	-109.069	9.152	71.187		
Resultaat baten en lasten	-248.231	-958.205	-1.152.289		

We hebben 2021 afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van € 248.231, terwijl we in de begroting uitgaven van een negatief resultaat van € 958.205.

Baten

De realisatie wijkt op een aantal punten af van de begroting. In totaal hebben we ruim € 2,1 miljoen meer rijksbijdragen ontvangen dan begroot. Dit komt vooral door:

- NPO-gelden ad € 1,2 miljoen. Toen we begroting hebben opgemaakt, was een financiële compensatie voor de bestrijding van de onderwijsachterstanden door corona nog niet bekend.
- Extra groeibekostiging ad € 260.000 door gestegen leerlingaantallen op onze scholen.
- 'Extra hulp voor de klas' ad € 258.000. Dit is een subsidie van het ministerie van VWS voor de kosten van extra personele inzet, die nodig is voor de continuering van het onderwijs tijdens de coronapandemie.
- Additionele onderwijsachterstandsmiddelen ad € 170.000.
- Jaarlijkse prijsbijstellingen (ruim € 200.000) van de reguliere bekostiging door ministerie van OCW.

De overige overheidsbijdragen zijn € 70.000 lager dan begroot. Grootste afwijking betreft de in de begroting opgenomen eenmalige tegemoetkoming vanuit de gemeente Maastricht voor de inrichting van de eerste opvang van asielzoekers. Deze middelen hebben we ook in 2021 ontvangen. Omdat dit om een meerjarig traject is, zijn deze middelen verantwoord als ontvangen bedragen op de balans.

Daarnaast zijn de Overige baten ruim € 335.000 hoger dan begroot. Dit betreft met name uitkeringen van het UWV inzake compensatie van betaalde transitievergoedingen in voorgaande jaren.

Lasten

Kostenbeheersing is van groot belang. In de praktijk komt dat vooral neer op het tijdig aanpassen van de structurele verplichtingen aan de structurele inkomsten. De personele lasten zijn onze grootste kosten. Daarom is sturing op de formatie het belangrijkste element in de kostenbeheersing. In onderstaand overzicht het aandeel van de personele lasten ten opzichte van de totale lasten:

Jaar	Aandeel
2019	81,3%
2020	81,3%
2021	82,6%

Het aandeel van de personele lasten ten opzichte van de totale lasten was in 2021 82,6%. Dit is iets hoger dan het gemiddelde van de afgelopen jaren.

Bij de lasten wijkt de realisatie in een aantal gevallen af van de begroting. De voornaamste afwijkingen zijn:

- Inzet extra personeel (inclusief NPO) en salarisverhoging (nieuwe CAO PO 2021) ad € 1,0 miljoen. Vanaf augustus zijn NPO-middelen door het ministerie ter beschikking gesteld ter bestrijding van onderwijsachterstanden. Onze scholen hebben hiervoor onder andere extra formatie ingezet. In het najaar van 2021 is met terugwerkende kracht tot 1 januari 2021 de CAO PO geïndexeerd. Deze extra kosten zijn ook door het ministerie gecompenseerd middels een bijstelling van de bekostiging.
- Kosten voor transitievergoeding ad € 51.000.
- Kosten personele inhuur zijn hoger dan initieel begroot vanwege onder andere extra inhuur van ambulante begeleiding en externe AVG functionaris.
- Afschrijvingskosten zijn € 100.000 hoger dan begroot. Dit komt door extra investeringen in digitale onderwijsmiddelen in het kader van NPO en overige extra investeringen in inventaris en apparatuur.

- Hogere kosten klein onderhoud ad € 88.000. Dit wordt veroorzaakt door een inhaalslag ten opzichte van 2020. In 2020 is klein onderhoud vaak uitgesteld vanwege de coronamaatregelen.
- Schoonmaakkosten en schoonmaakartikelen: in de begroting 2021 gingen we ervan uit dat de extra verplichte hygiënische maatregelen beperkt bleven. Omdat de corona hygiëneprotocollen zijn gecontinueerd, heeft dit geleid tot additionele kosten in 2021.
- Deskundigheidsadvies: voor advies over verbouwlocaties is voor € 44.000 extra externe expertise ingehuurd.
- De besteding van private middelen door de scholen is met € 190.000 achtergebleven ten opzichte van de begroting. Dit komt mede voor het voortzetten van continuïroosters op de meeste scholen, waardoor TSO-inkomsten niet zijn ingezet.
- Meer uitgaven leermiddelen ad € 120.000 vanwege de extra aanschaf van leermiddelen in het kader van NPO en 'Extra hulp voor de klas'.
- Extra kosten voor dotatie jubilea als gevolg van correctie op voorgaande jaren.

De belangrijkste verschillen tussen het resultaat van 2021 en dat van 2020 zijn:

- Rijksbijdragen: extra middelen NPO en hogere rijksbijdragen door gestegen leerlingaantallen en prijsindexeringen vanuit het ministerie van OCW.
- Rijksbijdragen SWV: in 2021 hebben we minder inkomsten vanuit het samenwerkingsverband ontvangen vanwege versoeringen van de bekostiging.
- Inkomsten gemeentelijke projecten: de inkomsten zijn lager vanwege afrekeningen van gemeentelijke subsidies en afrekeningen van huisvestingstrajecten in 2020.
- Overige baten: in 2020 zijn de gelden voor CoP (Communities of Practice) en CoL (Communities of Learning) vrijgevallen. Het project is beëindigd, totaalbedrag € 77.000,-.
- Baten nietsubsidiabel: vanwege voortzetting van continuïroosters op de meeste scholen zijn TSO-inkomsten achtergebleven.
- Lonen en salarissen: de toename aan personele lasten kent verschillende oorzaken. De stijging

van het aantal fte's als gevolg van meer inzet in het kader van NPO, toegenomen leerlingaantallen en de extra kosten van de nieuw afgesloten CAO PO 2021.

- Overige personele lasten:
 - Extra dotatie voorziening jubilea: als gevolg van een herrekening van deze voorziening.
 - Extra kosten voor nascholing vanwege inhaal scholingstrajecten na afloop van de coronabeperkingen (onder andere via de kom Leren Academie) en scholing in het kader van NPO.
- Afschrijvingslasten: er zijn meer afschrijvingslasten vanwege verdergaande investeringen in met name inventaris, apparatuur en inspanning verbouwingen in het kader van onderwijskundige vernieuwingen.
- Huisvestingslasten: lagere kosten als gevolg van het wegvallen van de dotatie aan de voorziening groot onderhoud.
- Overige lasten: lagere kosten administratie en beheer als gevolg van extra vervangingskosten financiën in 2020. Eveneens lagere kosten voor TSO-uitgaven in 2021.

Financiële baten en lasten

De baten bestaan voornamelijk uit couponrente van onze beleggingen. Het verschil tussen begroting en realisatie betreft vooral ongerealiseerd koersresultaat. Dit is een virtueel resultaat dat jaarlijks moet worden verantwoord, maar dat sterk afhankelijk is van de ontwikkelingen op de beurs.

In 2021 zijn de ongerealiseerde koersresultaten behoorlijk negatief, mede als gevolg van stijgende rente. Het werkelijke resultaat wordt pas gerealiseerd bij verkoop van de betreffende fondsen. Door de hoofdsomgarantie van onze beleggingen is het risico uiteindelijk zeer beperkt. Dit lichten we uitgebreider toe in paragraaf 7.1 over Treasury.

8.2 Balans

Balans per 31 december 2021

	31 december 2021	31 december 2020	Mutatie in %
Activa			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	5.397.948	3.840.756	41%
Financiële vaste activa	4.909.624	4.487.534	9%
Vlottende activa			
Vorderingen	1.757.581	1.884.190	-7%
Effecten	405.956	337.276	20%
Liquide middelen	2.697.878	4.606.194	-41%
Totaal activa	15.168.987	15.155.950	0%
Passiva			
Eigen vermogen (inclusief reserves)	11.663.288	8.142.374	11.663.288
Voorzieningen	339.985	4.011.593	339.985
Langlopende schulden	10.000	10.000	10.000
Kortlopende schulden	3.155.714	2.991.983	3.155.714
Totaal activa	15.168.987	15.155.950	0%

De belangrijkste mutaties in de balansposten, ten opzichte van 2020, zijn:

- Materiële vaste activa: de stijging in boekjaar 2021 komt doordat er meer is geïnvesteerd (conform investeringsbegroting 2021) dan op bestaande activa is afgeschreven. Er is vooral geïnvesteerd in duurzame in pandige verbouwingen, in ICT en schoolmeubilair (onder andere vanuit NPO).
- Financiële vaste activa: deze stijging komt door

de aankoop van diverse obligatieportefeuilles. De verkoopwaarde van deze beleggingen zijn verantwoord onder liquide middelen (beleggersrekening).

- Liquide middelen: deze daling komt door investeringen in materiële en financiële vaste activa evenals het negatief exploitatieresultaat. Voor het verloop van de liquide middelen gedurende het verslagjaar zie paragraaf B4 van de jaarrekening.
- Eigen vermogen: deze daling is het gevolg van het negatief exploitatieresultaat.

8.3 Reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen zijn middelen die we op het juiste, noodzakelijke moment kunnen inzetten om de kwaliteit van het onderwijs, personeel en faciliteiten te garanderen. Onderstaand een overzicht van de reserves en voorzieningen per 31 december 2021.

	2021 totaal	2021 per leerling	2020 totaal	2020 per leerling
Aantal leerlingen		3.751		3.726
	€	€	€	€
Stichtingskapitaal	227	0	227	0
Algemene reserve	5.834.696	1.556	1.582.801	425
Bestemmingsreserves	5.828.365	1.554	6.559.346	1.760
Totaal reserves	11.663.288	3.109	8.142.374	2.185
Voorzieningen	339.985	91	4.011.293	1.077
Totaal reserves en voorzieningen	12.003.273	3.200	12.153.667	3.262

De leerlingaantallen zijn gebaseerd op de teldata 1 oktober 2021 en 1 oktober 2020.

Het saldo aan reserves en voorzieningen neemt af tot € 12,0 miljoen, met name door het negatief exploitatieresultaat in 2021.

Het aantal leerlingen stijgt met 0,7%. Het bedrag aan reserves en voorzieningen, omgerekend per leerling, daalt met € 62 tot € 3.200.

De algemene reserve bedraagt € 5,8 miljoen. Dit is € 1.556 per leerling. In 2021 zijn de (bestemmings) reserves herverdeeld. Bestemmingsreserves uit het verleden waar geen specifieke bestemming meer voor is, zijn herverdeeld naar de algemene reserve.

De voorziening groot onderhoud is vrijgevallen door een vermogensmutatie naar de bestemmingsreserve

groot onderhoud. Dit komt voor gewijzigde regelgeving voor het aanhouden van een voorziening voor groot onderhoud.

Het totaal aan bestemmingsreserves (innovatie, academie, groot onderhoud, verduurzaming gebouwen, NPO en niet-subsidiabele middelen) bedraagt € 5,8 miljoen. Dit is € 1.554 per leerling. Voor een nadere specificatie van de individuele bestemmingsreserve zie paragraaf B5 onder 2.2 van de jaarrekening.

Er zijn drie personele voorzieningen: voorziening jubilea van € 300.148, een voorziening duurzame inzetbaarheid van € 38.213 en een voorziening uitkeringskosten van € 1.624. Per 1 januari 2021 wordt alle groot onderhoud geactiveerd. De onderhoudsvoorziening is per 1 januari 2021 toegevoegd aan de bestemmingsreserve groot onderhoud.

8.4 Kengetallen

De financiële kengetallen over 2021 realiseren ruim boven de normeringen die de Inspectie heeft vastgesteld. Alleen het kengetal Rentabiliteit scoort, vanwege het (verwachte) negatief exploitatieresultaat, onder de vastgestelde normering. De kengetallen duiden we nader in hoofdstuk 9.4.

9. Continuïteit

9.1 Ontwikkelingen in meerjarenperspectief

Stelselwijziging

Per kalenderjaar 2023 vereenvoudigt de bekostiging in het primair onderwijs.

- De bekostiging gebeurt per kalenderjaar in plaats van per schooljaar.
- De teldatum verschuift van 1 oktober (T-1) naar 1 februari (T-1).
- Er komt één basisbedrag per school en per leerling in plaats van 34 verschillende parameters.
- Er wordt niet meer gecorrigeerd voor de gemiddelde leeftijd van de leraren (GGL).
- Gelijke bekostiging voor leerlingen in de onder- en bovenbouw.
- De personele en materiële bekostiging worden samengevoegd tot één bedrag.

Leerlingen

Met ingang van schooljaar 2022-2023 gaan we dus over op de nieuwe teldatum 1 februari. We sluiten dan aan bij het landelijke systeem en laten daarmee de T=0 methodiek los. Dat is meer passend, gezien de ontwikkeling van ons leerlingaantal (stabiel/licht stijgend). Ook maakt dit het formatieproces efficiënter, omdat we met vaststaande gegevens schoolteams vroegtijdig kunnen formeren.

	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
Teldatum	01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021	01-02-2022	01-02-2023	01-02-2024	01-02-2025
Leerling-aantallen	3.580	3.726	3.751	3.849	3.849	3.849	3.849

Ten opzichte van schooljaar 2020-2021 zien we in 2021-2022 een stijging van 25 leerlingen (gebaseerd op T=0). Dit betekent een stijging van 0,7%. In het Heuvelland zien we een lichte groei en in Maastricht een lichte daling. In de meerjarenbegroting 2022-2026 gaan we uit van een stabiel aantal na een éénmalige stijging van 98 leerlingen. Een stijging achten we voorbarig, aangezien we actief zijn in een krimpregio.

Prognose gemiddeld aantal fte

	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026
OP	217,2	224,9	234,6	223,1	222,5	223,2	223,6
OOP	38,1	51,9	54,2	54,2	51,6	51,6	51,6
Directie	18,3	17,9	18,7	18,7	18,7	18,7	18,7
Totaal	273,6	294,7	307,5	301,5	292,8	293,5	293,9

De inkomsten (rijksbijdragen) zijn gekoppeld aan het aantal leerlingen. Daarom moet dit in balans zijn met het aantal fte's. We werken met een flexibele schil van medewerkers met een contract voor bepaalde tijd. De evenwichtige balans tussen formatie en leerlingen is wezenlijk. Toename in de bezetting is te relateren aan beleidskeuzes. Denk hierbij aan de inzet van extra onderwijsassistenten vanuit het budget voor de werkdrukverlagende middelen en NPO-gelden. In de meerjarenbegroting is tot en met 2022-2023 extra formatie opgenomen in het kader van NPO. Inmiddels is de periode om NPO-middelen in te zetten, verlengd tot en met 2024-2025.

Verhouding personele lasten ten opzichte van rijksbijdragen

Onderstaand geven we de verhouding weer tussen de personele lasten en de rijksbijdragen. De Inspectie hanteert < 95% als norm om te beoordelen of de continuïteit niet in gevaar is. Dat is in de begrotingsperiode 2022-2026 niet het geval.

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
89,7%	86,7%	88,2%	88,5%	88,2%	88,1%	87,8%

9.2 Meerjarenexploitatie (baten en lasten)

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
	€	€	€	€	€
Baten					
Algemene reserve	5.834.696	1.556	1.582.801	425	425
(Rijks)bijdragen OCW	26.734.825	26.185.531	25.392.085	25.523.356	25.747.294
Overige overheidsbijdragen	168.364	168.700	168.700	168.700	168.700
Overige baten	386.298	390.759	395.219	399.669	404.119
Totaal baten	27.289.487	26.744.990	25.956.004	26.091.725	26.320.113
Lasten					
Personele lasten	23.780.275	23.363.649	22.603.546	22.692.334	22.816.330
Afschrijvingen	946.952	871.143	843.186	740.767	702.315
Huisvestingslasten	1.378.814	1.393.299	1.424.264	1.461.447	1.529.236
Overige lasten	860.889	865.574	870.068	874.625	878.719
Leermiddelen	1.384.744	1.154.533	1.144.747	1.170.312	1.195.902
Totaal lasten	28.351.674	27.648.198	26.885.811	26.939.485	27.122.502
Saldo baten en lasten	-1.062.187	-903.208	-929.807	-847.760	-802.389
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Financiële lasten	34.080	36.042	38.260	40.470	42.690
Totaal financiële baten en lasten	5.920	3.958	1.740	-470	-2.690
Resultaat baten en lasten	-1.056.267	-899.250	-928.067	-848.230	-805.079

De belangrijkste ontwikkelingen en uitgangspunten in de meerjarenbegroting:

- We gaan in planperiode 2022–2026 uit van een stabilisatie van het leerlingaantal. Een stijging is te voorbarig, aangezien we actief zijn in een krimpregio.
- De bekostiging in de meerjarenbegroting is hierop aangepast. De jaarlijkse indexatie van de lumpsum (personele vergoedingen) bedraagt eveneens 1%.
- De programmalijnen uit het strategisch beleidsplan zijn het uitgangspunt voor de activiteiten die we opnemen in de begroting.
- De overgang naar eigen risicodragerschap (ERD) voor ziektevervangingen per 1 januari 2022.
- Inzet van NPO-middelen.
- Voorheen vond de bekostiging per schooljaar plaats, waarbij het ministerie een afwijkend betaalaritme hanteerde. Dit resulteerde aan het eind van het kalenderjaar in een vordering op het ministerie. Door de wijziging naar kalenderjaarfinanciering zou een eeuwigdurende vordering ontstaan. Dit is onwenselijk. Landelijk is afgesproken deze vordering eenmalig af te boeken ten laste van de exploitatie 2022. Deze vordering bedraagt € 1,1 miljoen.
- We zetten regiegroepen met experts uit de hele organisatie, en met directeuren in de lead, in om de strategie verder en concreet vorm te geven en uit te lijnen in onze organisatie.

De meerjarenbegroting laat in de planperiode bewust een negatief exploitatieresultaat zien. Op deze manier wordt het eigen vermogen gecontroleerd afgebouwd binnen de financiële kaders van het ministerie van OCW.

Daarnaast zet kom Leren in de begrotingsperiode 2022–2026 in op een aantal speerpunten:

- Wij bieden goed, eigentijds, passend onderwijs, zo thuisnabij en inclusief mogelijk.
- Wij zijn een professionele leer- en leefgemeenschap, waarin expertise wordt gedeeld, vergroot en ontwikkeld in verbinding met elkaar en de omgeving.
- Wij zijn een boeiende, inspirerende stichting om te werken en we investeren in onze mensen.
- Wij geven de ruimte aan onze professionals om te innoveren, ontdekken en nieuwe praktijk te maken.
- Ons onderwijs vindt plaats in gebouwen die (nieuw of) goed onderhouden en up-to-date zijn.

9.3 Meerjarenbalans

	Begroting 31 december 2022	Begroting 31 december 2023	Begroting 31 december 2024	Begroting 31 december 2025	Begroting 31 december 2026
Activa					
<i>Vaste activa:</i>					
Materiële vaste activa	7.402.985	8.282.855	8.016.808	8.052.218	7.867.198
Financiële vaste activa	3.487.534	2.487.534	1.487.534	1.000.000	1.000.000
<i>Vlottende activa:</i>					
Vorderingen	784.190	784.190	784.190	784.190	784.190
Effecten	337.276	337.276	337.276	337.276	337.276
Liquide middelen	1.897.417	1.119.297	1.458.777	1.064.671	447.112
Totaal activa	13.909.401	13.011.151	12.084.584	11.238.354	10.435.776
Passiva					
Eigen vermogen (inclusief reserves)	10.663.970	9.764.720	8.836.653	7.988.423	7.183.345
Voorzieningen	243.448	244.448	245.948	247.948	250.448
Langlopende schulden	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Kortlopende schulden	2.991.983	2.991.983	2.991.983	2.991.983	2.991.983
Totaal passiva	13.909.401	13.011.151	12.084.584	11.238.354	10.435.776

De belangrijkste ontwikkelingen in de meerjarenbalans zijn:

- Investering in materiële vaste activa:
 - Vanaf 2021 is begonnen met het activeren van het groot onderhoud.
 - Investerings van NPO-gelden (schooljaren 2021–2022 t/m 2024–2025).
 - Verduurzamen gebouwen (2022–2026).
 - Vernieuwen meubilair scholen (2022–2026).
 - Inpandige verbouwingen en eigen bijdrage nieuwbouw.
- Financiële vaste activa: om alle investeringen in materiële vaste activa en de negatieve exploitatieresultaten in de planperiode te kunnen financieren, bouwen we de financiële activa verder af door het liquideren van diverse obligatieportefeuilles.
- Vorderingen: deze zal eind 2022 eenmalig significant dalen als gevolg het afboeken van de vordering op OCW. Dit is het gevolg van de invoering van de vereenvoudigde bekostiging.

- Liquide middelen: door de hierboven genoemde investeringen en negatieve exploitatieresultaten nemen de liquide middelen in de planperiode 2022–2026 af.
- Eigen vermogen (inclusief reserves): dit is in 2021 in eerste instantie toenemen door de vrijval van de voorziening groot onderhoud én wordt in de planperiode verder afgebouwd, omdat we in de planperiode ieder jaar een negatief exploitatieresultaat laten zien.
- Voorzieningen: de voorziening groot onderhoud is 1 januari 2021 vrijgevallen ten gunste van het eigen vermogen. Dit komt door gewijzigde regelgeving voor het administreren van groot onderhoud door het ministerie van OCW. Kosten in het kader van groot onderhoud worden vanaf 2021 opgenomen onder de materiële vaste activa.

9.4 Financiële positie

Het financieel toezicht op de onderwijsinstellingen gebeurt onder meer aan de hand van een set kengetallen. Deze worden vergeleken met een aantal signaalwaarden, die het ministerie van OCW heeft

vastgesteld. De gerealiseerde financiële kengetallen van de afgelopen twee jaren en de begrote vijf jaren van kom Leren zijn:

Kengetallen	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Signaleringsgrens
Weerstands vermogen	0,32	0,43	0,39	0,36	0,34	0,31	0,27	< 0,05
Solvabiliteit 1	0,54	0,77	0,77	0,75	0,73	0,71	0,69	< 0,30
Solvabiliteit 2	0,80	0,79	0,78	0,77	0,75	0,73	0,71	< 0,30
Kapitalisatiefactor	0,60	0,55	0,51	0,49	0,47	0,43	0,40	< 0,35
Rentabiliteit	-0,05	-0,01	-0,04	-0,03	-0,04	-0,03	-0,03	< 0,00
Liquiditeit	2,28	1,54	1,01	0,75	0,86	0,73	0,52	< 0,75

Het weerstandsvermogen (eigen vermogen inclusief onverdeeld resultaat / totale baten inclusief financiële baten) geeft aan in hoeverre een organisatie eventuele financiële tegenvallers op kan vangen. Het weerstandsvermogen bevindt zich de afgelopen jaren ruim boven de signaleringsgrens van <0,05. Er is dus voldoende vermogen om mogelijke klappen in de toekomst op te vangen.

De solvabiliteit geeft inzicht in hoeverre in de toekomst aan de verplichtingen kan worden voldaan. Hierbij maken we onderscheid in solvabiliteit 1 (eigen vermogen / totaal vermogen) en solvabiliteit 2 (eigen vermogen plus voorzieningen / totaal vermogen) met signaleringsgrenzen van <0,30. We scoren ruim boven de signaleringsgrenzen. Dit betekent dat we voldoende eigen vermogen hebben om aan onze verplichtingen te voldoen.

De kapitalisatiefactor (totaal vermogen -/- boekwaarde gebouwen / totale baten) wordt gehanteerd als kengetal om te signaleren of onderwijsinstellingen hun kapitaal niet of inefficiënt benutten. Ook hier scoren we boven de signaleringswaarde. Dit geeft aan dat we onze financiële middelen efficiënt inzetten.

De rentabiliteit (totaalresultaat / totale baten) geeft inzicht in hoeverre baten en lasten elkaar in evenwicht houden. Conform de ontwikkeling van het resultaat is de rentabiliteit tot en met 2019 steeds boven de signaleringsgrens van <0,00 gebleven. Vanwege de afbouw van het bovenmatig eigen vermogen zal de rentabiliteit in de periode 2022– 2026 negatief blijven.

De liquiditeit (vlottende activa / kortlopende schulden) geeft aan in hoeverre op korte termijn aan de verplichtingen kan worden voldaan. Als signaleringsgrens hanteert het ministerie <0,75. De liquiditeit van kom Leren scoort boven de signaleringsgrens. Conform de meerjarenbegroting zullen we in 2026 onder de signaleringswaarde uitkomen. Tot 2025 hebben we voldoende liquide middelen om onze schulden te betalen.

Naast bovenstaande kengetallen wordt ook de huisvestingsratio gehanteerd. Deze ratio (huisvestingslasten inclusief afschrijving gebouwen en terreinen / totale lasten) maakt inzichtelijk of er in verhouding niet een te groot deel van de baten aan huisvesting wordt besteed, dus of er voldoende geld aan het primaire onderwijsproces wordt besteed. Onze huisvestingsratio is met 0,07 lager dan de signaleringswaarde 0,10.

Signaleringswaarde

Over de planperiode 2022–2026 is te zien dat de rentabiliteit onder nul daalt. Dit is het gevolg van de bewust negatieve exploitatieresultaten over deze periode. De andere kengetallen blijven boven de signaleringsgrens in de planperiode.

Op grond van deze vastgestelde meerjarenbegroting zal de signaleringswaarde voor het mogelijke bovenmatig eigen vermogen dalen. Eind 2026 is het bovenmatig eigen vermogen naar verwachting volledig afgebouwd.

10. Analyse toekomstige risico's*

10.1 Algemeen

Binnen kom Leren hebben we alle zaken goed op orde. We hebben bekwame medewerkers met passie voor het vak, die zeer betrokken zijn bij elkaar, onze stichting, onze leerlingen en hun ouders. Natuurlijk kent onze bedrijfsvoering, net als elke andere organisatie, risico's. Niet aan elk risico kunnen we concrete waarden (euro's) verbinden. Maar we beschrijven deze wel, om vooraf rekenschap af te leggen en zodat we ze kunnen monitoren.

Risico

Het grootste risico dat we lopen, is het tekort aan kwalitatief hoogwaardige professionals op de arbeidsmarkt. Over het algemeen kunnen we stellen dat we in control zijn en dat de risico's zijn gecalculeerd en verantwoord. In de meerjarenbegroting wordt hier waar nodig op geanticipeerd.

10.2 Onderwijs en kwaliteit

Zover het binnen onze mogelijkheden past, realiseren we een passende onderwijsplek voor alle leerlingen. Dat doen we door kwalitatief goed onderwijs te bieden dat aansluit bij de onderwijsbehoeften van elk kind. We willen dat kinderen samen, dicht bij huis, naar school gaan, van elkaar leren en samenwerken aan een optimale ontwikkeling op cognitief en sociaal gebied. Dat realiseren we door een intensieve samenwerking met onze kernpartners (kinderopvang) en ketenpartners (zorg). Uitgangspunt hierbij is de ontwikkeling van kindcentra die voldoen aan een toekomstperspectief waarin die samenwerking wordt versterkt.

Dit vraagt enerzijds om verrijking van kennis, vaardigheden en attitude van onze leerkrachten, en anderzijds om een goede samenwerking tussen regulier onderwijs, speciaal (basis)onderwijs, kinderopvang en externe instanties. Zo kunnen we de totale ondersteuning voor leerlingen in samenhang organiseren.

Risico

De ontwikkelingen krijgen het beste vorm op het moment dat we weer meer fysiek met elkaar aan de slag kunnen. Nog een jaar met coronabeperkingen kan impact hebben op diverse terreinen.

10.3 Onderwijs aan nieuwkomers

Eerste Opvang Anderstaligen (EOA)

Wij verzorgen al geruime tijd onderwijs aan kinderen die tijdelijk zijn gehuisvest in het AZC in Maastricht. De gemeente, provincie, Rijksoverheid en het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) hebben een belangrijke rol in uitvoering en financiering.

Taalklassen

Kinderen met een niet-Nederlandstalige achtergrond (arbeidsmigranten, expats) worden in toenemende mate aangemeld op een reguliere school. Dat vraagt wat van de organisatie binnen de scholen en de inspanning die nodig is om dit onderwijs goed vorm te geven.

Ook collega-besturen ervaren de druk op het onderwijs om het aanbod voor deze nieuwkomers goed vorm te geven. Samen met MosaLira is het plan gevormd om taalklassen in te richten. Bij kom Leren wordt zo'n taalklas gevestigd bij MBS De Poort. Leerlingen van alle besturen in Maastricht en omliggende gemeenten, die geen eigen voorziening hebben, kunnen daar taalonderwijs volgen.

Expertise Knooppunt

Het onderwijs aan al deze nieuwkomers vraagt om de nodige expertise. Het huidige Knooppunt herijken we en richten we efficiënter in. Het krijgt een rol bij de triage voor toelating tot een taalklas. Een risico, weliswaar operationeel, is het ziekteverzuim en de interne vervangingspool. Het is in het belang van het onderwijs om de ontwikkelingen goed te blijven monitoren. Zeker nu corona een nog onvoorspelbare invloed heeft op het verzuimpercentage in 2021. Gezien het huidige lerarentekort is het grootste risico dat we lopen, dat er niemand voor de klas staat bij

verzuim. Het wordt ieder jaar moeilijker om voldoende bevoegde leerkrachten te vinden om de interne vervangingspool te vullen. Het vervangingsfonds dekt op basis van voorgaande jaren dit risico op financieel vlak volledig af. De afgelopen jaren oversteegen de kosten van vervangen niet de overeengekomen jaarlijkse premie aan het vervangingsfonds.

Risico

Risico	Risicobedrag
Leerlingtellingen en type leerling (eerste of tweedejaars)	€ 9.300 per leerling

De middelen die we ontvangen, hangen ervan af of een leerling het eerste, tweede, derde of vierde jaar onderwijs volgt. Voor een eerstejaars leerling ontvangen we € 9.300 extra middelen. Ontwikkelingen in de leerlingaantallen worden maandelijks gemonitord.

10.4 NPO

Op 17 januari 2021 heeft het ministerie van OCW aangekondigd dat er € 8,5 miljard geïnvesteerd wordt in het onderwijs. Voor ons betekent dit € 2.633.233 NPO-middelen voor kalenderjaar 2022.

Naast onze reguliere inzet van middelen om onderwijs vorm te geven en te verbeteren, zorgen we ervoor dat de inzet van de NPO-gelden in onze scholen bijdraagt aan versterking en verbreding van het huidige aanbod en de doorontwikkeling van onze scholen. Hierbij raakt de inzet van al onze middelen altijd (tenminste een van) de drie pijlers van het strategisch beleidsplan.

Een significant deel van de middelen wordt besteed aan de inzet van ondersteuning in menskracht in de scholen (onderwijsassistenten en leerkrachtondersteuners). Een deel zetten we in voor ICT-middelen. Verder besteden we geld aan de professionalisering van teams en het versterken van de sociale weerbaarheid voor leerlingen.

Risico

Omdat de budgetten vooraf voorspelbaar en bepaald zijn, voorzien we geen financiële risico's vanuit dit tweejarig project. Er is een bestemmingsreserve gevormd voor de mogelijke financiële gevolgen (WW-lasten, transitievergoedingen) die we voorzien in verband met de inzet van tijdelijk personeel in het kader de NPO-middelen. Ook wordt deze bestemmingsreserve gebruikt om de niet bestede NPO-middelen aan het eind van het kalenderjaar te alloceren. Het ministerie van OCW heeft inmiddels besloten dat de inzet van de NPO-gelden met twee jaar wordt verlengd.

10.5 Innovatie

We brengen focus aan op vernieuwing en verandering om ons onderwijs toekomstbestendig duurzaam te verbeteren en te verrijken. Innovatie leidt tot nieuwe praktijk en inzichten waarbij vaak meer mogelijk is dan we denken. We gaan voor initiatieven die een duidelijk onderscheidend karakter hebben ten opzichte van de reguliere en dagelijkse onderwijspraktijk. Zij zorgen dat de school en de stichting in beweging blijven en dat nieuw elan wordt toegevoegd.

Risico

De risico's op het gebied van innovatie zijn op financieel gebied beperkt of nihil. Vooraf zijn kosten duidelijk in kaart gebracht en daarna wordt de innovatieaanpak pas goedgekeurd. Voor de financiering van de innovatietrajecten is een bestemmingsreserve gevormd.

10.6 Human Resources

'De mens centraal' is het leidmotief voor HR. Daarnaast is 'Talentontwikkeling en diversiteit' nodig om de complexe, maar noodzakelijke transitie van ons onderwijs aan te kunnen gaan. De kwaliteit, de kennis en vaardigheden van onze medewerkers moeten meewerkend en worden afgestemd op wat onderwijskundig nodig is. We zorgen voor bekwaam en gekwalificeerd personeel.

* De toekomstige risico's zijn beschreven en opgenomen in de goedgekeurde en vastgestelde meerjarenbegroting 2022-2026 d.d. 15 december 2021.

Een uitdaging (en wellicht dé uitdaging) is en blijft de krimpende arbeidsmarkt. Het is belangrijk dat wij een aantrekkelijke werkgever blijven, waarbij het welbevinden van personeel van cruciaal belang is. We positioneren ons als goede werkgever door professionalisering van ons personeel hoog op de agenda te blijven zetten, door fors in te zetten op werving & selectie en op interne en externe (arbeidsmarkt)communicatie 'kom Leren, kom werken'.

Bovendien richten we ons actief op de Belgische arbeidsmarkt en het opleiden van onderwijsassistenten die wij in dienst hebben en in potentie leerkracht kunnen worden. Ook nemen we mijlpalers in dienst en investeren we in ze. Dit zijn tweedejaars deeltijdstudenten die vervroegd zelfstandig voor de klas mogen staan.

Risico

Naast het eerder genoemde risico voor het aantrekken van kwalitatief voldoende personeel is een ander risico het ziekteverzuim. Mede vanwege de onzekere factor die corona nog steeds met zich meebrengt. Gezien het huidige lerarentekort is het voornaamste risico bij verzuim dat er niemand voor de klas staat en er geen onderwijs kan worden gegeven.

Per 1 januari 2022 is kom Leren eigenrisicodragers (ERD) voor de vervangingskosten bij ziekte. Hiervoor is op basis van ervaringscijfers € 800.000 als afdoende budget ingeschat. Bovendien krijgen we te maken met de financiële gevolgen (hogere WW-lasten) als gevolg van de modernisering van het Participatiefonds per 1 augustus 2022.

10.7 Huisvesting en Facilitair

We starten bij drie locaties met nieuwbouw. Op één van onze scholen gaan we grootschalig renoveren en het bestuurskantoor verhuist in 2022 naar een nieuwe locatie. Op het moment van begroten, hebben we nog steeds te maken met maatregelen en gevolgen van de pandemie. We voorzien in 2022 een afname van de sinds 2020 ingezette middelen op het gebied

van schoonmaak en preventieve hygiënische maatregelen. Daarnaast zien we dat de terugloop aan inkomsten uit verhuur door medegebruikers langzaam weer normaliseert.

We zien een stijging in de kosten voor huisvesting en geplande verbouwingen. Grondstoffen zijn duurder, mankracht is moeilijk te verkrijgen. Hoe dit zich in 2022 ontwikkelt, is niet duidelijk.

De meeste facilitaire zaken zijn opgenomen in de afschrijvingen die regulier te noemen zijn. Daarnaast hebben we te maken met de afschrijving van de NPO-investeringen die we meenemen in deze begroting.

Risico

Risico	Risicobedrag
Ontwikkelingen in de bouwsector	€ 75.000
Inkomsten medegebruik van onze locaties	€ 30.000 - € 70.000
Ontwikkeling energieprijzen	€ 75.000

Ontwikkelingen bouwsector

Door algemene ontwikkelingen en corona staat de bouwwereld sterk onder druk. Gevolgen daarvan zijn bijvoorbeeld personeelstekorten, faillissementen en minder aanbieders. Dit kan vertragingen en prijsstijgingen betekenen.

Inkomsten medegebruik van onze locaties

Door de coronarichtlijnen liggen de activiteiten van een deel van onze medegebruikers noodgedwongen stil. Dit betekent dat wij de vergoeding voor medegebruik niet kunnen factureren en scholen dus begrote inkomsten missen. Dit betreft vooral medegebruik door huiskamers, ouderenopvang, gymclubs, harmonieën, de dansschool en karateschool. Het gaat niet om buitenschoolse opvang en peuteropvang. Het risicobedrag is sterk afhankelijk van de ontwikkelingen en de niet te beïnvloeden regelgeving. Ook komt het voor dat clubs niet terugkeren, omdat ze in coronatijd

hun contract hebben beëindigd. Wij volgen in dit kader de richtlijnen van het RIVM en zijn continu in gesprek met onze medegebruikers.

Ontwikkeling energieprijzen

De energieprijzen staan flink onder druk. Echter is dit niet door ons te beïnvloeden, anders dan alert te zijn op (af)lopende energiecontracten.

10.8 Samenvatting toekomstige risico's

Risico	Risicobedrag	Kans
ERD en WW	n.t.b.	Midden
Ontwikkelingen in de bouwsector	€ 75.000	Midden
Inkomsten medegebruik	€ 30.000 - € 75.000	Midden
Ontwikkeling energieprijzen	€ 75.000	Midden
AZC-leerlingen en type leerling (eerste- of tweedejaars)	€ 9.300 per leerling	Hoog

BIJLAGEN



Bijlage A

Denominaties in ons onderwijs

Bij kom Leren hebben we scholen voor katholiek, openbaar en algemeen bijzonder onderwijs. Dankzij die verscheidenheid is bij kom Leren plek voor ieder kind.

Katholiek onderwijs

Katholieke scholen staan voor vertrouwen, solidariteit, respect, verwondering en vergevingsgezindheid. Het actueel houden van katholieke tradities vraagt steeds om vernieuwing en om meebewegen met de tijd. De scholen geven vanuit die tradities vorm aan het geloof en de daarbij horende identiteit. De katholieke basisscholen in onze stichting zijn De Den, De Keerkring, Sint Martinus, Op de 10 Bunder, De Cramignon, Sint Jozef, Maurice Rose en Sint Gertrudis.

Openbaar onderwijs

Openbare scholen zijn ontmoetingsplaatsen waar je nieuwe verhalen leert kennen en jouw eigen verhaal verder ontwikkelt. Vanuit gelijkwaardigheid en vrijheid ontmoet je mensen met verhalen vanuit de hele wereld. Bij openbaar onderwijs is ook de gemeente betrokken. Kom Leren voorziet in openbaar onderwijs op de basisscholen Binnenstad, Dynamiek, ZIEZO!, De Regenboog, De Spiegel, De Bundeling, Berg en Broekhem.

Algemeen bijzonder onderwijs

Algemeen bijzondere scholen werken vanuit een specifieke visie op onderwijs of opvoeding. Ze geven een gelijkwaardige betekenis aan levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen. Binnen onze stichting kennen we drie algemeen bijzondere scholen: de Nutsschool, De Poort en Tangram.

Bijlage B

Verslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van Stichting kom Leren telde in 2021 vijf leden:

- de heer Erwin Debie
- de heer mr. Marcel Hukkelhoven
- de heer Harm Mulder
- de heer Paul Vossen (voorzitter)
- mevrouw drs. Rieneke van Zutphen

De Raad van Toezicht wordt bijgestaan door ambtelijk secretaris Daniëlle Schaepekens.

De Raad van Toezicht heeft een aantal commissies ingesteld. In 2021 waren deze commissies als volgt samengesteld:

Agendacommissie	Paul Vossen
Audit en Control	Erwin Debie en Harm Mulder
Identiteit	Erwin Debie en Marcel Hukkelhoven
Onderwijs	Marcel Hukkelhoven en Rieneke van Zutphen
Remuneratie	Harm Mulder en Paul Vossen

De Raad van Toezicht kent het volgende rooster van aftreden.

Lid RvT	Datum benoeming	Einde 1e termijn	Start 2e termijn	Herbenoeming ¹ in vergadering RvT d.d	Einde 2e termijn
Marcel Hukkelhoven	01-01-2014	31-12-2016	01-01-2017	08-12-2016	01-04-2022 ⁴
Harm Mulder	01-01-2014	31-12-2016	01-01-2017	08-12-2016	01-04-2022 ⁴
Erwin Debie	01-01-2014	31-12-2017	01-01-2018	19-03-2018	31-12-2022 ⁴
Paul Vossen	01-01-2014	31-12-2015	01-01-2016	13-01-2016 / 21-06-2017 ²	31-12-2022 ⁴
Rieneke van Zutphen	02-10-2017 ³	31-12-2021	01-01-2022	15-12-2021	31-12-2025

1. Een lid van de RvT treedt op grond van de Statuten van de stichting volgens rooster, doch uiterlijk vier jaar na zijn benoeming, af. Een lid is eenmaal herbenoembaar. In nood- en uitzonderingsituaties is een derde termijn mogelijk.
2. Benoeming Paul Vossen tot voorzitter RvT.
3. Rieneke van Zutphen heeft haar werkzaamheden op 1 augustus 2017 aangevangen.
4. In verband met het vertrek van Pascal Breuls en de wisseling van het CvB in de tweede helft van 2020, zijn de tweede termijnen van Marcel Hukkelhoven, Harm Mulder, Erwin Debie en Paul Vossen verlengd.

Wat betreft de (neven)functies van de voorzitter en leden van de Raad van Toezicht kan worden gesteld dat er sprake is van onafhankelijkheid.

	Werkzaam als:	Overige nevenfunctie(s):
Marcel Hukkelhoven	Senior jurist / Programmamanager Juridische Zaken, Strategie en Beleid van het Onderwijs, Universiteit Maastricht	Extern Lid van de Examencommissie Masters Gezondheidszorg / Zuyd Hogeschool Voorzitter van het Rechtscollege van Beroep voor de Examens (CBE)
Harm Mulder	Programmamanager Zorg aan Zet	
Erwin Debie	Algemeen Directeur gemeente Landgraaf	Lid raad van Commissarissen Rabobank Zuid-Limburg Oost Lid gemeenteraad Eijsden-Margraten
Paul Vossen	Programmamanager Provincie Limburg	Lid Raad van Commissarissen Bouwvereniging Woningzorg
Rieneke van Zutphen	Gepensioneerd Rijksambtenaar	Lid Rekenkamer Maastricht

Om te vermijden dat ondanks genoemde onafhankelijkheid de schijn van belangenverstrengeling ontstaat, zal in lijn met het bepaalde in de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen de zogeheten 'besluitvormingsregel' worden gehanteerd. Dit betekent dat wanneer er sprake is van een tegenstrijdig belang het betreffende lid van de Raad van Toezicht niet deelneemt aan de beraadslaging en de besluitvorming. De Raad van Toezicht ziet er strikt op toe dat deze regel wordt nageleefd.

De Raad van Toezicht heeft in oktober 2020 besloten om de vergoeding voor de voorzitter en de leden van de Raad van Toezicht een vast percentage te laten zijn van de voor de bestuurders van de stichting geldende maximale WNT-bezoldiging. Voor de voorzitter van de Raad van Toezicht geldt een percentage van 7,5%. Voor de leden van de Raad van Toezicht is het percentage vastgesteld op 5%.

Met het oog op de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs evalueert de Raad van Toezicht geregeld het eigen functioneren. Daarnaast bevordert de Raad van Toezicht de eigen professionaliteit door het volgen van trainingen en cursussen. Door de restricties die golden als gevolg van de coronacrisis,

hebben de leden van de Raad van Toezicht in 2021 hier niet fysiek aan deelgenomen, maar zijn wel online sessies op het vlak van intern toezicht gevolgd.

De Raad van Toezicht heeft in 2021 het traject van actualisatie van de toezichtvisie uit 2013 en het toezichtkader uit 2014 afgerond. In de vergadering van 22 september 2021 is het beleidsdocument 'Intern toezicht Stichting kom Leren' vastgesteld. In dit document is beschreven wat de toezichtvisie van de Raad van Toezicht is en welke focus de Raad voor wat betreft het intern toezicht voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 heeft aangebracht. De Raad van Toezicht wil in deze jaren bijzonder aandacht schenken aan de navolgende vijf speerpunten die voor de toekomst van de stichting van belang worden geacht:

- het realiseren van de doelen in het Strategisch Beleidsplan 2020-2023;
- onderwijsresultaten, zowel op cognitieve als op non-cognitieve aspecten;
- personeelsbeleid;
- profilering van de stichting;
- IKC-ontwikkeling.

Van de vergaderingen van de Raad van Toezicht worden verslagen gemaakt waarin de besprekingen en eventuele besluiten en acties worden vastgelegd.

De Raad van Toezicht heeft in 2021 zeven keer met het College van Bestuur vergaderd. Daarnaast hebben individuele leden van de Raad van Toezicht in commissieverband met (leden van) het College van Bestuur vergaderd.

De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat het College van Bestuur in 2021 op een professionele wijze sturing heeft gegeven aan de organisatie en in control is geweest. De ramingen van de inkomsten en uitgaven zijn betrouwbaar en leiden tot een stabiel financieel beeld.

De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat de onderwijsmiddelen in 2021 rechtmatig en doelmatig zijn besteed en dat de continuïteit van de stichting niet in het geding is.

Voor het primair onderwijs geldt een maximale WNT-bezoldiging voor bestuurders. In 2021 bedroeg de maximale WNT-bezoldiging voor de bestuurders van Stichting kom Leren € 149.000. De salarissen van beide bestuurders zijn binnen de voor 2021 geldende maxima in het kader van de Wet normering Top Inkomens. Dat geldt ook voor de vergoedingen voor de voorzitter en leden van de Raad van Toezicht.

Horlings Nexia is in 2021 benoemd tot accountant van de stichting.

Bij de uitoefening van zijn toezichthoudende rol ging de aandacht van de Raad van Toezicht in 2021 in het bijzonder uit naar de volgende zaken:

- Algemeen:
 - Innovatieagenda
 - Impact Covid-19 op het onderwijs (op afstand en in de klas) en op het binnenklimaat
 - Voortgang implementatie Strategisch Beleidsplan
 - Informatievoorziening Raad van Toezicht
 - Inrichting jaarstukken

- Financiën:
 - Jaarplan en begroting 2022
 - Jaarverslag en jaarrekening 2020
 - Reservepositie
 - Besteding NPO-middelen
 - Eigen Risico Dragerschap

- Personele aangelegenheden:
 - Zin in bewegen
 - Terugdringen lerarentekort
 - Werkdruk
 - Insourcing / outsourcing diensten

- Onderwijs:
 - Onderwijsresultaten
 - Leerachterstanden als gevolg van coronacrisis
 - Inrichting taalonderwijs anderstaligen (NT2)

- Overleggen met Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

Het CvB heeft de Auditcommissie en de Onderwijscommissie kennis laten maken met het dashboard dat door het CvB in 2021 is ontwikkeld als hulpmiddel om zicht te houden op de financiën en de leerresultaten bij de afzonderlijke scholen.

De Raad van Toezicht vindt het bij de uitoefening van zijn toezichthoudende taak van belang om een beeld te hebben van de situatie op basisscholen die onder het gezag van de stichting vallen. Om die reden bezoekt de Raad van Toezicht jaarlijks enkele basisscholen van de stichting. Als gevolg van de coronacrisis heeft de Raad van Toezicht in 2021 geen basisscholen kunnen bezoeken. Wel heeft de Raad van Toezicht in 2021 deelgenomen aan een vergadering van het Directeurenoverleg.

De Raad van Toezicht heeft in 2021 tweemaal met een delegatie van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad overleg gevoerd om de algemene gang van zaken binnen de stichting te bespreken. De gesprekken verliepen in plezierige en constructieve sfeer.

Ook het jaar 2021 werd gekenmerkt door de gevolgen van de coronacrisis. De Raad van Toezicht heeft veel respect voor de wijze waarop de organisatie hier ook afgelopen jaar mee is omgegaan. Met veel flexibiliteit en professionaliteit is het onderwijs binnen de stichting zowel op afstand als met gepaste maatregelen in de klas vormgegeven.

De Raad van Toezicht spreekt mede in dit licht haar grote waardering en dankbaarheid uit over de inzet van het College van Bestuur, het personeel en de overige geledingen van Stichting kom Leren in 2021. Dat binnen de organisatie onder leiding van het College van Bestuur een nieuw elan is ontstaan en er op het vlak van de organisatiecultuur, ondanks corona, flinke stappen zijn gezet, juicht de Raad van Toezicht van harte toe.

Maastricht, 18 februari 2022

Namens de Raad van Toezicht,

Paul Vossen,
Voorzitter

Bijlage C

Jaarverslag 2020–2021

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

Samen de schouders eronder!

2020 en 2021 zijn twee jaren die we niet snel zullen vergeten. Toen in maart 2020 de coronacrisis uitbrak in Nederland en er een verbod op samenkomsten kwam, konden veel bijeenkomsten niet doorgaan op de oude voet. Het roer moest volledig om, ook in het onderwijs. Perioden van lockdown volgden, dat had een grote impact op de samenleving, en op het onderwijs en haar doelgroepen in het bijzonder.

Terugkijkend op deze periode constateren we, dat de gehele omslag in de manier van werken met kinderen, ouders, leerstof, collega's enzovoort, ons niet heeft stilgelegd, maar heeft gezorgd voor energie. Positieve energie, die ervoor zorgde dat samen de schouders eronder werd gezet. En dat ging vanaf 1 september 2020 door met de twee nieuwe leden van het van College van Bestuur: Stef Niekamp en Inge Ambaum-Jordens. Zij volgden Peter Groos en Johan Linckens op die vanaf 1 oktober 2020 met pensioen gingen.

Hierbij presenteert de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) van Stichting kom Leren het jaarverslag van 2020–2021. Maandelijks vonden de GMR-overleggen plaats, met en zonder aanwezigheid van het CvB. Daarbij waren er steeds terugkerende onderwerpen als covid-19, begroting, formatie.

Er werd geput uit de zo belangrijk contacten met de achterban (ouders, leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel), het contact met de RvT, de medewerkers van het bestuursbureau en anderen.

We blikken terug op een periode die dynamisch was en die respect verdient. Een periode van constructieve samenwerking met respect voor de mogelijkheden en onmogelijkheden.

Ook ik heb, in mijn eerste periode als bestuurlijk secretaris, de samenwerking met alle kom Leren-medewerkers als zeer constructief en positief ervaren. Ik ben het CvB erkentelijk voor hun toewijding en bereidheid om te ondersteunen.

In dit jaarverslag geven we, naast een kort financieel overzicht, ook een beeld van wat we hebben gedaan in de maanden aug-dec 2020 en jan-juli 2021. Dit was mogelijk dankzij de hulp en medewerking van de medewerkers van het bestuursbureau en het College van Bestuur, Stef en Inge.

Namens de GMR,
Bestuurlijk secretaris GMR kom Leren 2020–2021

Mandy Rouwet

Maandelijks GMR-vergaderingen 2020–2021:

16 september 2020
14 oktober 2020
18 november 2020
14 december 2020
20 januari 2021
10 februari 2021
17 maart 2021
21 april 2021
19 mei 2021
16 juni 2021
19 juli 2021

Leden van de GMR 2020–2021:

Oudergeleding

Mandy Rouwet (bestuurlijk secretaris)
Jorne Boss (penningmeester)
Sebastiaan Nijhuis
Ralph Vonken
Stephan Theunissen
Sjors Quodbach
Natasja Reslow

Personeelsgeleding

Nicole Jeukens (voorzitter)
Marilène Lardinois
Andrea Dinse
Bert-Jan Overeem
Har Linssen
Peter Scheren
Cherille Bronckers

Ambtelijk secretaris

Miel Duysens

In het jaar 2021 is Nicole Jeukens gestopt, evenals Sebastiaan Nijhuis, Jorne Boss, Peter Scheren, Har Linssen, Ralph Vonken en Natasja Reslow. Redenen voor vertrek varieerden van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, emigratie, persoonlijke omstandigheden en/of andere prioriteiten. Daartoe is het voorzitterschap vanaf maart 2021 op tijdelijke basis overgenomen door het duo Marilène Lardinois en Andrea Dinse.

Leden van de GMR met ingang van schooljaar 2021–2022:

Oudergeleding

Mandy Rouwet (bestuurlijk secretaris)
Sjors Quodbach
Stephan Theunissen
Bram Buttiens
Lianne Aben
Lianneke Ramaekers
Miranca Wintgens

Personeelsgeleding

Bert-Jan Overeem (voorzitter)
Marilène Lardinois
Andrea Dinse
Cherille Bronckers
Desiree Smeets
Veronique Bekkering
Franco Ackermans

Ambtelijk secretaris, tevens penningmeester

Miel Duysens

Belangrijkste aandachts- en besprekingspunten 2021:

1. Samenwerking met CvB verkennen en vormgeven
2. Nieuwe GMR-leden werven / GMR-verkiezingen
3. Communicatieplan GMR
4. Invloed Covid-19 en de gevolgen daarvan
5. Begroting en nieuwe systematiek

Ad 1: Samenwerking met CvB verkennen en vormgeven

Na aantreden van de nieuwe leden van het CvB is er één fysieke vergadering geweest voordat er (vanwege covid-19) digitaal moest worden vergaderd. Het online vergaderen met een relatief grote groep mensen, waarbij niet iedereen elkaar kende, was geen sinecure. Het was wennen en het ging stapje voor stapje beter en efficiënter. Dat geldt ook voor de samenwerking met het CvB. Het was duidelijk dat er een nieuwe koers werd ingezet en op een andere wijze werd samengewerkt dan in het verleden. Dat betekende voor de GMR ook een andere samen-

werkingspartner dan voorheen. De openheid en toegankelijkheid van deze bestuursleden zorgde voor een prettige samenwerking. Alles is bespreekbaar en feedback is welkom. Zo is onder meer in het voorjaar van 2021 met het CvB nog eens evaluatief gesproken over het (mobiliteits)proces Zin in Bewegen en het daarbij tijdig betrekken van de MR-en. In 2022 staat een fysieke werksessie gepland (met CvB) waarbij samenwerking met CvB ook een agendapunt is. Dit was in 2021 vanwege coronabeperkingen niet mogelijk.

Ad 2: Nieuwe GMR-leden werven / GMR-verkiezingen

Wegens het vertrek van een aantal leden waren GMR-verkiezingen noodzakelijk. Vanaf maart 2021 tot en met de verkiezingsdagen eind juni werd er geworven via diverse kanalen. Dit resulteerde in vier nieuwe ouders die tot de GMR zijn toegetreden. Zij zijn verkozen door de zittende MR-leden van de diverse kom Leren scholen. Daarnaast zijn er drie leerkrachten toegetreden tot de GMR. Een flinke vernieuwing.

Ad 3: Communicatieplan GMR

De GMR wil bijdragen aan het goed functioneren van Stichting kom Leren door overleg met en de vertegenwoordiging van het personeel en de ouders. In het communicatieplan zijn alle communicatielijnen beschreven. Het plan is door de GMR vastgesteld op 29 september 2021.

Ad 4: Invloed Covid-19 en de gevolgen daarvan

De stichting heeft de covid-protocollen en de wijzigingen goed gevolgd. Het CvB was waarderend naar de medewerkers en reageerde proactief in het zoeken naar oplossingen in de mogelijkheden van continueren van het onderwijs. Met zijn allen de schouders eronder. Dat is de kracht van kom Leren. Het CvB is daarbij erg toegankelijk.

Ad 5: Begroting en nieuwe systematiek

Nederlandse basisscholen ontvangen in het schooljaar 2022–2023 minder geld door een verandering in de manier waarop de overheid ze financiert. Hier is in 2021 over gesproken met het CvB.



Per kalenderjaar blijft het totaal netjes op 100%...

Kalenderjaar

2018	65	35	100%
2019	65	35	100%
2020	65	35	100%
2021	65	35	100%
2022	65	35	100%
2023	58	42	100%
2024	58	42	100%



...maar per schooljaar is er een eenmalig tekort van 7%.

Schooljaar

18–19	35	65	100%
19–20	35	65	100%
20–21	35	65	100%
21–22	35	65	100%
22–23	35	58	93%
23–24	42	58	100%
24–25	42	58	100%

Bron: nu.nl

Regiegroepen

De GMR heeft een positief advies geven op de gepresenteerde begroting van de stichting. Het is een compacte en heldere begroting waarbij het strategisch beleidsplan het uitgangspunt is. De organisatie werkt met regiegroepen die aan de slag gaan met uitwerken van strategische thema's uit het beleidsplan. Met het CvB wordt nog verder verkend op welke wijze de GMR hier een mogelijke rol in kan spelen. Voor de financiële verantwoording van de GMR verwijzen we naar pagina 45.

Overzicht verleende instemmingen en adviezen

september 2020 – juni 2021

16-09-2020	Instemming verleend inzake vergoedingsregelingen
14-12-2020	Positief advies inzake vakantierooster 2021-2022 en begroting 2021-2025
10-02-2021	Instemming verleend inzake verzuim bij verlof met ontbindende voorwaarde
17-03-2021	Instemming verleend aan het bestuursformatieplan 2021-2022
17-03-2021	Instemming verleend aan thuiswerkvergoeding
17-03-2021	Instemming verleend aan opnemen tekst in PvA verlof bij verzuim (Wet Poortwachter)
16-06-2021	Instemming digitalisering personeelsdossiers

GMR-instemming of advies aan het CvB

De bovenstaande besluiten zijn unaniem genomen door de GMR-leden en als zodanig voor akkoord gegeven aan het CvB. Dit middels het ondertekenen van de zogenaamde opleggers.

Overige overleggen / acties

1. College van Bestuur (CvB)

Er is regelmatig overleg met het CvB, zowel tijdens een algemeen GMR-overleg als tijdens voorbesprekingen door het Dagelijks Bestuur (voorzitter, bestuurlijk en ambtelijk secretaris). De overleggen zijn veelal digitaal, echter in de zomer heeft er ook een fysiek overleg in het kantoor van het bestuursbureau plaatsgevonden. Ook worden GMR-leden regelmatig uitgenodigd om mee te denken of bijeenkomsten bij te wonen. Denk aan de werving van een (nieuwe) vertrouwenspersoon, bijeenkomst met betrekking tot schoolbegrotingen 2022.

2. Raad van Toezicht (RvT)

Buiten de reguliere overleggen is er in de periode sept 2020 - dec 2021 jaar geen extra overleg meer geweest met de RvT.

Data van de reguliere overleggen: 11 november 2020 en 19 mei 2021

3. Medezeggenschapsraden

- De MR-en zijn in het najaar van 2020 gevraagd om in te stemmen met de mandatering aan de GMR van landelijke technische aanpassingen in het MR reglement.
- Begin 2021: een drietal MR-en riep onze hulp en/of advies in inzake het traject 'Zin in Bewegen'. Daarin werd niet het zorgvuldige proces doorlopen conform artikel 11.1h uit de WMS: "De medezeggenschapsraad wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot in ieder geval de volgende aangelegenheden: aanstelling of ontslag van de schoolleiding". Hierover is uitvoerig gesproken met het CvB en daaruit is lering getrokken voor de toekomst. Snelheid en/in mobiliteit is goed, maar niet ten koste van zorgvuldigheid.
- Maart - april 2021: diverse acties in het kader van ledenwerving voor GMR "Teamleden en ouders gezocht!"
- Juni 2021: Oproep om te stemmen op oudergeledingen MR-en t.b.v. GMR-lidmaatschap
- Verzoek tot controle gegevens MR-en (vanwege vele wisselingen)

Vanwege wisselingen van de wacht en de effecten van de coronapandemie is er in 2021 relatief weinig contact geweest met de MR-en. Daar waar de contacten plaatsvonden, ging het veelal via GMR-leden die verbonden zijn aan een school, vanwege hun werk of hun kinderen. Helaas heeft nog geen GMR-MR bijeenkomst plaatsgevonden. Deze bijeenkomst en het contact met de achterban krijgen in 2022 prioriteit.

4. Belangrijke documenten geactualiseerd

- GMR statuut
- Reglement medezeggenschap
- Huishoudelijk reglement
- Reglement MR-en (op initiatief van de GMR)

Financiële verantwoording GMR

Inkomsten schooljaar '20/'21

19 scholen x € 1.545 per school = + € 29.355,00

Uitgaven schooljaar '20/'21

Ondersteuning GMR	€	9.504,00
Diensten en lidmaatschap vakbond	€	930,00
Vrijwilligersvergoedingen	€	700,00
Overig	€	744,00

=====

-/- € 11.878,00

=====

Resultaat schooljaar '20/'21

+ € 17.477,00

Bijlage D

Verantwoording Passend Onderwijs

Keuze schoolbesturen:

dit format hanteren voor de paragraaf in het eigen Jaarverslag en/of separaat aanleveren aan het SWV



SCHOOLBESTUREN AAN ZET - SAMENWERKINGSPLAN

VERANTWOORDING & COLLECTIEVE VERANTWOORDELIJKHEID PASSEND ONDERWIJS

BESTUUR: Stichting kom Leren ,

NAMENS BESTUUR: Jeroen van Dorst , Adviseur Onderwijs & Kwaliteit (naam ,functie)

SCHOOLJAAR: 2020-2021

SCHOLEN IN SWV: PO3104 (Westelijke Mijnstreek) PO3105 (Maastricht-Heuvelland) PO3106 (Parkstad)

Context

Het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband geeft de wijze aan waarop organisatie en financiering van passend onderwijs vorm krijgen, compact weergeven in "Verknoopte Governance" (www.passendonderwijszuid.nl/downloads)

Richting: doelen en beoogde resultaten

Ruimte: strategie en proceseigenaar

Resultaat: outputindicatoren collectief

Rekenschap: verantwoording en verantwoordelijkheid

De inhoud van het ondersteuningsplan is leidend voor het samenwerkingsverband en de bij het samenwerkingsverband aangesloten besturen en scholen. Het ondersteuningsplan is in nauwe samenwerking tussen de samenwerkingsverbanden Westelijke Mijnstreek, Maastricht – Heuvelland en Parkstad tot stand gekomen omdat door de deelnemende schoolbesturen de meerwaarde onderschrijven om voor de regio Zuid-Limburg samenwerking en verbinding met elkaar te zoeken en de verdieping – in het belang van ouders en leerlingen – te vinden. Dit heeft geresulteerd in een intensieve en op elkaar afgestemde samenwerking in deze relatief kleine regio.

Het samenwerkingsverband heeft een grote mate van beleidsvrijheid om - binnen de wettelijke context - het onderwijs aan leerlingen met een ondersteuningsbehoefte in te richten. Het ondersteuningsplan (www.passendonderwijszuid.nl/downloads) beschrijft de wijze waarop een passend onderwijsaanbod, een snelle schakeling tussen voorzieningen, weinig bureaucratie (deregulering) en een transparante verdeling van middelen vorm krijgt.

De participerende besturen in het samenwerkingsverband kiezen voor optimale inhoudelijke - en daarmee samenhangende financiële - autonomie. In de missie en visie wordt dit verder uitgewerkt. Deze principiële keuze is onderlegger voor de inhoud van het ondersteuningsplan en de vormgeving van het samenwerkingsverband; inherent aan deze richtinggevendende keuze is het scholenmodel de financieringssystematiek.

Missie

Schoolbesturen voor primair onderwijs en speciaal onderwijs hebben de opdracht om voor alle leerlingen passend onderwijs te organiseren en hebben daartoe de volgende missie geformuleerd:

"zo inclusief mogelijk: vindplaats als werkplaats & samen duiden-samen doen-samen door"

Elk kind heeft recht op passend onderwijs, ongeacht niveau van leren en ontwikkeling. Schoolbesturen en scholen geven vorm aan passend onderwijs in het ondersteuningscontinuüm: hoogwaardige basisondersteuning en extra ondersteuning. Uitvoering vindt plaats zo inclusief en thuisnabij mogelijk in samenwerking tussen onderwijs en gemeenten door de totale ondersteuning voor de jeugd in samenhang aan te pakken en te organiseren binnen de beschikbare middelen. Hiertoe werken schoolbesturen samen in het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband is faciliterend bij het vormgeven van deze collectieve verantwoordelijkheid.

Doelstellingen

Er zijn vijf collectieve doelstellingen geformuleerd:

1. Een dekkend aanbod: alle kinderen een passende plek
2. Basisondersteuning: ondersteuningsniveau 1 t/m 4 van hoog niveau
3. Adequate toegang tot extra ondersteuning
4. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveau 5 van hoog niveau
5. Ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces

Samenhang

De samenwerking van schoolbesturen en scholen in het collectief van het samenwerkingsverband is op een heldere wijze uitgelijnd in het ondersteuningsplan; werkwijze, afspraken en tools "raderen" in elkaar.

VERKNOOPTE GOVERNANCE:

RUIMTE → UITVOERING

CULTUUR
PROFESSIONALITEIT
GEDRAG
EIGENAARSCHAP

RICHTING → AFSPRAKEN VOORAF

REKENSCHAP EN RESULTAAT → VERANTWOORDING ACHTERAF



Focus van handelen

1. De basis op orde -
Inbegrepen Individuele onderwijs-zorgarrangementen indien nodig -maatwerk op school in verbinding naar maatwerk thuis
2. Doelgroep-arrangementen (DGA) Onderwijs-Jeugdhulp-Zorg scholen niveau 5 -
collectieve aanpak op school in verbinding naar maatwerk thuis
3. Knooppunt -
verbindende schakel & doorgaande lijnen binnen en tussen onderwijs en zorg.

Noodzakelijke procesvoorwaarden

binnen en tussen schoolbesturen voor implementatie & borging collectieve afspraken:

- > Integrale aanpak tussen onderwijs en gemeenten - totale ondersteuning voor de jeugd in samenhang organiseren
- > Doen wat is afgesproken
- > In alle lagen: schoolbestuur, school, lb-er, leerkracht
- > Volgens een gedegen pdca-cyclus: (door)ontwikkeling, uitvoering, evaluatie, verankering
- > Elkaar binnen het collectief toetsen en aanspreken op het nakomen en naleven van de gemaakte afspraken

Verantwoording

De verantwoording is een logisch sluitstuk om inzicht en overzicht te krijgen op enerzijds de resultaten en anderzijds de stand van de ontwikkeling op de afgesproken focus van handelen op het niveau van bestuur, samenwerkingsverband en Zuid-Limburg. De jaarlijkse verantwoording geeft sturingsinformatie om beleid en aanpak door te zetten, bij te sturen en/of waar nodig te intensiveren.

Het samenwerkingsverband beschikt over een uitgebreide set aan informatie, zoals bijvoorbeeld de tweejaarlijkse opname ontwikkeling ankerpunten basisondersteuning (SOP), verwijzingspercentages, aantal leerlingen teruggeplaatst vanuit gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen (herbeoordeling), informatie uit TLV-aanvragen m.b.t. de gerealiseerde ondersteuning in niveau 1 t/m 4, etc. Binnenkort wordt een dashboard ten behoeve van schoolbesturen operationeel waarmee deze informatie te ontsluiten is.

De beschikbare informatie is de onderlegger op basis waarvan schoolbesturen concreet en gericht kunnen reflecteren op het eigen aandeel in de gerealiseerde kwalitatieve en kwantitatieve resultaten en het eigen aandeel in het collectieve proces. Schoolbesturen leggen op deze wijze verantwoording af aan elkaar over de inzet van middelen in het kader van passend onderwijs.

Resultaatverantwoording gekoppeld aan procesverantwoording als opmaat naar objectieerbare collectieve indicatoren.

EEN VERBAND VAN SAMENWERKENDE SCHOOLBESTUREN

REKENSCHAP - EIGEN AANDEEL SCHOOLBESTUUR IN HET COLLECTIEF RESULTAAT

VOOR ALLE SCHOLEN IN NIVEAU 1 T/M 5

ONTWIKKELING ANKERPUNTEN ONDERSTEUNING

Reflectie op Rapportage 2-jaarlijkse meting schoolondersteuningsprofielen, afgezet tegen de informatie van het SWV in de vigerende documenten Jaarverslag & Evaluatie en Kengetallen TLV.

Ankerpunt 1 - Kwaliteitsstandaard

Binnen onze scholen werken we bewust vanuit de PDCA cyclus. Jaarlijks maken de scholen een analyse over de mediotoetsen en een trendanalyse over de eindtoetsen. Nagenoeg al onze scholen voldoen aan de kwaliteitsstandaard. Door vrijwel al onze scholen worden de 1F normen gehaald. Als we de scholen vergelijken met scholen met een vergelijkbare wegging, zien we dat de meeste scholen het prima doen. Er zijn echter enkele scholen die achterblijven op de 2F en 1S normen. Met deze scholen wordt een uitgebreidere analyse gemaakt, zodat aan deze opbrengsten gewerkt kan worden.

Ankerpunt 2 - Planmatig en Handelingsgericht werken

Bij dit ankerpunt gaat het om de indicatoren, die de basis vormen voor de wijze waarop de school cyclisch werkt aan het ondersteunen van leerlingen in hun leer- en sociaal-emotionele ontwikkeling. Uit het SOP blijkt dat nagenoeg alle scholen planmatig en handelingsgericht werken. Door de hoge mate van 'live' lesuitval en de verschuiving naar online lesgeven, heeft het handelingsgericht werken echter te weinig aandacht gehad. Veel scholen hebben daarom 'het versterken van het handelingsgericht werken' opgenomen in de meerjarenplanning en de planning voor 2021/2022.

Ankerpunt 3 - Specifieke ondersteuning

Het afgelopen jaar is ingezet op versteviging van de expertise op het gebied van rekenen (o.a. dyscalculie). Er is een Professionele Leergemeenschap Rekenen (PLG) actief, die wordt aangestuurd vanuit de kom Leren Academie. In het afgelopen jaar heeft dit proces door de coronaepidemie vertraging opgelopen. In schooljaar 2021/2022 zal de PLG doorlopen. Evaluatie vind ook in dat schooljaar plaats.

Daar kom Leren veel kleinere scholen heeft, is het bijna onmogelijk om voor alle ontwikkelvragen van kinderen expertise in huis te hebben. Met name op gebied van NT2, meer- en hoogbegaafdheid en internaliserende- en externaliserende gedragsproblematiek ligt hier een vraag. In het komende schooljaar gaan we op basis van specifieke ondersteuningsbehoeftes aan de slag met Leidende Coalities. Deze Leidende Coalities gaan verbeterdoelen formuleren, die uiteindelijk leiden tot aanpassing van het beleid. Door het beleid op stichtingsniveau te organiseren, kunnen de scholen toch gebruik maken van deze extra expertise en voorzieningen. De leidende coalities worden aangestuurd door het netwerk van Intern Begeleiders in samenwerking met de Adviseur Onderwijs & Kwaliteit.

Ankerpunt 4 - Ondersteuningsstructuur

Aan iedere kom Leren school is een intern begeleider verbonden. Meerdere keren per jaar vindt intervisie tussen de intern begeleiders plaats. Ook is er sprake van diverse netwerkbijeenkomsten waar overleg plaats vindt op relevante thema's.

Binnen kom Leren fungeert een ondersteuningsteam passend onderwijs (OPO, voorheen Interkomschil IKS). Het OPO bestaat uit psychologen en orthopedagogen. Zij zijn als consulenten verbonden aan de scholen. Hier voeren zij consultaties uit, waarbij ze vanuit hun expertise adviseren over de meest passende onderwijsondersteuning voor kinderen die deze nodig hebben. Tevens voeren zij didactische- en psychologische onderzoeken en observaties uit.

Stichting kom Leren heeft verschillende samenwerkingsovereenkomsten afgesloten met Ambulant Begeleiders (AB) die elk hun eigen expertise hebben.

THUISZITTERS

Het aantal leerlingen dat is ingeschreven op een kom Leren school, maar langer dan 4 weken thuis zat (thuiszitters) was nul in het afgelopen schooljaar. Met behulp van structurele afstemming van kom Leren scholen en alle betrokken instanties en partijen werken we eraan om ieder individueel geval zo vroeg mogelijk te signaleren en voor het kind een passende plaats te vinden. Hierdoor kunnen we op tijd anticiperen en voorkomen dat een kind een thuiszitter wordt.

ONONDERBROKEN LEER-EN ONTWIKKELINGSPROCES

Instroom in PO met 4 jaar, tenzij - Doorstroom van PO naar VO op gemiddeld 12 jaar, tenzij - Schooladvies PO houdt stand in 3e jaar VO - Geen onnodige vertraging in PO-loopbaan -Soepele (ver)plaatsingsprocessen

Over het algemeen vindt er geen onnodige vertraging plaats op de kom Leren scholen. Ook is er sprake van soepele verplaatsingsprocessen.

M.b.t. de gestandhouding van schooladviezen geldt dat 85,6%, van de oud-leerlingen na 3 jaar óp of boven het niveau van het schooladvies zit. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde. Opvallend is dat er in 32,1% van de gevallen te laag geadviseerd is.

Scholen die opvallen doordat ze lage percentages in de gestandhouding hebben zijn over het algemeen kleine scholen die 18 of minder kinderen hebben in de uitstroom van groep 8. De gestandhouding van de schooladviezen vormt een vast gespreksonderwerp tijdens de monitorgesprekken tussen CVB en schooldirecteuren.

AANVULLEND & SPECIFIEK VOOR NIVEAU 1 T/M 4 - BASISONDERWIJS

VERWIJZINGEN NAAR SO/SBO

Reflectie op de informatie van het SWV in de vigerende documenten Jaarverslag & Evaluatie en Kengetallen TLV.

In het afgelopen jaar is het aantal TLV-aanvragen voor extra onderwijssteuning op niveau 5 licht gestegen. In alle gevallen bleek de TLV aanvraag terecht en is deze ook toegewezen. Het gaat om 20 verwijzingen SBO en 8 verwijzingen SO. Over een periode van 5 jaar blijken deze cijfers ongeveer gelijk te blijven. Het aantal SBO verwijzingen komt in 2020/2021 echter wel boven de norm van het SWV uit.

In het komende schooljaar gaan we onderzoeken of 'startklassen' tot een mogelijkheid behoren. Hierbij worden kinderen die in de laagste groepen uit dreigen te vallen eerst intensief begeleid in de startklas. Hierna wordt gekeken of plaatsing in SBO of SO noodzakelijk is, of dat deze kinderen terug kunnen stromen naar het reguliere basisonderwijs.

LEERLINGEN TERUGGEPLAATST VANUIT GESPECIALISEERDE ONDERWIJSVOORZIENINGEN

Van terugplaatsing vanuit SO/SBO naar een lichtere vorm van ondersteuning was in 2020-2021 geen sprake.

Het blijft een wens van kom Leren dat onze scholen, wanneer er sprake is van herbeoordeling van leerlingen die mogelijk terugstromen naar het reguliere basisonderwijs, actief bij de herbeoordeling betrokken worden.

AANVULLEND & SPECIFIEK VOOR NIVEAU 5 - SBO EN SO

EXTERNE FUNCTIE

Verbinding met en aansluiting bij het zorgcontinuüm en versterking van de basisondersteuning door inzet van outreachende maatwerkexpertise ter verbreding en verdieping van de ondersteuningsmogelijkheden in de basisondersteuning
n.v.t.

SCHAKELFUNCTIE => LEERLINGEN TERUGGEPLAATST NAAR REGULIERE BASISCHOLEN

Tussen basis- en extra ondersteuning, met als focus toeleiding naar lichtere vormen van ondersteuning en collectieve doelgroeparrangementen voor normalisering en regulering van instroom vanuit zorg naar onderwijs (bv MKD/KDC/residentieel)
n.v.t.

AANWENDING MIDDELEN SWV

De lumpsum van SO en SBO moet volledig worden ingezet t.b.v. extra ondersteuning SWV. Financiële verantwoording integraal in Jaarrekening besturen.

vanuit SWV: PO3104 (WM) PO3105 (MH) PO3106 (PS)

Ontvangen bedrag Terugploegregeling* (basisbedrag en uitkering reserve) € € 723.082,00 €

Ontvangen bedrag Doelgroepfinanciering* (enkel s(b)o, indien van toepassing) € € €

*Zie bekostigingsbeschikking(en) SWV 2019-2020

Aanwending:

1. € 18.012 tbv Passend Onderwijs calamiteiten
2. € 146.140 tbv Ambulante begeleiding
3. € 274.963 tbv InterKomSchil Passend Onderwijs
4. € 283.967 tbv Inzet Interne Begeleiding scholen

AANWENDING EIGEN MIDDELEN LUMPNUM BASISONDERWIJS

1. € 495.212 tbv Personele inzet passend onderwijs

REKENSCHAP - EIGEN AANDEEL SCHOOLBESTUUR IN HET COLLECTIEF PROCES

Een netwerk kenmerkt zich door indirecte aansturing. Vanuit het SWV kan op een aantal processen niet de klassieke p-d-c-a-cyclus toegepast worden, maar is er feitelijk sprake van make-them-plan-do-check-act.

De opdrachten in het collectief proces zijn inzichtelijk gemaakt ter sturing en verantwoording door schoolbesturen. Naast de verantwoording over resultaten en inzet van de ontvangen middelen, zijn langs de hoofdlijnen procesindicatoren benoemd. Daarmee is/blijft duidelijk aan welke knoppen het bestuur kan draaien c.q. op welke processen het bestuur moet sturen. De aanname is dat alle besturen met de ontwikkeling bezig zijn en de raderen in gang zetten en houden in de interne processen. Het is een gezamenlijke zoektocht naar een goede werkvorm voor de collectieve evaluatie op procesniveau. Een volgende stap wordt gezet door in de opname van het SOP in 2022 procesindicatoren mee te nemen in de zelfevaluatie door alle scholen, waarmee vergelijkbare data beschikbaar komen als basis voor 'de zone van naaste ontwikkeling'.

HET SCHOOLBESTUUR STUURT OP: *per hoofdonderdeel -beknopt en bondig- de stand van ontwikkeling, gebaseerd op en gelieerd aan de onderliggende procesindicatoren.*

ALGEMEEN

Hoe is de sturing belegd en geborgd in de interne processen?

Binnen kom Leren werken we met 3 regiegroepen die samen zorgen voor een samenhangende ontwikkelingslijn. Deze drie regiegroepen zijn: "De mens centraal", "Talentontwikkeling en diversiteit" en "De leer- en leefgemeenschap in transitie". De beleidsmatige opbrengsten van deze regiegroepen versterken het onderwijs en zorgen voor meer diversiteit en inclusie. Binnen de stichting wordt sinds een jaar gewerkt vanuit het Rijlands Model. "Van onderop" wordt in iedere regiegroep vastgesteld welke ontwikkelbehoefte er ligt. Hiervoor wordt een ontwikkelplan opgesteld. Er zijn door de regiegroepen thema's opgepakt, die ook genoemd zijn in het ondersteuningsplan. Deze thema's zijn o.a. vroegsignalering, knooppunten, SOP's en ondersteuningstoewijzing.

Eén van de onderstaande indicatoren uitgewerkt als voorbeeld: Nummer: 6

De scholen volgen de opbrengsten van het onderwijs. Hiervoor worden toetsen, kijkwijzers en observaties ingevuld. Twee keer per jaar worden deze uitgebreid geanalyseerd. De scholen verwerken de analyses in het verantwoordingsdocument 'KwinKLeren' (KwaliteitsInstrument Kom LEREN). Deze analyses worden met elkaar besproken op een speciaal georganiseerde dag. Hierbij worden de evaluaties op schoolniveau vertaald naar doelen op bestuursniveau.

In deze analyses worden ook de opbrengsten van Passend Onderwijs meegenomen.

In het komende kalenderjaar wordt de kwaliteitscyclus opnieuw geëvalueerd. De PDCA cyclus wordt uitgebreid met een extra analyse en controlelaag, waarbij vanuit het stafbureau gesprekken gevoerd worden over opbrengsten, ondersteuning en verwijzing.

1	Ondersteuningsplan SWV is vertaald in het (strategisch) bestuursplan
2	Regiovisie is vertaald in het (strategisch) bestuursplan
3	Regiovisie krijgt uitvoering -afspraken met gemeenten over: basis op orde, spreiding voorzieningen, vervoer, huisvesting
4	Schoolondersteuningsprofielen van de eigen scholen worden gevalideerd
5	Transparante procedure ondersteuningstoewijzing op bestuursniveau
6	Organisatie is toegerust op "pdca" in alle lagen
7	Schoolbesturen zoeken onderlinge uitwisseling en afstemming op

DE BASIS OP ORDE - betreft alle scholen

Hoe is de sturing belegd en geborgd in de interne processen?

Het College van Bestuur voert twee keer per jaar monitorgesprekken met al haar directeuren. Dit is onderdeel van de pdca cyclus voor kwaliteitszorg. In deze gesprekken worden, naast de specifieke competenties van de directeur, ook de opbrengsten en de schoolontwikkeling besproken. Tijdens deze gesprekken worden verzamelde gegevens gebruikt. Deze gegevens komen o.a. uit de opbrengsten- en trendanalyse, tevredenheidsonderzoek en de jaarresultaten passend onderwijs. Naast teamontwikkeling en competentiegroei komen o.a. sociale veiligheid, tevredenheid en opbrengsten aan bod. Vanuit passend onderwijs worden zaken als verwijzingen, samenwerking met gemeentes en instellingen en de kwaliteit en ontwikkeling van ankerpunten van het samenwerkingsverband aan bod.

Eén van de onderstaande indicatoren uitgewerkt als voorbeeld: Nummer: 14

Binnen kom Leren is een netwerk van expertise en ondersteuning opgezet om het actief door ontwikkelen van de ankerpunten te ondersteunen en te borgen. Allereerst is er ingezet op een ondersteunende InterKomSchil (IKS - Tegenwoordig OPO). Hierbinnen heeft kom Leren de beschikking over een team van vier orthopedagogen en psychologen. De medewerkers van de IKS fungeren als consultant op de scholen en ondersteunen en adviseren bij het realiseren van een passend aanbod voor kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte.

De IKS is daarnaast aanspreekpunt voor het aanvragen van Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) voor het Speciaal (Basis) Onderwijs. Tevens nemen ze deel aan de Knooppunten. De IKS wordt ondersteunt door een beleidsmedewerker Passend Onderwijs.

Een deel van de ondersteuning wordt opgevangen door experts binnen de organisatie. Deze experts adviseren en begeleiden scholen op deelgebieden als hoogbegaafdheid, NT2 en rekenproblematiek. De experts maken deel uit van diverse Professionele Leer Gemeenschappen (PLG) waarbinnen beleid geformuleerd wordt.

In het komende jaar gaan we met de volgende veranderingen aan de slag:

- De rol van beleidsmedewerker Passend Onderwijs verdwijnt. Hiervoor in de plaats wordt een senior adviseur onderwijs en kwaliteit aangesteld. De IKS wordt een meer zelfsturend ondersteuningsteam op het gebied van passend onderwijs. De adviseur onderwijs wordt de contactpersoon van de IKS;
- We breiden de professionalisering van de Intern Begeleiders uit. Dit doen we door het lerende netwerk van de Intern Begeleiders anders in te richten. Er komt, in de lijn van het Rijnlands model meer coaching op eigenaarschap. Hierbij gaan de Intern Begeleiders vraag gestuurd beleid formuleren op ankerpunten van de ondersteuning;
- De begeleiding van NT2 ondersteuning verschuift van ambulante begeleiding door bureaus en interne experts naar een centraal expertisepunt. In samenwerking met andere schoolbesturen wordt voor Maastricht en het Heuvelland een tweetal taalklassen opgezet. Hierin worden professionaliseringstrajecten en voor- en nazorg op taalproblematiek centraal georganiseerd.

8	Elke school heeft de "foto" gemaakt van wat er nodig is aan preventieve inzet Jeugdhulp
9	Alle Scholen zijn/Het Bestuur is in overleg met de gemeente hierover
10	Preventieve inzet vanuit de gemeente is gerealiseerd in alle scholen
11	Het hele schoolteam is betrokken bij het opstellen van het Schoolondersteuningsprofiel
12	(Strategisch) Bestuursplan is vertaald in alle schoolplannen
13	Schoolondersteuningsprofielen zijn in alle scholen vertaald in de schoolplannen
14	Alle scholen sturen actief op (door)ontwikkelen /borgen ankerpunten ondersteuning
15	(De inhoud van) Duiden&Doen is basis voor handelen vanaf niveau 3 in alle scholen
16	Alle onderdelen van Duiden&Doen zijn beschikbaar voor een aanvraag TLV/start OPP in niveau 5
17	Duiden & Doen is voorzien van een effectieve en gebruiksvriendelijke digitale tool
18	Alle scholen voeren afspraken Toewijzing en Toelaatbaarheid van het SWV uit
19	Alle scholen sturen op ononderbroken ontwikkelingslijnen en leeftijdsadequate doorstroom
20	Alle scholen hebben afstemming met voorschoolse voorzieningen
21	Plaatsingen vanuit voorschool in PO verlopen via het knooppunt i.g.v. aanvullende ondersteuning
22	Alle (ver)plaatsingen in het PO verlopen via het knooppunt
23	(Ver)plaatsingen naar het VO verlopen via het knooppunt i.g.v. aanvullende ondersteuning
24	Het SOP is leidend bij plaatsing
25	Bij alle (ver)plaatsingen hanteren de scholen de (afspraken) zorgplicht
26	De samenwerking met ouders (in het knooppunt) is naar tevredenheid
27	Dit thema heeft een plek in de eigen oudertevredenheidsonderzoeken

DOELGROEPARRANGEMENTEN - betreft sbo/so

Hoe is de sturing belegd en geborgd in de interne processen?

De meerjarenontwikkeling is binnen kom Leren uitgezet in een strategisch beleidsplan "kom Leren en maak het verschil". Voor dit plan zijn kritische prestatie indicatoren (KPI's) opgesteld. Deze worden volgens de pdca-cyclus planmatig en stelselmatig met alle betrokkenen (directeuren, scholen en stafleden) geëvalueerd en bijgesteld. De organisatie gebruikt hiervoor het Rijnlands bestuursmodel. Dit betekent dat de verantwoordelijkheid en sturing laag in de organisatie worden gelegd, waardoor betrokkenheid en eigenaarschap zeer groot zijn.

Eén van de onderstaande indicatoren uitgewerkt als voorbeeld: **Nummer: 31/32**

Binnen kom Leren is ervoor gekozen om de verschillende zorggebieden in kaart te brengen. Het afgelopen jaar is de zorg rond het NT2 vraagstuk enorm gestegen. Hiervoor schakelden de scholen veelal externe ondersteuning in. In 2020/2021 is de expertise vanuit de Eerste Opvang Andertaligen-classes (EOA) meer ingezet richting de scholen. Dit om mogelijke versnelde uitval op niveau 5 te voorkomen (wanneer dit taalproblematiek betrof).

De groei van het NT2 vraagstuk, door toename van statuszoekers en expats in Maastricht en het Heuvelland heeft de vraag naar een structurele maatwerkexpertise vergroot. In overleg met andere schoolbesturen is een verkenning gemaakt tot het starten van speciale NT2 klassen waar we deze kinderen een jaar lang een taalbad kunnen geven. Dit verstevigt de kans op een ononderbroken vervolg van het leerproces van deze kinderen.

In 2021/2022 is een concreet begin gemaakt met de start van deze klassen.

28	Alle scholen niveau 5 definiëren in het SOP hun doelgroep: onderwijs en zorg
29	Alle scholen niveau 5 implementeren DGA Onderwijs-Jeugdhulp m.b.v. tools SWV
30	OPP met alle onderdelen van Duiden&Doen is onderlegger voor herbeoordeling
31	Externe functie niveau 5 is operationeel (outreachinge maatwerkexpertise)
32	Schakelfunctie niveau 5 / NT2 is operationeel - lichtere vormen van zorg & inclusie
33	Flexibele vormen onderwijssteuning i.g.v. veel zorg/behandeling en heel weinig onderwijs
34	Dit thema heeft een plek in de eigen oudertevredenheidsonderzoeken

KNOOPPUNT - betreft alle scholen

Hoe is de sturing belegd en geborgd in de interne processen?

De meerjarenontwikkeling is binnen kom Leren uitgezet in een strategisch beleidsplan "kom Leren en maak het verschil". Voor dit plan zijn kritische prestatie indicatoren (KPI's) opgesteld. Deze worden volgens de pdca-cyclus planmatig en stelselmatig met alle betrokkenen (directeuren, scholen en stafleden) geëvalueerd en bijgesteld. De organisatie gebruikt hiervoor het Rijnlands bestuursmodel. Dit betekent dat de verantwoordelijkheid en sturing laag in de organisatie worden gelegd, waardoor betrokkenheid en eigenaarschap zeer groot zijn.

De knooppunten worden mede gestuurd door procesbegeleiders vanuit de InterKomSchil (IKS, thans OPO), het expertise netwerk passend onderwijs van kom Leren. De Knooppunten worden jaarlijks geëvalueerd en op samenwerkingsverband niveau bijgesteld (zie hieronder).

Eén van de onderstaande indicatoren uitgewerkt als voorbeeld: **Nummer: 40**

De intern begeleiders van kom Leren hebben binnen de knooppunten een belangrijke rol. In de meeste gevallen zijn zij de initiator van het Knooppunt. De intern begeleiders hebben in overleg met de mensen van de IKS mandaat om beslissingen te nemen die het ondersteuningsproces van het kind helpen.

De wisselende samenstelling van het Knooppunt die door druk op agenda's en/of afwezigheid van personeel bij de partners ontstaat, zorgt tevens voor druk op het mandaat. Het komt steeds vaker voor dat het onduidelijk is wie de regie moet voeren of wie welke doorzettingsmacht heeft.

In het schooljaar 2021/2022 dringen we er bij de partners op aan om het Knooppunt opnieuw vorm te geven. Hierbij kunnen richtlijnen gegeven worden voor aanwezigheid, organisatie, regie en mandaat. Dit is inmiddels in volle gang.

35	Het knooppunt maakt in elke school onderdeel uit van de ondersteuningsstructuur
36	Er is aandacht voor kwaliteit en borging van het knooppunt
37	Het knooppunt staat garant voor integrale benadering en gestroomlijnde ontsluiting
38	Communicatie binnen het knooppunt verloopt privacyproof
39	Ouders hebben bij inschrijving in school toestemming verleend m.b.t. knooppunt
40	Deelnemers vanuit onderwijs in knooppunt hebben mandaat
41	Interne overlegstructuren van de school zijn geïntegreerd en helpend aan knooppunt
42	Er zijn werkafspraken met de kernpartners gemaakt
43	Dit thema heeft een plek in de eigen oudertevredenheidsonderzoeken

DEEL B

JAARREKENING

2021

Inhoud / Deel B

Financiële positie	80	B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	102
Resultaat	81	3.1 (Rijks)bijdragen OCW	102
Kengetallen	82	3.2 Overige overheidsbijdragen	102
B1 Grondslagen voor de jaarrekening	83	3.5 Overige baten	102
B2 Balans per 31 december 2021	88	4.1 Personele lasten	103
B3 Staat van baten en lasten 2021	90	4.2 Afschrijvingslasten	104
B4 Kasstroomoverzicht 2021	91	4.3 Huisvestingslasten	104
B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	92	4.4 Overige lasten	105
1.2 Materiële vaste activa	92	4.5 Leermiddelen	105
1.3 Financiële vaste activa	93	5 Financiële baten en lasten	105
1.5 Vorderingen	93	WNT	106
1.6 Effecten	94	(Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten	109
1.7 Liquide middelen	94	Model E: Overzicht verbonden partijen	109
2.1 Eigen vermogen	95	C1 Controleverklaring	110
2.2 Voorzieningen	97	Ondertekening van de jaarrekening	113
2.3 Langlopende schulden	99	D1 Gegevens over de rechtspersoon	114
2.4 Kortlopende schulden	99		
Model G: verantwoorde subsidies ministerie van OCW	100		
Gebeurtenissen na balansdatum	100		
B6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	101		

Financiële positie 2021

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balansen:

Vergelijkend balansoverzicht

	31-12-2021		31-12-2020	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Activa				
Materiële vaste activa	5.398	35,6%	3.841	25,3%
Financiële vaste activa	30	0,2%	-	0,0%
Vorderingen	1.758	11,6%	1.922	12,7%
Effecten	5.285	34,8%	4.787	31,6%
Liquide middelen	2.698	17,8%	4.606	30,4%
	15.169	100,0%	15.156	100,0%
Passiva				
Eigen vermogen	11.663	76,9%	8.142	53,7%
Voorzieningen	340	2,2%	4.012	26,5%
Langlopende schulden	10	0,1%	10	0,1%
Kortlopende schulden	3.156	20,8%	2.992	19,7%
	15.169	100,0%	15.156	100,0%

Resultaat

Het resultaat over 2021 bedraagt -/- € 248.231 t.o.v. -/- € 1.152.289 over 2020. De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Baten			
(Rijks)bijdragen ministerie van OCW	26.241	24.124	23.863
Overige overheidsbijdragen	116	185	210
Overige baten	875	539	979
Totaal baten	27.232	24.848	25.052
Lasten			
Personele lasten	22.752	21.671	21.396
Afschrijvingslasten	720	619	555
Overige lasten	3.899	3.527	4.324
Totaal lasten	27.371	25.817	26.275
Saldo baten en lasten	-139	-969	-1.223
Financiële baten en lasten			
Saldo financiële baten en lasten	-109	9	71
Resultaat baten en lasten	-248	-960	-1.152

Kengetallen

Met de kengetallen kan de financiële toestand van de stichting worden beoordeeld en gemeten. De kengetallen geven de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Liquiditeit <i>(vlottende activa/kortlopende schulden)</i>	3,09	3,78
Solvabiliteit 1 <i>(eigen vermogen (excl. Voorzieningen) / totaal passiva)</i>	0,77	0,54
Solvabiliteit 2 <i>(eigen vermogen (incl. Voorzieningen) / totaal passiva)</i>	0,79	0,80
Rentabiliteit <i>(saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten)</i>	-0,01	-0,05
Weerstandsvermogen <i>(eigen vermogen / totale baten)</i>	0,43	0,32
Personele lasten / totale lasten	0,83	0,81
Materiële lasten / totale lasten	0,17	0,19
Huisvestingsratio <i>(huisvestingslasten inclusief afschrijving gebouwen & terreinen) / totale lasten)</i>	0,07	0,09
Signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen	1,73	1,53

B1 Grondslagen voor de jaarrekening

1. Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

Stichting kom Leren is het bevoegd gezag en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van primair onderwijs in de regio Maastricht en Heuvelland.

1.2 Continuïteit

Het eigen vermogen van stichting kom Leren bedraagt per 31 december 2021 € 11.663.288 positief. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

1.2.1 Corona

Stichting kom Leren heeft ook in het boekjaar 2021 te kampen gehad met de gevolgen van het coronavirus. Dit heeft voor kom Leren geresulteerd in een toename van additionele schoonmaakkosten en preventief hygiënische materialen. De hoogte van deze additionele kosten heeft de continuïteit van de stichting niet beïnvloed. In het verleden hebben wij financiële buffers opgebouwd. Deze buffer tezamen met de door de overheid toegezegde steun zorgt ervoor dat de continuïteit in de toekomst gewaarborgd blijft. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

1.3 Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting kom Leren is feitelijk gevestigd op Oranjeplein 201, 6224 KV te Maastricht en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 59649097.

1.4 Stelselwijzigingen

De voorziening groot onderhoud is in boekjaar 2021 vrijgevallen ten gunste van het eigenvermogen. Groot onderhoud wordt met ingang van 1-1-2021 geactiveerd en afgeschreven onder de materiële vaste activa

1.5 Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van stichting kom Leren zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

1.6 Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van stichting kom Leren en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

1.7 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

2. Algemene grondslagen

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (R.J), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Indien noodzakelijk voor vergelijkingsdoeleinden zijn enkele vergelijkende cijfers aangepast. Dit heeft echter geen invloed op het vermogen en/of resultaat.

2.2.3 Voorziening groot onderhoud gebouwen

De voorziening groot onderhoud is (via stelselwijziging) in boekjaar 2021 vrijgevalen ten gunste van het eigenvermogen. Groot onderhoud wordt met ingang van 1-1-2021 geactiveerd en afgeschreven onder de materiële vaste activa.

3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.1 Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Voor verplichtingen tot herstel na afloop van het gebruik van het actief (ontmantelingskosten) wordt een voorziening getroffen voor het verwachte bedrag op het moment van activering. Dit bedrag wordt verwerkt als onderdeel van de boekwaarde van het actief waartegenover voor het gehele bedrag een voorziening wordt gevormd.

3.2 Financiële vaste activa

3.2.1 Effecten

De effecten opgenomen onder de financiële vaste activa en de vlottende activa, voor zover deze betrekking hebben op de handelsportefeuille of met betrekking tot eigen-vermogensinstrumenten buiten de handelsportefeuille, worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs. Alle effecten betreffen obligaties bij banken en landen. Deze effecten staan volledig ter vrije beschikking van Stichting kom Lerén.

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of met behulp van waarderingsmodellen en waarderingsstechnieken. Hierbij wordt gebruikgemaakt van recente gelijksoortige 'at arm's length'-transacties, van de DCF-methode (contante waarde van kasstromen) en/ of van optiewaarderingsmodellen, rekening houdend met specifieke omstandigheden.

3.2.2 Overige effecten

De waarderingsgrondslagen van de overige effecten opgenomen onder de financiële vaste activa zijn gelijk aan de waarderingsgrondslagen voor de effecten onder de vlottende activa. Daarom wordt hiervoor verwezen naar de paragraaf Effecten.

3.3 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.4 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder langlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.5 Eigen vermogen

3.5.1 Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

3.5.2 Overige bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve Innovatie is gevormd om de kosten ten laste van deze bestemmingsreserve te brengen die zijn opgenomen in het Innovatieplan.

De bestemmingsreserve groot onderhoud is per 1-1-2021 via herverdeling toegevoegd uit de voorziening onderhoud (saldo per 31-12-2020 € 3.769.145). Per 2021 wordt groot onderhoud geactiveerd en afgeschreven onder de materiële vaste activa.

De bestemmingsreserve niet-subsidiabel is gevormd met als doel de kosten van toekomstige buitenschoolse activiteiten op te vangen.

De bestemmingsreserve NPO gelden is gevormd uit de in 2021 ontvangen NPO subsidie die in 2021 nog niet volledig besteed is.

Met ingang van 2021 is een bestemmingsreserve gevormd voor de toekomstige kosten van verduurzaming van de gebouwen.

3.6 Voorzieningen

3.6.1 Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Belastinglatenties worden gewaardeerd op nominale waarde.

3.6.2 Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 0% (2020: 1%) als disconteringsvoet gehanteerd. Door de verlaging van de rente afgelopen jaren is er besloten om ook de rekenrente te verlagen naar 0%.

3.7 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd

volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening. Per 31 december 2021 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 110,2%.

4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

4.2 Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden

verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

4.3 Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.4. Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.5 Personeelsbeloningen

4.5.1 Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

4.5.2 Pensioenen

Stichting kom Leren heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

4.6 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

4.7 Financiële baten en lasten

Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit aan Stichting Kom Leren wordt toegerekend.

Stichting Kom Leren loopt risico's ten aanzien van de waardering van effecten, opgenomen onder financiële vaste activa en effecten, opgenomen onder vlottende activa. De stichting beheerst het marktrisico door stratificatie aan te brengen in de portefeuille, en limieten te stellen.

5.1 Rente- en kasstroomrisico

Stichting kom Leren loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa, effecten en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen).

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Stichting kom Leren maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

B2 Balans per 31 december 2021 na resultaatbestemming

Activa	2021		2020	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Materiële vaste activa				
Verbouwingen (onderwijskundige vernieuwingen)	2.015.274		1.214.050	
Inventaris en apparatuur	2.695.872		2.207.307	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	515.696		419.399	
Meerjaren onderhoud	171.106			
	5.397.948		3.840.756	
Financiële vaste activa				
Bankgarantie	30.134		3.338.684	
	30.134			
Viottende activa				
Vorderingen				
Debiteuren	60.359		63.554	
Ministerie van OCW	1.244.970		1.170.529	
Overige vorderingen en overlopende activa	452.252		687.594	
	1.757.581		1.921.677	
Effecten (kortlopend)			4.787.323	
Effecten	5.285.446		4.787.323	
Liquide middelen				
Kas	5.597		4.597	
Tegoeden op bankrekeningen	2.692.281		4.601.597	
	2.697.878		4.606.194	
TOTAAL ACTIVA	15.168.987		15.155.950	

Passiva	2021		2020	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Bestuursvermogen	227		227	
Algemene reserve	5.834.696		1.582.801	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	5.828.365		6.559.346	
	11.663.288		8.142.374	
Voorzieningen				
Onderhoudsvoorziening			3.769.145	
Overige voorzieningen	339.985		242.448	
	339.985		4.011.593	
Langlopende schulden				
Schulden aan kredietinstellingen		10.000		10.000
Kortlopende schulden				
Crediteuren	524.523		537.061	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.016.960		977.161	
Schulden terzake van pensioenen	300.958		269.000	
Overige kortlopende schulden	274.236		315.883	
Overige overlopende passiva	1.039.037		892.878	
	3.155.714		2.991.983	
TOTAAL PASSIVA	15.168.987		15.155.950	

B3 Staat van baten en lasten 2021

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Baten			
(Rijks)bijdragen ministerie van OCW	26.241.420	24.124.321	23.863.397
Overige overheidsbijdragen	115.570	185.430	209.496
Overige baten	874.955	539.210	979.258
Totaal baten	27.231.945	24.848.961	25.052.151
Lasten			
Personele lasten	22.751.720	21.670.678	21.396.713
Afschrijvingslasten	719.961	618.942	554.777
Huisvestingslasten	1.860.410	1.396.332	2.322.123
Overige lasten	910.284	1.120.000	1.071.036
Leermiddelen	1.128.732	1.010.366	930.979
Totaal lasten	27.371.107	25.816.318	26.275.628
Saldo baten en lasten	-139.162	-967.357	-1.223.477
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	72.116	40.000	101.988
Financiële lasten	181.185	30.848	30.800
Saldo financiële baten en lasten	71.188	73.130	61.534
Resultaat baten en lasten	-248.231	-958.205	-1.152.289

B4 Kasstroom 2021

	2021		2020	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-139.162		-1.223.477
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	719.961		546.710	
Mutaties voorzieningen	97.537		253.859	
		817.498		800.569
Verandering in vlottende middelen				
• Vorderingen	164.096		-303.769	
• Kortlopende schulden	47.422		184.383	
		211.518		-119.386
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		889.854		-542.294
Ontvangen interest	72.116		101.988	
Betaalde interest	-181.185		-30.800	
		-109.069		71.188
Kasstroom uit operationele activiteiten		780.785		-471.106
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-2.160.844		-2.026.855	
Desinvesterings in materiële vaste activa	-		8.067	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-2.160.844		-2.018.788
Overige balansmutaties		-		10.000
Mutatie liquide middelen		-1.380.059		-2.489.895
Beginstand liquide middelen	9.393.517		11.883.412	
Mutatie liquide middelen	-1.380.059		-2.489.895	
Eindstand liquide middelen		8.013.458		9.393.517

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

Activa

Vaste activa	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
1.2 Materiële vaste activa		
Verbouwingen (onderwijskundige vernieuwingen)	2.015.274	1.214.050
Inventaris en apparatuur	2.695.872	2.207.307
Leermiddelen	507.820	406.760
Vervoermiddelen	7.876	12.639
Meerjaren onderhoud	171.106	-
	5.397.948	3.840.756

	Verbouwingen (onderwijskundige vernieuwingen)	Inventaris en apparatuur	Leermiddelen	Vervoer- middelen	Meerjaren onderhoud	Totaal
<i>Boekwaarde 31-12-2020</i>		€	€	€	€	€
Aanschafwaarde	1.228.866	5.379.706	652.884	23.819	-	7.285.275
Cumulatieve afschrijvingen	-14.816	-3.172.399	-246.124	-11.180	-	-3.444.519
	1.214.050	2.207.307	406.760	12.639	-	3.840.756
<i>Mutaties</i>						
Investerings	877.290	1.045.372	177.307	-	177.184	2.277.153
Afschrijvingen	-76.066	-556.807	-76.247	-4.763	-6.078	-719.961
Desinvesteringen	-	-1.645.142	-12.006	-	-	-1.657.148
Afschr. desinvesteringen	-	1.645.142	12.006	-	-	1.657.148
	801.224	488.565	101.060	-4.763	171.106	1.557.192
<i>Boekwaarde 31-12-2021</i>						
Aanschafwaarde	2.106.156	4.779.936	818.185	23.819	177.184	7.905.280
Cumulatieve afschrijvingen	-90.882	-2.084.064	-310.365	-15.943	-6.078	-2.507.332
	2.015.274	2.695.872	507.820	7.876	171.106	5.397.948

Over inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT middelen. Duurzame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven de € 500. Desinvesteringen en afschrijving desinvestering betreft het opschonen van de materiële vaste activa met een boekwaarde van € 0, resterend uit oude boekjaren. Per 1-1-2021 worden alle kosten voor groot onderhoud geactiveerd en is de voorziening groot onderhoud vervallen.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd: Verbouwingen (onderwijskundige vernieuwingen): 20 jaar / Inventaris en apparatuur: 3 tot 20 jaar / Leermiddelen: 5 tot 10 jaar / Vervoermiddelen: 5 jaar / Meerjaren onderhoud: 3 tot 48 jaar

1.3 Financiële vaste activa

	31-12-2021	31-12-2020	
	€	€	
Bankgarantie	30.134	-	
<i>Omschrijving</i>	Boekwaarde 1-1-2021	Nieuw 2021	Boekwaarde 31-12-2021
	€	€	€
Bankgarantie	-	30.134	30.134
	-	30.134	30.134

Vlottende activa

1.5 Vorderingen

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Debiteuren	17.723	26.823
Debiteuren gemeenten	42.636	36.731
Ministerie van OCW	1.244.970	1.170.529
<i>Overige vorderingen</i>		
Overige subsidies gemeenten inzake huisvesting*	175.625	327.423
Overige vorderingen gemeenten	-	19.196
Opgelopen rente obligaties	34.399	37.487
<i>Totaal overige vorderingen</i>	210.024	384.106
<i>* Dit betreft o.a. de volgende huisvestingsprojecten: ver- en nieuwbouw Op de 10 Bunder, KKC Groene Loper, BS De Cramignon, OBS Berg</i>		
<i>Overige overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	224.282	284.496
Debiteuren transitoria	17.946	18.992
<i>Totaal overlopende activa</i>	242.228	303.488
Totaal vorderingen	1.757.581	1.921.677

Debiteuren transitoria: In het kader van een huurovereenkomst is een bankgarantie afgegeven voor een bedrag van € 30.134. (zie ook overzicht: Niet uit balans blijvende verplichtingen)

1.6 Effecten (kortlopend)

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2021	Aankoop	Verkoop	Koerswinst/ verlies	Boekwaarde 31-12-2021
	€	€	€	€	€
Obligaties	4.787.323	944.030	-295.242	-150.665	5.285.446
	4.787.323	944.030	-295.242	-150.665	5.285.446

1.7 Liquide middelen

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Kassen	5.597	4.597
Tegoeden op bankrekeningen	2.692.281	4.601.597
	2.697.878	4.606.194

Passiva**2.1 Eigen vermogen**

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Stichtingskapitaal	227	227
Algemene reserve	5.834.696	1.582.801
Bestemmingsreserves	5.828.365	6.559.346
	11.663.288	8.142.374

	Saldo 31-12-2020	Herverdeling 2021	Resultaat 2021	Saldo 31-12-2021
	€	€	€	€
Stichtingskapitaal	227	-	-	227
Algemene reserve	1.582.801	5.786.669	-1.534.774	5.834.696
Bestemmingsreserves publiek				
Bestemmingsreserve personeel	5.034.600	-5.034.600	-	-
Bestemmingsreserve risicofonds	306.527	-306.527	-	-
Bestemmingsreserve innovatie	433.296	-	109.644	542.940
Bestemmingsreserve academie	-	-	257.996	257.996
Bestemmingsreserve passend onderwijs	445.542	-445.542	-	-
Bestemmingsreserve groot onderhoud	-	3.769.145	-6.078	3.763.067
Bestemmingsreserve NPO gelden	-	-	285.204	285.204
Bestemmingsreserve verduurzaming gebouwen	-	-	675.000	675.000
Bestemmingsreserves privaat				
Bestemmingsreserve niet-subsidiabel	339.381	-	-35.223	304.158
Totaal bestemmingsreserves	6.559.346	-2.017.524	1.286.543	5.828.365
	8.142.374	3.769.145	-248.231	11.663.288

- Bestemmingsreserve personeel (P&A): betreft een in het verleden gevormde bestemmingsreserve die geen aparte bestemming meer kent en toegevoegd is aan de algemene reserve.
- Bestemmingsreserve risicofonds: betreft een in het verleden gevormde bestemmingsreserve die geen aparte bestemming meer kent en toegevoegd is aan de algemene reserve.
- Bestemmingsreserve Innovatie en Academie: totale kosten Innovatie en Academie. Resultaten komen ten gunste van de bestemmingsreserves Innovatie en Academie.
- Bestemmingsreserve passend onderwijs: betreft een in het verleden gevormde bestemmingsreserve die geen aparte bestemming meer kent en toegevoegd wordt aan de algemene reserve.
- Bestemmingsreserve groot onderhoud: met ingang van 1 januari 2021 wordt het groot onderhoud geactiveerd en afgeschreven. Hierdoor vervalt de voorziening groot onderhoud. Door middel van een vermogensmutatie is het saldo van deze voorziening toegevoegd aan een nieuwe bestemmingsreserve groot onderhoud.
- Bestemmingsreserve verduurzaming gebouwen (eigen bijdragen nieuwbouw): deze bestemmingsreserve is gevormd om toekomstige kosten van verduurzaming van de schoolgebouwen te financieren.
- Bestemmingsreserve NPO: deze bestemmingsreserve is gevormd uit de in 2021 ontvangen NPO-subsidie die in 2021 nog niet volledig besteed is.
- Bestemmingsreserve niet-subsidiabel: de bestemmingsreserve is gevormd met als doel de kosten van toekomstige buitenschoolse activiteiten op te vangen.

	31-12-2021		31-12-2020			
	€		€			
2.2 Voorzieningen						
Onderhoudsvoorziening		-		3.769.145		
Overige voorzieningen		339.985		242.448		
		<u>339.985</u>		<u>4.011.593</u>		
	Saldo 31-12-2020	Herverdeling 2021	Dotatie 2020	Onttrekking 2021	Vrijval 2021	Saldo 31-12-2021
	€	€	€	€	€	€
Onderhoudsvoorziening	3.769.145	-3.769.145	-	-	-	-
Overige voorzieningen						
Voorziening jubilea	196.060	-	137.355	-33.267	-	300.148
Voorziening duurzame inzetbaarheid	35.919	-	2.294	-	-	38.213
Voorziening uitkeringskosten	10.469	-	1.624	-10.469	-	1.624
Totaal voorzieningen	<u>4.011.593</u>	<u>-3.769.145</u>	<u>141.273</u>	<u>-43.736</u>	<u>-</u>	<u>339.985</u>

De voorziening groot onderhoud is per 1-1-2021 vrijgevallen ten gunste van het eigen vermogen. Groot onderhoud wordt vanaf 2021 geactiveerd en afgeschreven onder de materiële vaste activa.

De voorziening voor jubilea wordt bij opmaak van de begroting voorafgaand aan het kalenderjaar beoordeeld en berekend op basis van de op balansdatum bestaande aanspraken. Gebaseerd op:

- Leeftijd per medewerker.
- Gehele personeelsbestand.
- Jaren dienstverband per medewerker.
- Omvang dienstbetrekking.
- Jubileum bij 25-jarige diensttijd: 50% gratificatie, bij 40-jarige diensttijd: 100%.
- Gratificatie berekend op individuele salarisgegevens rekening houdend met verwachte gemiddelde salarisstijging op lange termijn en een verdisconteringsvoet.
- Berekening tegen contante waarde.
- Rekening houdend met een blijfkans.

De voorziening duurzame inzetbaarheid is gevormd ter financiering van opgebouwde rechten in het kader van duurzame inzetbaarheid.

De voorziening uitkeringskosten is gevormd om de toekomstige inhoudingen door het ministerie van OCW in verband met uitkeringskosten te kunnen financieren.

Onderverdeling voorzieningen	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
	€	€	€	€
Overige voorzieningen				
Voorziening jubilea	14.769	94.187	191.192	300.148
Voorziening duurzame inzetbaarheid	-	38.213	-	38.213
Voorziening uitkeringskosten	1.624	-	-	1.624
Totaal voorzieningen	16.393	132.400	191.192	339.985

2.3 Langlopende schulden	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	10.000	10.000
Dit betreft een bankgarantie.		
2.4 Kortlopende schulden	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Crediteuren	524.523	537.061
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.016.960	977.161
Schulden terzake van pensioenen	300.958	269.000
Overige kortlopende schulden	274.236	315.883
Overlopende passiva	1.039.037	892.878
	3.155.714	2.991.983
<i>Specificatie overige kortlopende schulden</i>		
Overige subsidies gemeenten inzake huisvesting*	101.456	25.818
Overige subsidies gemeenten	128.282	259.293
Overige projecten	3.824	17.745
Netto salaris	40.674	13.027
	274.236	315.883
<i>* Dit betreft de volgende huisvestingsprojecten: Taalklas asielzoekers, BS deTangram</i>		
<i>Specificatie overlopende passiva</i>		
Mministerie van OCW studieverlof/lerarenbeurs	14.284	12.697
Ministerie van OCW vervanging schoolleiders	94.080	78.400
Ministerie van OCW zij-instroom	11.667	35.000
Ministerie van OCW samenw. kansengelijkheid in onderwijs	100.000	-
Vakantiegeld reservering	743.371	674.715
Crediteuren transitoria	21.598	21.115
Overige overlopende passiva	54.037	70.951
	1.039.037	892.878

Model G: verantwoording subsidies ministerie van OCW

Bestuur: **42669** Brinnr: **cumulatief**

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Subsidie voor studieverlof/lerarenbeurs	1074316	04-03-17	nee
Subsidie zij-instroom	VO/1091439	13-04-17	nee
Beleidskader subsidie intensivering en verbreding regionale samenwerking kansengelijkheid in het onderwijs	GK022018	08-12-21	nee

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen relevante gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

B6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Dienstverleningscontracten en/of leasecontracten

Balanz Facilitair, schoonmaak, overeenkomst per 1-1-2016 voor een periode van 4 jaar met de mogelijkheid 2 maal te verlengen met 1 optiejaar. Overeenkomst is verlengd tot en met 31-12-2022, tegen dezelfde condities als voorheen, voor een jaarbedrag van ca. € 450.000 incl. BTW. Daarnaast zijn er met Balanz aanvullende afspraken gemaakt met betrekking tot de extra kosten voor desinfectiemaatregelen in 2022. De hiermee gepaard gaande kosten bedragen € 600.000 op jaarbasis.

Met **Canon Nederland BV**, print- en kopieer-apparatuur, is in 2019 een nieuw leasecontract afgesloten (via Europese aanbesteding) voor de duur van 6 jaar. Het jaarbedrag van de vaste kosten bedraagt ca. € 33.000 incl. BTW. Daarnaast wordt per gemaakte afdruk per kwartaal een factuur gestuurd, kosten ca. € 11.500 per kwartaal.

Met **ONS Onderwijsbureau**, administratieve dienstverlening, is m.i.v. 01-04-2017 een contract voor onbepaalde tijd aangegaan. Het jaarbedrag bedraagt ca. € 365.000 incl. BTW. In dit bedrag zitten tevens de maandelijkse licentiekosten.

Met **Heutink** is op 01-11-2020 een contract voor levering meubilair afgesloten (via Europese aanbesteding) voor de duur van 4 jaar. Jaarbedrag afhankelijk van gedane aanschaffingen.

ParnasSys (leerlijn - schoolplan): deze kosten bedragen € 30.000 per jaar. Duur is voor onbepaalde tijd met een wederzijds recht van opzegging, waarbij een opzegtermijn van 6 maanden in acht wordt genomen.

Huurcontracten

Lemarel: huurcontract bestuursbureau, tot en met 30-06-2022, voor een jaarbedrag van ca. € 54.000.

Bryant Park Netherlands Acquisition I BV te Amsterdam, huur nieuw bestuurskantoor van 1-4-2022 tot en met 30-3-2029 voor een jaarbedrag van € 86.595 en met een opzegtermijn van 12 maanden.

Huur lokalen

Servatius (La Belettsa - MBS De Poort) voor een jaarbedrag van € 7.000. Looptijd: onbepaalde tijd met een jaarlijks wederzijds recht van opzegging.

Gemeente Maastricht (locatie Nuttschool) voor een jaarbedrag van € 11.500. Looptijd: onbepaalde tijd met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden.

B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Baten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
3.1 (Rijks)bijdragen ministerie van OCW			
Rijksbijdrage personeel	17.221.876	16.926.206	16.492.077
Rijksbijdragen MI	3.075.958	3.116.972	2.988.092
Rijksbijdragen P&A-beleid	3.651.434	3.313.757	3.279.132
Verrekening uitkeringskosten	-28.073	-	66.175
Rijksbijdragen NPO	1.519.636	-	-
Overige subsidies ministerie van OCW	81.234	47.675	85.112
Doorbetalen rijksbijdragen SWV	719.355	719.711	952.809
Totaal (Rijks)bijdrage ministerie van OCW	26.241.420	24.124.321	23.863.397

Rijksbijdrage personeel

Het verschil tussen de begroting en de realisatie 2021 wordt veroorzaakt door de indexering die OCW met terugwerkende kracht heeft berekend. Tevens zijn er als gevolg van de COVID-19 pandemie extra rijksbijdragen ontvangen (o.a. Nationaal Programma Onderwijs (NPO)) die niet begroot waren.

3.2 Overige overheidsbijdragen

Gemeentelijke vergoeding schoolbegeleiding	42.000	42.000	96.000
Gemeentelijke bijdrage gymzalen	-	-	8.130
Inkomsten gemeentelijke projecten	73.570	143.430	105.366
Totaal overige overheidsbijdragen	115.570	185.430	209.496

Gemeentelijke vergoeding schoolbegeleiding

De gemeentelijke vergoeding schoolbegeleiding was in 2020 hoger. Dit komt omdat de vergoeding over 2019 als schuld was opgenomen, maar uiteindelijk ontstond er geen terugbetalingsverplichting. De schuld is vrijgevalen ten gunste van boekjaar 2020.

3.5 Overige baten

Verhuur onroerende zaken	216.422	141.631	180.577
Detachering personeel	76.021	82.000	86.263
Baten niet- subsidiabel	64.265	234.188	84.442
Overige vergoedingen personeel	485.263	26.500	505.009
Inkomsten overige projecten	10.005	15.167	94.111
Overige	22.979	39.724	28.856
Totaal overige baten	874.955	539.210	979.258

Overige vergoedingen personeel

In 2020 zijn de gelden voor CoP (Communities of Practice) en CoL (Communities of Learning) vrijgevalen (beëindiging van het project, totaalbedrag ca. € 77.000).

Verrekening uitkeringskosten

In 2020 heeft bij de verrekening uitkeringskosten een herrekening plaats gevonden, waardoor dit bedrag in 2020 een bate is geworden.

Overige subsidies ministerie van OCW

Overige subsidies betreft de subsidie lerarenbeurs, zij-instroom en onderwijsassistent naar opleiding tot leraar.

Inkomsten gemeentelijke projecten

De inkomsten gemeentelijke projecten zijn lager dan in 2020, hetgeen veroorzaakt wordt door extra inkomsten LEA (Lokale Educatieve Agenda) in 2020. Tevens is in 2020 een bedrag van € 20.000 ontvangen voor Verkeerseducatie.

Lasten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
4.1 Personele lasten			
Lonen en salarissen	21.789.301	20.743.947	20.750.387
Vrijval voorziening jubilea	-	-	-37.250
Dotatie voorziening jubilea	137.355	25.500	25.000
Dotatie voorziening duurzame inzetbaarheid	2.294	-	-
Dotatie voorziening uitkeringskosten	1.624	-	10.469
Inhuur externen/inhuur uitzendkrachten	389.119	272.558	478.199
Nascholing	296.131	315.425	226.944
Studiedag / ontmoetingsdag	29.433	20.000	3.649
Reis- en verblijfskosten	204.065	113.114	164.594
Vergoeding Raad van Toezicht	50.330	50.000	45.220
Bedrijfsgezondheidszorg	125.565	175.000	101.686
Kantiekosten	28.275	44.100	27.828
Representatiekosten personeel belast WKR forfait	78.454	76.287	121.726
Cafetariafaciliteiten WKR forfait	33.970	35.700	37.587
IPAP	38.781	33.660	36.242
Personele risico's	20.255	75.000	12.375
Coaching en begeleiding	72.176	132.003	47.526
Overige	131.037	308.384	167.332
	23.428.165	22.420.678	22.219.514
Uitkeringen Vervangingsfonds (-/-)	-592.152	-550.000	-674.725
Uitkeringen overige (-/-)	-84.293	-200.000	-148.076
Totaal personele lasten	22.751.720	21.670.678	21.396.713
<i>Specificatie lonen en salarissen</i>			
Bruto lonen en salarissen	15.556.339	16.271.015	15.031.778
Sociale lasten	2.364.055	2.206.261	2.195.608
Premies Participatiefonds	456.955	-	556.125
Premies Vervangingsfonds	837.921	-	714.139
Pensioenlasten	2.574.031	2.266.671	2.252.737
	21.789.301	20.743.947	20.750.387
<i>Aantal gemiddelde fte's</i>	<i>FTE's 2021</i>		<i>FTE's 2020</i>
DIR	17,84		18,26
OP	224,93		217,20
OOP	51,91		38,13
	294,68		273,59

Lonen en salarissen

De toename van de personele lasten wordt veroorzaakt door stijging van het aantal fte's en verhoogde salarislasten als gevolg van de nieuwe CAO PO.

Overige personele lasten

- Dotatie jubilea is in 2021 hoger t.o.v. de begroting en t.o.v. 2020, het bedrag 2021 is inclusief een correctie op 2020.
- De representatiekosten personeel zijn in 2021 lager omdat in 2020 het personeel een compensatie heeft ontvangen voor de extra inzet i.v.m. de COVID-19 maatregelen.
- De dotatie voorziening uitkeringskosten is in 2020 hoger omdat deze voorziening in 2020 voor het eerst toegevoegd is.
- De kosten voor inhuur externen waren in 2020 hoger i.v.m. de inhuur van een interim-schooldirecteur (€ 120.000 in 2020 t.o.v. € 35.000 in 2021).
- De kosten voor bedrijfsgezondheidszorg zijn in 2021 hoger i.v.m. de verzuimverzekering, kosten € 22.000.

4.2 Afschrijvingslasten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Verbouwingen (onderwijskundige vernieuwingen)	76.066	68.041	14.816
Inventaris en apparatuur	556.807	456.948	455.024
Leermiddelen	76.247	58.659	72.106
Vervoermiddelen	4.763	4.744	4.764
Meerjaren onderhoud	6.078	30.550	-
Resultaat bij verkoop	-	-	8.067
Totaal afschrijvingslasten	719.961	618.942	554.777

Afschrijvingslasten

- Er zijn meer afschrijvingslasten leermiddelen en inventaris/apparatuur ten opzichte van realisatie 2020 vanwege toenemende investeringen.
- De afschrijvingslasten verbouwingen (onderwijskundige vernieuwingen) hebben betrekking op de in pandige verbouwing van OBS Binnenstad (aanvang eind 2020).
- De voorziening groot onderhoud is in 2021 vrijgevallen ten gunste van het eigen vermogen en wordt sinds 1-1-2021 geactiveerd onder activa meerjaren onderhoud.

4.3 Huisvestingslasten

Huur	131.272	92.927	87.744
Klein onderhoud en exploitatie	282.693	193.868	290.326
Energie en water	312.415	321.880	312.535
Schoonmaakkosten	908.960	572.011	905.510
Heffingen	27.153	31.548	35.098
Onderhoudsvoorziening dotatie / vrijval (-/-)	-	-	500.000
Tuinonderhoud	8.158	82.373	12.553
Overige huisvestingslasten	189.759	101.725	178.357
Totaal huisvestingslasten	1.860.410	1.396.332	2.322.123

- De huurkosten zijn gestegen als gevolg van extra opvang asielzoekers
- Met ingang van 2021 is de voorziening onderhoud via een herverdeling toegevoegd aan het eigen vermogen.

4.4 Overige lasten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Administratie en beheer	308.070	350.880	426.070
Accountantskosten	30.855	50.000	40.704
Deskundigheidsadvies	70.005	26.010	64.097
Contributies	40.813	30.000	31.167
Verzekeringen	30.839	19.686	18.123
Telefoon- en portokosten e.d.	22.129	19.705	27.547
Reprokosten	108.713	118.035	106.181
Bestedingen niet- subsidieabel	99.488	291.261	218.153
Medezeggenschapsraad / GMR	29.712	48.849	14.030
PR/communicatie	120.765	138.402	70.437
Overige lasten diversen	48.895	27.172	54.527
Totaal overige lasten	910.284	1.120.000	1.071.036
Specificatie accountants honoraria			
Totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening	30.855		42.229
Totale honoraria voor de controle jaarrekening vorig jaar	-		-3.862
Totale honoraria voor andere controlediensten	-		2.337
Andere niet-controlewerkzaamheden	-		-
Totaal	30.855		40.704

- Vervangingswerkzaamheden zijn in 2021 als inhuur externen geboekt, in 2020 zijn deze nog gerubriceerd onder "Overige lasten-administratie en beheer".
- De stijging van de kosten voor deskundigheidsadvies heeft voornamelijk te maken met de inhuur van advies met betrekking tot nieuwbouw en de verbouwingen.

4.5 Leermiddelen	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
OLP	756.361	611.327	633.285
ICT	372.371	399.039	297.694
Totaal leermiddelen	1.128.732	1.010.366	930.979

5. Financiële baten en lasten

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Financiële baten			
Rentebaten	-	-	-
Ongerealiseerd koersresultaat	-	-	26.263
Opbrengsten beleggingen	72.116	40.000	75.725
Totaal financiële baten	72.116	40.000	101.988
Financiële lasten			
Rentelasten	16.381	19.848	19.016
Ongerealiseerd koersverlies	150.665	-	-
Kosten beleggingen	14.139	11.000	11.784
Totaal financiële lasten	181.185	30.848	30.800
Totaal financiële baten en lasten	-109.069	9.152	71.188

WNT-verantwoording 2021 Stichting kom Leren

De WNT is van toepassing op Stichting kom Leren. Het voor Stichting kom Leren toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 149.000 (het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse C, totaalscore 8 punten. Hiervan zijn 4 complexiteitspunten voor de gemiddelde totale baten, 3 complexiteitspunten voor het gemiddelde aantal leerlingen en 1 complexiteitspunt voor het gewogen aantal onderwijssoorten).

Gegevens 2021 (bedragen x € 1)		
	S. Niekamp	I. Ambaum-Jordens
Funcitiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 117.196	€ 113.722
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.729	€ 18.860
<i>Subtotaal</i>	€ 138.925	€ 132.582
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 149.000	€ 149.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 138.925	€ 132.582
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2020 (bedragen x € 1)				
	S. Niekamp	I. Ambaum-Jordens	P. Groos	J. Linckens
Funcitiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/09 – 31/12	01/09 – 31/12	01/01 – 30/09	01/01 – 30/09
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 37.047	€ 31.236	€ 96.194	€ 95.528
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 6.735	€ 5.617	€ 15.153	€ 14.881
<i>Subtotaal</i>	€ 43.782	€ 36.853	€ 111.347 *	€ 110.409 *
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 47.667	€ 47.667	€ 107.055	€ 107.055
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 43.782	€ 36.853	€ 111.347	€ 110.409

* De overschrijding betreft een optische overschrijding als gevolg van de uitbetaling van een bezoldigingscomponent die kan worden toegerekend aan een eerder kalenderjaar.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2020 (bedragen x € 1)						
	P. Vossen	R. van Zutphen	E. Debie	P. Breuls	H. Mulder	M. Hukkelhoven
Funcatiegegevens	Voorzitter RvT	Lid	Lid		Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12		01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	€ 13.722	€ 9.152	€ 9.152	-	€ 9.152	€ 9.152
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 22.350	€ 14.900	€ 14.900	-	€ 14.900	€ 14.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 13.722	€ 9.152	€ 9.152	-	€ 9.152	€ 9.152
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020 (bedragen x € 1)						
	P. Vossen	R. van Zutphen	E. Debie	P. Breuls	H. Mulder	M. Hukkelhoven
Funcatiegegevens	Voorzitter RvT	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 08/04	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	€ 11.628	€ 7.752	€ 7.752	€ 2.584	€ 7.752	€ 7.752
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 21.450	€ 14.300	€ 14.300	€ 3.868	€ 14.300	€ 14.300

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

(Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten

Het College van Bestuur heeft d.d. 1 april 2022 het besluit genomen met betrekking tot de resultaatbestemming 2021.

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen is het negatieve resultaat ad € 248.231 over 2021 als volgt verdeeld:

	€
Algemene reserve	-1.534.774
Bestemmingsreserve personeel	-
Bestemmingsreserve risicofonds	-
Bestemmingsreserve innovatie	109.644
Bestemmingsreserve academie	257.996
Bestemmingsreserve passend onderwijs	-
Bestemmingsreserve groot onderhoud	-6.078
Bestemmingsreserve NPO gelden	285.204
Bestemmingsreserve verduurzaming gebouwen	675.000
Bestemmingsreserve niet- subsidiabel	-35.223
	-248.231

E Overzicht verbonden partijen

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten *
SWV PO 31-05 Maastricht en Heuvelland	Stichting	Heerlen	4

* Code activiteiten: 1. contractonderwijs / 2. contractonderzoek / 3. onroerende zaken / 4. overige

Aan de raad van toezicht en
het college van bestuur van
Stichting Kom Leren
Oranjeplein 201 Oranjeplein 201
6224 KV MAASTRICHT

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Kom Leren te Maastricht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Kom Leren op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2021;
- de staat van baten en lasten over 2021; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Kom Leren, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- de bijlagen.



Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.



Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 2 juni 2022

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

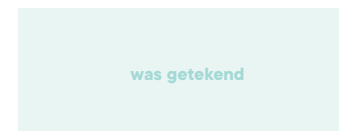
Was getekend

De heer C. Rabe
Registeraccountant

Ondertekening van de jaarrekening

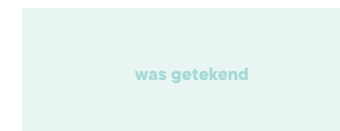


S. Niekamp
voorzitter College van Bestuur



Maastricht, d.d. 15 juni 2022

P. Vossen
voorzitter Raad van Toezicht



Maastricht, d.d. 15 juni 2022

D1 Gegevens rechtspersoon

Bestuursnummer	42669
Naam en adres van de instelling	Stichting kom Leren Oranjeplein 201 6224 KV Maastricht
Telefoonnummer	043-4100300
E-mailadres	info@kom-leren.nl
Internetsite	www.kom-leren.nl
Contactpersoon jaarverslag	ONS Onderwijsbureau, dhr E.V. Cools
Telefoonnummer contactpersoon	088-8504771
E-mailadres contactpersoon	e.cools@ononderwijsbureau.nl
Gegevens administratiekantoor	ONS Onderwijsbureau
AK-nummer	401

Brin-nummer + NAW gegevens school

00DN	Openbare daltonschool De Bundeling	Lindenlaan 75	6241 BB	Bunde
03JX	Katholieke basisschool de Den	Burg. Beckersweg 45	6261 NX	Mheer
04ZV	Basisschool De Keerkring	Groenstraat 17	6267 EM	Cadier en Keer
05BB	Basisschool Sint Martinus	Gronsvelder Kerkplein 8	6247 CM	Gronsveld
05EZ	R.K. Basisschool Op de 10 Bunder	Tienbundersweg 1	6321 CP	Wijlre
05YT	OBS Berg	Langen Akker 122	6325 CN	Berg & Terblijt
06GR	R.K. Basisschool De Cramignon	Kramsvogel 42	6245 RE	Eijsden
06WW	ABB Nutsschool	Regentesselaan 2	6224 JR	Maastricht
08KN	R.K. Basisschool St. Jozef	Sint Jozefstraat 38	6245 LN	Eijsden
08UC	IKC Dynamiek	Goudenweg 200	6216 TT	Maastricht
08UX	R.K. Basisschool Maurice Rose	Pres. Kennedystraat 2	6269 CC	Margraten
09SF	IKC ZIEZO!	Borghaag 25	6228 EX	Maastricht
10LX	OBS de Regenboog	Bergmansweg 100	6226 AR	Maastricht
15DI	R.K. Basisschool St. Gertrudis	Schoolstraat 28	6265 AS	St. Geertruid
21NU	OBS de Spiegel	Sorbonnelaan 190	6229 HD	Maastricht
23BU	OBS Binnenstad	Begijnenstraat 11	6211 JR	Maastricht
24EE	MBS de Poort	Kardinaal van Rossumplein 99	6221 SZ	Maastricht
24NK	OBS Broekhem	Keelstraat 3	6301 XT	Valkenburg
24NV	ABB Tangram	Kramsvogel 42B	6245 RE	Eijsden



Stichting

kom
Leren

